

PANEVROPSKI UNIVERZITET

APEIRON
ΑΠΕΙΡΩΝ

Banja Luka

za multidisciplinarne i virtuelne studije

Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

Banja Luka: Bosna i Hercegovina/RS, Pere Krece 13, Pošt. fah 51 Banja Luka 78102; www.apeiron-uni.eu

Studentska služba: Tel: +387 (0) 51 430 890; 430 892; 430 893; 430 894; 247 983; 247 984; Fax: 430 891;

WEB mail: info@apeiron-uni.eu; **Rektorat:** Tel: +387 (0) 51 247 920; Fax: 247 921; E-mail: rektorat@apeiron-uni.eu;

Vijeće za postdiplomske i doktorske studije: +387 (0) 51 247 977; **Management:** +387 (0) 51 247 942;

Direktor: +387 (0) 51 247 943; management@apeiron-uni.eu; **Biblioteka:** +387 (0) 51 247 941;

Računovodstvo: +387 (0) 51 247 945; Fax: +387 (0) 51 430 898; E-mail: finansije@apeiron-uni.eu;

STATUT

Panevropskog Univerziteta

"APEIRON"

Banja Luka

Banja Luka, jula 2011

PANEVROPSKI UNIVERZITET

"APEIRON"

za multidisciplinarne i virtuelne studije

Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

STATUT

Panevropskog univerziteta

Banja Luka

STATUT

Panevropski univerzitet "APEIRON"
Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies

Izdavač:

Panevropski univerzitet "APEIRON"
Banja Luka
1. izdanje, godina 2012.

Odgovorno lice izdavača,

izdanje priredio:
DARKO Uremović

Urednik:

ALEKSANDRA Vidović, mr

Lektor/korektor:

SLAVICA Lukić, doc. dr

Štampa:

"ART-PRINT", Banja Luka,
p.o., grafika - dizajn - marketing
Banja Luka

Odgovorno lice štamparije:

VLADIMIRA Stijak- Ilišić
Tiraž 300 primjeraka

EDICIJA:

Normativna akta
knj. 3

ISBN 99938-99-00-3

SADRŽAJ:

I OSNOVNE ODREDBE.....	7
1. Vizija, misija i ciljevi Panevropskog univerziteta	7
2. Pravna osnova	9
II DJELATNOST, NAZIV I SJEDIŠTE	11
III ZASTUPANJE I OVLAŠTENJA.....	16
IV OBRAZOVNA DJELATNOST	18
1. Obrazovni ishodi i pedagoški principi.....	18
2. Studije koje ostvaruje Panevropski univerzitet.....	20
3. Studijski program	25
4. Nastavni plan i program	26
5. Metrika i metodika studija.....	36
6. Pristup studijima na Panevropskom univerzitetu.....	43
7. Prelazak sa druge visokoškolske ustanove i produžetak školovanja.....	47
8. Evaluacija znanja i postignuća studenata	51
9. Pravila osnovnih studija prvog ciklusa	66
10. Učenje na daljinu.....	71
11. Završni rad u studiju I ciklusa	77
12. Pravila studija drugog ciklusa	80
13. Postupak odbrane završnog-master rada	92
14. Doktorski studij trećeg ciklusa	93
15. Naučna djelatnost Panevropskog univerziteta	94
V ZAŠTITA PRAVA I ODGOVORNOST STUDENATA	96
VI STALNO STRUČNO OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE.....	99
VII PRIZNAVANJE STRANIH VISOKOŠKOLSKIH ISPRAVA	99
VIII EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE	104
IX AKADEMSKO OSOBLJE UNIVERZITETA.....	107
1. Zvanja nastavnika i saradnika	107
2. Uslovi za sticanje zvanja nastavnika i saradnika	108
3. Izbor u zvanje akademskog osoblja.....	110
4. Zasnivanje radnog odnosa i angažovanje akademskog osoblja	113
5. Prava, obaveze i odgovornosti nastavnika i saradnika.....	115
6. Uslovi i postupak za izbor istraživača	119
X ORGANIZACIJA Panevropskog univerziteta	120
1. Opšte odredbe.....	120
2. Katedra	121
3. Institut	122
4. Fakulteti i studijski programi.....	124
5. Odjeljenje (filijala)	126

6. Strukovna akademija	127
7. Rektorat	128
8. Stručna služba	128
9. Funkcionalne jedinice.....	128
XI AKADEMSKA TIJELA Panevropskog univerziteta	131
1. Senat Panevropskog univerziteta.....	131
2. Nastavno-naučno vijeće Fakulteta.....	134
3. Vijeće katedre.....	135
4. Vijeće za doktorske studije.....	136
XII STRUČNI ORGANI Panevropskog univerziteta	137
1. Direktor/finansijski direktor	138
2. Rektor.....	140
3. Upravni odbor	144
XIII STUDENTSKO PREDSTAVNIČKO TIJELO PANEVROPSKOG UNIVERZITETA.....	147
XIV STICANJE SREDSTAVA	150
XV IZDAVAČKA DJELATNOST.....	151
XVI OBAVJEŠTAVANJE STUDENATA I ZAPOSLENIH RADNIKA	153
XVII POSLOVNA TAJNA.....	153
XVIII OPŠTA AKTA Panevropskog univerziteta.....	154
XIX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	157

Polazeći od Zakona o visokom obrazovanju (Službeni glasnik Republike Srpske, br 73/10 i 104/11), te Sporazuma o osnivanju Panevropskog univerziteta Banja Luka, Senat univerziteta na svojoj 63. sjednici održanoj dana 14.07.2011. *d o n o s i*

STATUT

Panevropskog univerziteta *Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies*

I OSNOVNE ODREDBE

1. Vizija, misija i ciljevi Panevropskog univerziteta

Izjava o misiji

Panevropski univerzitet **"APEIRON"** svoju viziju budućnosti zasniva na pretpostavkama društva u procesu promjena, reformi i tranzicije prema građanskom demokratskom društvu, koje karakterišu parlamentarni pluralizam, pravna država, vladavina zakonitosti i tržišna privreda sa dominacijom privatnog vlasništva. Bez sumnje je da je tom novom vremenu potrebno novo duboko znanje, koje prije svega znači iskorak iz postojećeg kulturno-civilizacijskog okruženja ka novom pogledu na svijet i drugačijem pristupu ekonomiji, pravnom sistemu, zdravstvenoj zaštiti, diseminaciji informacija i sticanju znanja. Holistički pristup fenomenu "dobra" za svakog pojedinca podrazumijeva unapređenje njegovog individualnog i porodičnog zdravlja, demokratizaciju znanja, slobodno odlučivanje i odgovornost, osiguravanje kvalitete življenja i integraciju pojedinca sa njegovim socijalnim okruženjem, porodicom i lokalnom zajednicom. U okviru tih zadataka Panevropski univerzitet nastoji preuzeti odgovornost edukatora.

Univerzitet sa sloganom *"Škola evropskih znanja"* polazi od iskustva socijalno i ekonomski uspješnih i tehnološki razvijenih zemalja. To znači da se procesom učenja i obrazovnim standardima trebaju kreirati kadrovi educirani u multidisciplinarnim područjima sa operativnim znanjima i fokusom na razvoj kreativnih sposobnosti studenata.

Društvena misija univerziteta je da obrazuje buduće kadrove i lidere sposobne da kreiraju održivu društvenu, ekonomsku i tehnološku strategiju države, vrednujući ljudske resurse koji će kvalifikovati mladu akademsku generaciju da se suoči sa svojim građanskim i ekonomskim okruženjem i izazovima budućnosti.

Stoga je mentorski podržan dijalog sistem obrazovanja osmišljen kao kreativna radionica nastavnog osoblja koje posjeduje naučne i pedagoške kompetencije, ali i iskustva iz prakse. Obrazovanje studenata se odvija primjenom savremenih

standarda u sistemu ocjenjivanja, organizaciji studija, didaktičkim metodama i nastavnim planovima i programima baziranim na najboljim iskustvima i tradicijama američkih koledža, evropskih univerziteta i reformskih principa iniciranih Bolonjskom procesom restrukturiranja evropskog sistema visokog školstva.

Definisan je optimalan broj obaveznih predmeta, a studentu je omogućena sloboda i inicijativa da samostalno odabere izborne i fakultativne predmete u okviru multidisciplinarnih studijskih programa, odn. da stiče dodatna znanja i vještine u okviru strukovnih akademija, instituta i funkcionalnih obrazovnih jedinica univerziteta, individualizirajući i dizajnirajući vlastiti studij po mjeri promjena svoga socijalnog okruženja.

Studijski programi na Panevropskom univerzitetu su usmjereni ka sticanju znanja koje će kvalifikovati studente za poslove u visokotehnologiziranom okruženju za koje se traži razumjevanje procesa i sposobnosti upravljanja sistemima koji posjeduju "meta" inteligenciju, ali takođe i inicijativnost, preduzetništvo, sposobnost psihološke evaluacije saradnika i orkestriranja radnih grupa i timova, sposobnosti donošenja odluka u deficitu vremena, sposobnost daljeg cjeloživotnog učenja, sposobnost fokusiranja relevantnih informacija u okruženjima informacionog obilja i informacionog zagađenja, sposobnost procesiranja više simultanih poslova i sposobnost kreativne integracije znanja i prakse.

Za potrebe obrazovanja i naučno-istraživačkog razvoja angažovani su kadrovi sa naučnim dignitetom čiji je koeficijent kompetentnosti korespondentan njihovom znanju, sposobnosti i spremnosti da preuzmu rizik i odgovornost za sopstveni život i za obnovu svoje lokalne i globalne zajednice transformišući te zajednice u "društvo znanja" (*society of knowledge*) i "društvo učenja" (*society of learning*).

Zato je opredjeljenje Panevropskog univerziteta da razvija multidisciplinarnu studijsku programe iz rubnih naučnih oblasti koje su zanemarene na etabliranim studijima javnih univerziteta, a koje imaju najveći potencijal za budućnost, te da implementira savremene pedagoške tehnologije zasnovane na interaktivnoj nastavi, savremenim pedagoškim radionicama, virtuelnim nastavnim okruženjima i primjeni informaciono-komunikacionih tehnologija obrazovanja na daljinu.

Efikasnost i efektnost studija, atraktivnost multidisciplinarnih nastavnih programa koji korespondiraju sa budućim izazovima, te psihološko i preduzetničko animiranje studenata kroz primjenu interaktivnih pedagoških metoda u organizaciji i izvođenju nastavno-naučnog procesa, proizvodi visoku prolaznost kao funkciju prenetih znanja i vještina, ali i kao posljedicu visoke motivisanosti studenata.

Univerzitet će u svojoj praksi primjenjivati i principe cjeloživotnog učenja (*life-long learning*) u ostvarivanju osnovnog ljudskog prava na učenje i obrazovanje, promovišući evropsku transparentnost studija, mobilnost studenata i profesora, "evropsku dimenziju" (*vrijednosti ujedinjene Europe*) u visokom obrazovanju, sistem osiguranja kvalitete i upravljanja, kontrole i evaluacije kvalitetom, obrazovanje orjentisano ka studentu (*student-centred education*), javnost, transparentnost i kumuliranje svih oblika rada u sistemu evaluiranja znanja i postignuća studenata, obrazovni proces dizajniran u vidu stepenaste spirale u kojem

je akumuliranje kredit-bodova za sve oblike rada studenata uslov za vertikalnu prohodnost, individualizirane i kredibilne studije dizajnirane prema intelektualnoj i psihološkoj mjeri studenata, te svestrani razvoj istraživačkih i poslovnih funkcija Univerziteta kao inkubacionog i "career guidance" centra.

2. Pravna osnova

Član 1.

Panevropski univerzitet "APEIRON" (u daljem tekstu "*Panevropski univerzitet*") je **obrazovno-naučna visokoškolska ustanova** koja, u okviru svoje matične djelatnosti, samostalno i/ili u saradnji sa partnerima obavlja osnovne akademske i strukovne studije prvog ciklusa, specijalistički usmjerene, profesionalne i istraživačke studije drugog ciklusa i doktorske studije trećeg ciklusa, programe cjeloživotnog učenja (*life-long learning*) i programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Panevropski univerzitet samostalno, ili u saradnji sa drugim obrazovnim i istraživačkim organizacijama i ustanovama, obavlja osnovna i primjenjena istraživanja i istraživanja koja su u funkciji razvoja obrazovne djelatnosti.

Panevropski univerzitet može obavljati i druge poslove, koji su u funkciji njegovih registrovanih djelatnosti, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i ovim Statutom.

Djelatnost i organizacija Panevropskog univerziteta uređuju se ovim Statutom.

Član 2.

Panevropski univerzitet neće vršiti **diskriminaciju** u pogledu opštih i specijalnih ljudskih prava prema bilo kojem licu po osnovu rase, vjeroispovjesti, nacionalnog ili etničkog porijekla, životne dobi (*nakon punoljetstva*), pola, seksualne orijentacije, bračnog ili roditeljskog statusa, invalidnosti ili bilo kojeg fizičkog hendikepa, civilnog statusa i državljanstva, izvora prihoda, te materijalnog statusa, a posebno prava na upis na Univerzitet, prava na produžetak studija i prava na obrazovanje, uslova studiranja i ocjenjivanja postignuća studenta, pristupa slobodnim resursima Univerziteta, tretmana i angažovanja na Univerzitetu odn. mogućnosti zaposlenja na Univerzitetu.

Zaštita od diskriminacije iz prethodnog stava odnosi se i na akademsko osoblje i drugo zaposleno osoblje na Panevropskom univerzitetu

Član 3.

Panevropski univerzitet je **pravno lice**.

Panevropski univerzitet je nastavno-naučna, visokoškolska ustanova u privatnom vlasništvu, koja svoju djelatnost obavlja na osnovu rješenja Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske broj **6-01-3535/05** od **19.10.2005.** godine i licence ustanove broj: **07.2-4777/07** od **01.08.2007.** godine, te dozvole za rad br. **07.2-9624/07** od **28.12.2007.** godine za izvođenje studijskih programa u sjedištu i za izvođenje "obrazovanja na daljinu".

Panevropski univerzitet je takođe upisan u registar visokoškolskih ustanova pod brojem **11/I** rješenjem Ministarstva prosvjete i kulture RS broj **07.023/600-3919/08** od **10.06.2008.** godine.

Univerzitet je upisan kao visokoškolska ustanova u sudskom registru Osnovnog suda u Banjoj Luci pod brojem: **U/I 4847/05** od dana **17.03.2006.** godine.

Panevropski univerzitet obavlja djelatnost visokog obrazovanja van sjedišta u licenciranim studijskim programima i ciklusima u Bijeljini prema rješenju Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske br. **07.023/612-86-2/10** od **06.09.2010.** godine i u Novom Gradu prema rješenju Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske br. **07.023/612-35-2/10** od **06.12.2010.** godine.

Rješenje o ispunjavanju uslova i dozvola za rad i izvođenje licenciranih studijskih programa su javni dokumenti koje Panevropski univerzitet izlaže na uvid javnosti putem svoje internet stranice i na druge pogodne načine.

Član 4.

Članice univerziteta mogu da budu i druge ustanove, instituti i klinike čija je djelatnost u vezi sa djelatnošću Univerziteta sa kojima se zaključi sporazum o pristupanju u skladu sa zakonskim propisima i koji time postaju organizacione jedinice univerziteta.

Član 5.

Panevropski univerzitet posluje sredstvima u privatnoj svojini.

Univerzitetu je zajamčena **sloboda obrazovnog i naučnog stvaralaštva**, koja uključuje i pravo akademskog osoblja i studenata da kritički razmatraju primljena znanja, da nude nove ideje i kontroverzna mišljenja bez izlaganja eventualnim represalijama, te pravo na slobodu govora koje može biti ograničeno samo zakonom.

Panevropski univerzitet je **autonoman** u obavljanju svoje djelatnosti.

Prostor Univerziteta je **nepovrediv** u skladu sa Zakonom.

II DJELATNOST, NAZIV I SJEDIŠTE

Član 6.

Panevropski univerzitet je **samostalna obrazovna ustanova**, koja djeluje na principima partnerstva javnog i privatnog sektora.

Panevropski univerzitet djeluje u kooperaciji sa domaćim i inostranim partnerima na osnovu zaključenih sporazuma i ugovora čime se ostvaruje internacionalni i evropski karakter visokoškolske ustanove, te sinergija obrazovnih, poslovnih, socijalnih i humanitarnih efekata u radu ustanove.

Puni naziv visokoškolske ustanove je: Panevropski univerzitet "APEIRON" – za multidisciplinarne i virtuelne studije, Banja Luka.

Engleski naziv Univerziteta je: Pan-European University for Multidiscipline & Virtual Studies "APEIRON" Banja Luka,

Skraćeni naziv Univerziteta je: Panevropski univerzitet (*kako se pojavljuje u daljem tekstu*). Kao zamjenica dugog naziva u tekstovima se može koristiti izraz "*Univerzitet*".

Sjedište Panevropskog univerziteta je u Banjoj Luci u ulici Pere Krece br. 13.

Član 7.

Panevropski univerzitet ima **logotip i znak**.

Panevropski univerzitet ima **amblem** (*zaštitni znak*).

Panevropski univerzitet ima **slogan**: "*Škola evropskih znanja*", koji se ispisuje ispod amblema i na drugim, za to određenim mjestima.

Panevropski univerzitet ima **maskotu**.

Panevropski univerzitet ima svoju svečanu pjesmu ili **himnu** univerziteta.

Panevropski univerzitet ima i univerzitetska akademska obilježja: rektorski lanac i togu za rektora.

Sadržinu i upotrebu logotipa, znaka, amblema, slogana, maskote i drugih obilježja određuje Senat univerziteta.

Panevropski univerzitet ima "*Dan univerziteta*" koji se obilježava 15. februara svake školske godine. Na "*Dan univerziteta*" ustanova radi sa skraćenim radnim vremenom. Dan univerziteta se obilježava po pravilu sa svečanom akademijom, promocijom doktora nauka koji su odbranili doktorate na Panevropskom univerzitetu, te dodjelom počasnih zvanja, priznanja i nagrada.

Član 8.

Panevropski univerzitet ima 15 **pečata i štambilj** i to: pečat ovalnog oblika u mokroj izvedbi prečnika 35 mm, šest pečata okruglog oblika u mokroj izvedbi od kojih je četiri prečnika 40 mm i dva su prečnika 45 mm, tri pečata okruglog oblika u suvoj izvedbi od kojih je jedan prečnika 45 mm a dva su prečnika 48 mm i pet okruglih pečata prečnika 20 mm u mokroj izvedbi.

Za pečate prečnika 40 mm, tekst pečata je ispisan u ovalnim/koncentričnim krugovima oko zaštitnog znaka Panevropskog univerziteta i počev od spoljašnjeg kruga glasi "*Pan-evropski univerzitet*" – tekst ispisan u gornjoj sekciji kruga, te tekst "*za multidisciplinarne i virtuelne studije*" ispisan u donjoj sekciji kruga odn. u unutrašnjem krugu pečata u gornjoj sekciji kruga tekst "*Škola evropskih znanja*" i tekst "*School of European Knowledge*" ispisan u donjoj sekciji kruga. U dnu pečata ispod zaštitnog znaka Univerziteta upisano je sjedište – Banja Luka.

Za pečat prečnika 20 mm, tekst pečeta je ispisan u koncentričnim krugovima oko zaštitnog znaka Panevropskog univerziteta i počev od spoljašnjeg kruga glasi: "*Panevropski univerzitet*". U dnu pečata upisano je sjedište – Banja Luka

Tekst pečata je ispisan na srpsko-hrvatsko-bošnjačkom jeziku i ispisan je latiničnim i ćiriličnim pismom.

Pečati se zavisno od oblika i veličine koriste kako slijedi:

- ☒ Pečati prečnika 40 i 45 mm (okrugli i ovalni) se upotrebljavaju za ovjeru javnih isprava i drugih akata kojima se odlučuje i službeno obraća sa drugim pravnim i fizičkim licima.
- ☒ Pečat prečnika 20 mm upotrebljava se za upis i ovjeru semestra, knjižica, legitimacija, položenih ispita i sl.
- ☒ Pečat u suvoj izvedbi prečnika 45 i 48 mm se upotrebljava za ovjeru svjedočanstava (diploma) i drugih trajnih isprava.

Radi prijema i razvrstavanja pošte Univerzitet ima štambilj.

Svaki primjerak pečata ima redni broj. Svaki pečat se prema svom broju duži lično od strane ovlaštenog lica koje ga koristi. Oštećeni pečati i pečati odn. štambilji koji se ne koriste komisijski se uništavaju. O svim izrađenim pečatima koji su u upotrebi i koji su se prestali upotrebljavati, vodi se zasebna evidencija. Uvođenje novih i dodatnih pečata reguliše se odlukom Upravnog odbora Panevropskog univerziteta.

Način upotrebe pečata koji se koriste u studentskoj službi određuje Rektor.

Organizacione jedinice Univerziteta mogu imati vlastite pečate i štambilje. Uvođenje, oblik, sadržaj i način upotrebe pečata i štambilja pojedinih organizacionih jedinica reguliše se Odlukom o obrazovanju organizacione jedinice.

Studentsko predstavničko tijelo Panevropskog univerziteta ima vlastiti pečat. Uvođenje, oblik, sadržaj i način upotrebe pečata Studentskog predstavničkog tijela reguliše se Statutom Studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta.

Član 9.

Poslovna djelatnost Panevropskog univerziteta je određena osnovnim osnivačkim aktom, sudskim registracionim dokumentima i ovim statutom.

Osnovna djelatnost Panevropskog univerziteta je:

85.42 Visoko obrazovanje.

Obuhvata sticanje akademskog i strukovnog obrazovanja nakon srednjeg koje za ishod ima sticanje diplome u prvom, drugom i trećem stepenu visokog obrazovanja na nivoima 5 i 6 ISCED-a u skladu sa pribavljenim licencama. Obuhvata obrazovanje koje se stiče redovnim i vanrednim studijima kao i nastavom u sistemu učenja na daljinu.

85.51 Obrazovanje u oblasti sporta i rekreacije.

Obuhvata pružanje formalno organizovane obuke, instruktaze i treninga koji ne spadaju u visoko obrazovanje iz različitih sportskih disciplina za grupe ili pojedince, kao i pripremnu obuku za polaganje prijemnih ispita i drugih specifičnih ispita na Fakultetu za sport i fizičku kuturu.

85.59 Ostalo obrazovanje

Obuhvata djelatnost centara za obuku i učenje koji nude pomoć pri učenju, pripreme kurseve za polaganje ispita, obuku iz jezika i konverzionih vještina, obuku iz računara i korištenja IT tehnologija.

85.60 Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju

Obuhvata usluge koje pomažu obrazovnom procesu kao što su savjetovanja u oblasti obrazovanja, savjetovanja koje se odnosi na

profesionalnu orijentaciju, organizacije programa razmjene i mobilnosti studenata i profesora.

- 72.10 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama

Obuhvata osnovna i primjenjena istraživanja, teorijski rad i eksperimentalni razvoj namjenjen sticanju novih znanja o temeljnim osnovama naučnih pojava, te izvornim istraživanjima namjenjenim rješavanju praktičnih problema, kao i sistemski rad baziran na istraživanjima usmjeren na proizvodnju novih materijala, proizvoda i uređaja i novih tehnoloških postupaka.

- 72.20 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama

- 74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti

Obuhvata uslužne djelatnosti koje zahtijevaju veće stručne, naučne i tehničke vještine i tehnička savjetovanja koja nisu neposredno obuhvaćena u drugim specifičnim klasifikacionim razredima.

Ostale djelatnosti Panevropskog univerziteta

U okviru ostalih djelatnosti Panevropski univerzitet obavlja naučno-istraživačku, ekspertno-konsultantsku, informaciono-računarsku i izdavačku djelatnost.

- 58.11 Izdavanje knjiga,

Obuhvata izdavanje knjiga, brošura i drugih publikacija u štampanom, elektronskom ili audio obliku i na internetu.

- 58.14 Izdavanje časopisa i sličnih periodičnih izdanja (*naučnog i stručnog karaktera u štampanom ili elektronskom obliku i na internetu*);

- 58.19 Ostala izdavačka djelatnost.

Obuhvata izdavanje ostalog štampanog materijala (uključujući I izdavanje publikacija na Internetu).

- 58.29 Izdavanje ostalog softvera

Obuhvata izdavanje standardnog sistemskog ili aplikativnog softvera, spremnog za upotrebu, uključujući i njegovo prilagođavanje.

- 59.11 Proizvodnja filmova, video-filmova i televizijskog programa

Obuhvata proizvodnju obrazovnih i dokumentarnih filmova, video-filmova i televizijskih emisija ili televizijskih reklamnih poruka na filmskoj traci, video-traci ili disku za direktno prikazivanje prvenstveno na akademskoj televiziji univerziteta.

- 59.12 Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, video-filmova i televizijskog programa

Obuhvata djelatnosti montaže, prebacivanje filmova/traka, sinhronizaciju, dodavanje naslova i podnaslova, kao i prijevoda, izrada računarske grafike, animacije i specijalnih efekata.

- 60 Emitovanje programa

Obuhvata djelatnosti stvaranja obrazovnih i dokumentarnih sadržaja i emitovanje tog sadržaja primjenom različitih tehnologija, bežičnim putem, satelitom, kablovskom mrežom ili putem Interneta.

60.10 Emitovanje radijskog programa

60.20 Emitovanje televizijskog programa

62.01 Računarsko programiranje

Obuhvata djelatnosti razvijanja (pisanja), mijenjanja, testiranja i održavanja sistemskog ili aplikativnog softvera, baza podataka i internetskih (web) stranica uključujući izradu strukture i sadržaja računarskog koda i prilagođavanje softvera potrebama korisnika.

62.02 Djelatnosti savjetovanja o računarima tj. o računarskim sistemima

62.03 Upravljanje računarskom opremom i sistemom

63.11 Obrada podataka, hosting i pripadajuće djelatnosti

Obuhvata specijalizovane djelatnosti hostinga internetskih stranica, hostinga aplikacija, pružanje aplikacijskih usluga i djelatnosti obrade podataka:

63.12 Internetski portali

Obuhvata rad internetskih stranica koji djeluju kao portali na Internetu, prvenstveno kao što su medijske stranice i obrazovni portali koje periodično osiguravaju ažurirani sadržaj.

70.22 Savjetovanje koje se odnosi na poslovanje i ostalo upravljanje

Obuhvata savjetovanje, usmjeravanje i pružanje operativne pomoći preduzećima i drugim organizacijama o pitanjima koja se odnose na upravljanje, kao što je strateško i organizaciono planiranje, poslovni reinženjering, promjena sistema upravljanja, smanjenje troškova i ostala finansijska pitanja; marketinški ciljevi i politika; politika, praksa i planiranje koji se odnose na ljudske potencijale; strategija naknada i penzioniranja; izrada planova proizvodnje i kontrola planiranja.

73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja

Obuhvata istraživanje tržišnog potencijala, obaviještenost, prihvaćenost i prepoznatljivost proizvoda i usluga, kupovne navike potrošača u cilju unapređenja prodaje i razvoja novih proizvoda i usluga, obuhvatajući statističke analize rezultata, ispitivanje javnog mnjenja o političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima, kao i statističku analizu ispitivanja.

82.30 Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova

Obuhvata organizaciju, promociju i/ili vođenje događaja kao što su poslovni i trgovački sajmovi, kongresi, konferencije i sastanci, sa ili bez usluga upravljanja i ustupanja personala za provođenje i opremanje prostora u kojim se održavaju ovi događaji.

91.10 Djelatnosti biblioteka i arhiva

Obuhvata dokumentacione i informacione djelatnosti univerzitetske biblioteke, čitaonice, slušaonica i prostorija za gledanje i javnih arhiva, koje pružaju usluge specijalnim korisnicima kao što su studenti, naučnici, univerzitetski personal i građani kao eksterni korisnici biblioteke. Takođe obuhvata pozajmljivanje i čuvanje knjiga, i drugih publikacija u pisanom i elektronskom obliku.

Panevropski univerzitet može obavljati i druge poslove koje su u funkciji obavljanja osnovne delatnosti, kao što su štampanje stručne literature i obrazaca za svoje potrebe, izdavanje internih periodičnih publikacija stručnog karaktera, umnožavanje materijala fotokopiranjem, reprodukcija zvučnih, video zapisa i kompjuterskih medija vezanih za autorizovana predavanja i vježbe odn. druge vidove obuke, popravka sopstvenih sredstava, pružanje usluga studentskog restorana i kafeterije, te druge prateće djelatnosti, koje su u funkciji obavljanja osnovne djelatnosti.

Univerzitet može u okviru osnovne djelatnosti da obavlja i druge poslove kojima se komercijalizuju rezultati naučno-istraživačkog rada.

Član 10.

O promjeni i dopuni djelatnosti odlučuju osnivači na način kako je to regulisano osnivačkim aktima univerziteta.

Izmjene djelatnosti upisuju se u odgovarajući registar.

Panevropski univerzitet u pravnom prometu sa trećim licima može da zaključuje ugovore i vrši pravne radnje u okviru registrovane djelatnosti i u vezi sa tom djelatnošću, a u skladu sa Zakonom.

III ZASTUPANJE I OVLAŠTENJA

Član 11.

Panevropski univerzitet **zastupa** direktor univerziteta, a univerzitet predstavlja u akademskim poslovima Rektor univerziteta.

Direktor ima ovlašćenja utvrđena zakonom, osnivačkim aktima univerziteta i ovim Statutom.

Direktor predstavlja i zastupa Panevropski univerzitet, bez ograničenja.

Direktor može punomoćjem prenijeti pojedina ovlašćenja za zastupanje na druga lica.

Direktor odgovara i rukovodi poslovanjem Univerziteta u skladu sa zakonom i odredbama ovog Statuta. Stručnim radom u akademskom domenu Panevropskog univerziteta rukovodi Rektor u skladu sa odredbama

ovog Statuta.

Rektora u odsustvu zamjenjuje Prorektor za nastavu i/ili direktor.

Član 12.

U pravnom prometu sa trećim licima, Panevropski univerzitet istupa u svoje ime i za svoj račun i u svoje ime za račun drugih.

Za preuzete obaveze Panevropski univerzitet odgovara cjelokupnom svojom imovinom. Osnivači ne odgovaraju za obaveze Univerziteta, a snose rizik za njegovo poslovanje do visine uložениh sredstava.

Panevropski univerzitet obavlja poslovanje preko jedinstvenog žiro-računa.

Poslovanje Panevropskog univerziteta će se pratiti analitički, a po potrebi i na posebnim transakcionim podračunima otvorenim za organizacione jedinice univerziteta, što se reguliše Odlukom o obrazovanju organizacione jedinice u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Ovlaštena lica za transakcione podračune otvorene za organizacione jedinice raspolažu samostalno sredstvima sa računa do nivoa definisanog u blagajničkom maksimumu.

Član 13.

Panevropski univerzitet je ovlašten da:

- raspolaže i upravlja zemljištem i zgradama koje su u njegovom vlasništvu, u skladu sa zakonom i ovim statutom;
- prima i upravlja sredstvima iz bilo kog zakonitog izvora;
- određuje i ubire školarinu i druge naknade u skladu sa zakonom;
- zapošljava osoblje;
- sklapa ugovore za robu i usluge;
- ustanovljava pravne odnose sa studentima;
- osniva komercijalna preduzeća u obrazovne, konsultantske i istraživačke svrhe;
- osniva visokoškolska odjeljenja u Republici Srpskoj u skladu sa zakonskim odredbama i odjeljenja odn. visokoškolske ustanove u inostranstvu u skladu sa propisima tih država.
- ulazi u sporazume i ugovore sa preduzećima, agencijama i drugim ustanovama radi unapređenja nastavno-naučnog procesa, obezbjeđenja studentske prakse, te potpunijeg vršenja registrovanih djelatnosti;

- ulazi u sporazume sa drugim visokoškolskim institucijama u BiH i inostranstvu;
- ima druga ovlaštenja neophodna za efikasno obavljanje svojih funkcija i djelatnosti;

IV OBRAZOVNA DJELATNOST Panevropskog univerziteta

1. Obrazovni ishodi i pedagoški principi

Član 14.

Studijski programi studija prvog i drugog ciklusa koji se organizuju na Panevropskom univerzitetu obezbjeđuju razvoj i sticanje **opštih (generičkih) akademskih kompetencija** kod studenata koje obuhvataju ali se ne iscrpljuju sa sljedećim sposobnostima i vještinama: *sposobnošću analize i sinteze, rješavanju problema, sposobnost planiranja i organizovanja, sposobnost donošenja odluka, sposobnost stvaranja novih ideja (kreativnost) i prilagođavanja novim situacijama, vještine upravljanja informacijama (sposobnost da se dobije i analizira informacija iz različitih izvora), timski rad i sposobnost rada u interdisciplinarnim timovima, interpersonalne vještine, sposobnost primjene znanja u praksi i istraživačke vještine, sposobnosti i vještine kreiranja i upravljanja (menadžment) projektima, sposobnost samostalnog učenja, usmena i pisana komunikacija na maternjem i stranom jeziku, etička posvećenost, zatim sticanje produbljenog osnovnog opšteg znanja utemeljenog u osnovnom profesionalnom znanju* vezanih za šire naučne oblasti i naučna polja koja su predmet studija, *(koja uključuju teorijsko-metodološka znanja bitna za razumjevanje širih teorijskih postavki i koncepata i opštih metodoloških okvira naučnih oblasti)*, te sticanje **specifičnih akademsko-stručnih kompetencija** vezanih za uže naučne oblasti i predmete *(koji uključuju teorijsko-metodološka, naučno-stručna i opšte-stručna predznanja bitna za razumjevanje sadržaja predmeta ili uže naučne oblasti, aktuelni sadržaj specifičnog znanja odnosno predmeta/discipline, pristup predmetu, razvoj specifične metodologije predmeta i načina rješavanja problema u toj specifičnoj oblasti, primjenu znanja)*.

Studijski programi studija trećeg ciklusa koji će se organizovati na Panevropskom univerzitetu u skladu sa članom 12 Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske i pribavljenim licencama za izvođenje studija trećeg ciklusa na određenim studijskim programima, obezbjeđuju razvoj i sticanje **naučnih kompetencija** koje obuhvataju ali se ne iscrpljuju: *sposobnošću doktoranata da izvedu nezavisno, originalno i objavljivo*

istraživanje u jednoj ili više naučnih područja koja se odnose bilo na fundamentalna ili na primjenjena saznanja, da posjeduju istraživačke sposobnosti i kreativnost, da pokažu sistematsko razumijevanje područja studija i vladanje vještinama i metodama istraživačkog rada, sposobnošću da definišu studijski projekat istraživanja, da originalnim istraživanjem daju vlastiti naučni doprinos koji proširuje granice spoznaje u datoj oblasti, da su sposobni za kritičku analizu, vrednovanje i sintezu novih i složenih ideja, da su osposobljeni za razvoj novih ideja ili pristupa.

Član 15.

Univerzitet će u izvođenju studija primjenjivati **metodološke principe** kojima se podstiče interaktivni karakter obrazovnog procesa, samostalnost studenta i uloga studenta kao aktivnog subjekta obrazovnog procesa:

- Promjenjena **uloga nastavnika kao mentora, savjetnika i motivatora** koji omogućava da student sagleda značaj i mjesto određene naučne discipline u sistemu znanja, koji posreduje u razvijanju sposobnosti razumjevanja, ali i primjene znanja, koji preuzima ulogu medijatora interesa i potreba studenta, koji sagledava specifične sposobnosti studenta i nedostatke u tekućem znanju odn. u prethodnom kurikulumu studenta, te na osnovu tih uvida asistira studentu u kritičnoj selekciji didaktičkih materijala i izvora i u organizaciji obrazovnih scenarija i situacija;
- **Obrazovanje orjentisano ka studentu** i njegovim stvarnim mogućnostima i sposobnostima učenja odn. nivou njegovog ulaznog predznanja - zahtjevajući veći stepen učešća (*interakcije*) studenta u nastavi i istraživanju, da bi se razvile sposobnosti studenta u samostalnom upravljanju izvorima informacija i projektima, te sposobnost evaluacije informacija i rezultata istraživanja;
- **Ostvarivanje veće pedagoške relevantnosti procesa evaluacije** znanja studenta uvođenjem kontinuirane i kompleksne evaluacije svih faktora postignuća studenta i dodavanjem specifičnih indikatora koji omogućavaju preciznije i prilagođenije mjerenje učinaka obrazovnog procesa;
- **Promjena u pristupu obrazovnim aktivnostima** kroz posredovanje u naučno-istraživačkom radu studenta, podsticanje ličnog sistematskog učešća studenata u individualnom i grupnom savladavanju pedagoških sadržaja, u ličnim i grupnim prezentacijama tih sadržaja u procesu učenja i u kontinuiranom sagledavanju rezultata istraživanja i učenja;

- **Promjena u organizaciji i metodologiji obrazovnog procesa** kroz razvoj interaktivne nastave i inovativnih načina participacije studenata u obrazovnom procesu u vidu uvođenja istraživačkih elemenata u sistemu učenja, promjene konteksta učenja, promjene pristupa organizaciji učenja, uključivanja koncentrovanih programa, racionalizacije i individualizacije nastavnih planova, definisanja fleksibilnijih programa i pedagoških metoda pri obradi nastavnih sadržaja kojima se obezbjeđuju neposredne konsultacije i direktna mentorska podrška studentima.

2. Studije koje ostvaruje Panevropski univerzitet

Član 16.

Panevropski univerzitet u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju organizuje studije prvog ciklusa u trajanju od:

- tri godine, kao šestosemestralne studije koje se vrednuju sa minimalno 180 ECTS kredit-bodova;
- četiri godine, kao osmosemestralne studije sa mogućnošću specijalističkih usmjerenja koje se vrednuju sa minimalno 240 ECTS kredit-bodova;

studije drugog ciklusa u trajanju od:

- dvije godine, kao četverosemestralne studije koje se vrednuju sa 120 ECTS kredit-bodova za studente koji imaju završen trogodišnji nivo prvog ciklusa sa ulaznim nivoom od 180 ECTS kredit-bodova;
- jedne godine, kao dvosemestralne studije koje se vrednuju sa minimalno 60 ECTS kredit-bodova za studente koji imaju završen četverogodišnji nivo prvog ciklusa sa ulaznim nivoom od 240 ECTS kredit-bodova;

tako da u zbiru sa prvim ciklusom ukupno akumulirani kredit-bodovi nakon završenog studija drugog ciklusa iznose 300 ECTS.

Panevropski univerzitet će u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i nakon pribavljanja licence za izvođenje studija trećeg ciklusa na određenim studijskim programima, organizovati na tim programima doktorske studije trećeg ciklusa u trajanju od tri godine, kao šestosemestralne studije koje se vrednuju sa minimalno 180 ECTS kredit-bodova tako da u zbiru sa bodovima prvog i drugog ciklusa iznosi najmanje 480 ECTS kredit-bodova.

Panevropski univerzitet organizuje odbrane doktorata u skladu sa Zakonom o univerzitetu Republike Srpske za lica koja su stekla ili će steći akademski

naziv magistra nauka, odnosno lica koja su ispunjavala uslove za pokretanje postupka za sticanje naučnog zvanja doktora nauka, prema Zakonu o univerzitetu ukoliko započnu postupak za sticanje naučnog stepena doktora nauka do početka akademske 2015/2016. godine na onim studijskim programima na kojima je izvedena najmanje jedna generacija studenata postdiplomskog studija, s tim da se naučni stepen doktora nauka može steći zaključno sa 30. septembrom 2018. godine.

Uslov za završetak studija prvog ciklusa u trajanju od 4 godine koje su vrednovane sa 240 ECTS bodova je izrada i odbrana diplomskog rada.

Uslov za završetak studija drugog ciklusa u ukupnom trajanju od pet godina, koje su sa studijem prvog ciklusa vrednovane sa 300 ECTS bodova je izrada i odbrana završnog "master" rada.

Uslov za završetak doktorskih studija u skladu sa stavom 2 ovog člana je izrada i odbrana doktorske dizertacije.

Lice koje završi akademske studije prvog ciklusa i stekne minimum **180** ECTS bodova, u skladu sa ovim Statutom i Zakonom o zvanjima koja se stiču završetkom visokog obrazovanja, stiče akademsko zvanje iz odgovarajuće oblasti sa naznakom od 180 ECTS bodova. U diplomi i dodatku diplomi na engleskom jeziku za ova lica se koristi naziv "**bachelor**" uz naznaku struke u odgovarajućoj oblasti obrazovanja sa navođenjem 180 ECTS bodova.

Lice koje završi akademske studije prvog ciklusa i stekne minimum **240** ECTS bodova, te izradi i odbrani završni diplomski rad u skladu sa ovim Statutom, stiče akademsko zvanje "diplomirani" odnosno "diplomirani inženjer" iz odgovarajuće oblasti sa naznakom od 240 ECTS bodova. U diplomi i dodatku diplomi na engleskom jeziku za ova lica se koristi naziv "**bachelor**" uz naznaku struke u odgovarajućoj oblasti obrazovanja sa navođenjem 240 ECTS bodova.

Lice koje završi akademske studije drugog ciklusa i stekne minimum **300** ECTS bodova u zbiru bodova prvog i drugog ciklusa, te izradi i odbrani završni rad u skladu sa ovim Statutom stiče akademsko zvanje "**master**" uz naznaku struke u odgovarajućoj oblasti obrazovanja. U diplomi i dodatku diplomi na engleskom jeziku za ova lica se koristi naziv "Master" u odgovarajućoj oblasti obrazovanja.

Lice koje završi doktorske studije u skladu sa stavom 2 ovog člana i uspješno odbrani doktorsku dizertaciju stiče naučni stepen "**doktor nauka**" uz navođenje odgovarajuće oblasti obrazovanja.

Zvanja koja se stiču na interdisciplinarnim, multidisciplinarnim i transdisciplinarnim studijskim programima formiraju se kombinovanjem cjelina ili djelova dvije najvažnije obrazovne oblasti studijskog programa koje se zajedno sa njihovim redoslijedom utvrđuju na osnovu relativne veličine nastavnog gradiva i broja ECTS bodova koji se dodjeljuju za odgovarajuću obrazovnu oblast sadržanim u interdisciplinarnim studijskim programima prema Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji obrazovanja – ISCED.

Član 17.

Listu akademskih, stručnih i naučnih zvanja koja se stiču na studijskim programima Panevropskog univerziteta utvrđuje Senat univerziteta u Nomenklaturi stručnih, akademskih i naučnih zvanja koji se stiču na studijskim programima Panevropskog univerziteta, koja je javni opšti akt Panevropskog univerziteta.

Akadska, stručna i naučna zvanja iz Nomenklature stručnih akademskih i naučnih naziva Panevropskog univerziteta utvrđena su na osnovu zvanja definisanih u licenciranim studijskim programima koja su usklađena sa Zakonom o zvanjima koja se stiču završetkom visokog obrazovanja.

Nazivi akademskih odn. stručnih zvanja sa odgovarajućim skraćenicama utvrđuju se i na engleskom jeziku i navode se u odgovarajućim javnim ispravama kao i u dodatku diplomi.

Član 18.

Kod studija prvog i drugog ciklusa u čijim studijskim programima postoji i uže usmjerenje, nakon navođenja zvanja u određenoj oblasti obrazovanja, odnosno u naučnom polju, i broja stečenih ECTS bodova navodi se i naziv užeg usmjerenja iz kojeg je lice pohađalo studij.

Član 19.

Panevropski univerzitet obavlja obrazovnu djelatnost u naučnim oblastima i naučnim poljima u kojima su matični licencirani studijski programi za koje univerzitet ima dozvolu za rad i u kojima su matične organizacione jedinice za **ostvarivanje obrazovnih i drugih edukativnih djelatnosti** koje se nalaze u njegovom sastavu.

Matičnost fakulteta definisana je u Nastavnim programima studijskih programa koji se izvode na tim organizacionim jedinicama.

Član 20.

Panevropski univerzitet obavlja obrazovnu djelatnost u redovnom i

vanrednom studiju u sjedištu Univerziteta u Banjoj Luci, te van sjedišta Univerziteta u registrovanim odjeljenjima Univerziteta za koja ima dozvolu nadležnog Ministarstva za obavljanje djelatnosti van sjedišta, u visokoškolskim ustanovama sa kojima ima sklopljene Ugovore o studiranju, ili Sporazume o akademskoj, naučno-tehničkoj i poslovnoj saradnji, u licenciranim i akreditovanim partnerskim visokoškolskim ustanovama sa kojima Panevropski univerzitet organizuje i izvodi studijske programe radi sticanja zajedničke diplome, u ispitnim centrima van sjedišta univerziteta za predmete čiji karakter to zahtjeva u skladu sa studijskim programom, kao i na drugim lokacijama u kojima ima pribavljenu dozvolu za obavljanje djelatnosti.

Univerzitet organizuje podršku studentima u naučno istraživačkom radu, istraživanju dokumentacionih i akademskih izvora, pristupu akademskim bazama znanja i elektronskim knjigama, te podršku za pojedine oblike nastave koji se organizuju učenjem na daljinu putem regionalnih internet-centara za područsku učenja na daljinu. Regionalni internet centri za područsku nemaju status odjeljenja.

Član 21.

Panevropski univerzitet obavlja obrazovnu, naučno-istraživačku, ekspertno-konsultantsku i izdavačku djelatnost. Univerzitet može u okviru svoje djelatnosti da obavlja i druge poslove kojima se komercijalno iskazuju rezultati naučno-istraživačkog rada.

U okviru studija drugog i trećeg ciklusa Panevropski univerzitet samostalno, ili u saradnji sa drugim obrazovnim i istraživačkim organizacijama, obavlja osnovna i primjenjena istraživanja i istraživanja koja su u funkciji razvoja obrazovne djelatnosti.

Član 22.

U skladu sa pribavljenim licencama, univerzitet obavlja prema **vrsti studija** akademske i strukovne studije, a prema **načinu izvođenja** redovne i vanredne studije. Univerzitet realizuje pojedine nastavne i obrazovne oblike metodom "učenja na daljinu" (*distance learning*) u naučnim poljima koja su kompatibilna sa načinom izvođenja nastave u sistemu "učenja na daljinu" i kada je to spojivo sa prirodom studija.

Način izvođenja učenja na daljinu je definisan *Pravilnikom o studiju obrazovanja na daljinu Panevropskog univerziteta "APEIRON"* kojeg donosi Senat univerziteta.

Univerzitet obavlja obrazovni proces kao kombinaciju dijalog sistema

interaktivne nastave sa mentorskim vođenjem studenta. Na univerzitetu se realizuje integrisani mješoviti model učenja (*blended learning*) koji pretpostavlja sintezu kontaktne nastave, obrazovanja na daljinu i mobilne nastave, odn. sintezu različitih oblika isporuke nastavnih sadržaja, različitih nastavnih metoda poučavanja i obrazovnih stilova u okviru kojih se preferiraju **problemsko učenje** (*problem-based learning*) i **učenje bazirano na projektima** (*project based-learning*).

Član 23.

Panevropski univerzitet djeluje u kooperaciji sa domaćim i inostranim partnerima na osnovu zaključenih sporazuma i ugovora čime se ostvaruje internacionalni i evropski karakter studija, te sinergija obrazovnih, poslovnih, socijalnih i humanitarnih efekata u radu ustanove.

Univerzitet može u okviru sporazuma sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva da organizuje zajedničke studijske programe drugog ciklusa kao i da pruža kadrovske, tehničke i organizacione usluge za studij drugog ciklusa.

Studijskim programom koji organizuje i izvodi dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju dozvolu za rad stiče se **dvojna** (*double degree*), **zajednička** (*joint degree*) ili **višestruka** (*multiple degree*) **diploma**.

Način izvođenja zajedničkog studijskog programa definiše se *Pravilima o zajedničkoj studiji i mobilnosti studenata* koje donosi Senat univerziteta.

Član 24.

Nastava na Panevropskom univerzitetu za sve vidove studija izvodi se na **srpskom ili hrvatskom ili bosanskom jeziku** i/ili na jednom od **svjetskih jezika** (*engleski, njemački, ruski, francuski*).

Na Panevropskom univerzitetu su u ravnopravnoj upotrebi ćirilčno i latinično pismo.

U jedinicama osnovanim sa inostranim partnerima, nastava se izvodi na jednom od svjetskih jezika (*engleski, njemački, ruski, francuski*), odn. na jeziku zemlje u kojoj se nastava izvodi.

Studenti mogu polagati ispite na jednom od **jezika konstitutivnih naroda**, po vlastitom izboru ili na jednom od svjetskih jezika.

3. Studijski program

Član 25.

Studijskim programom utvrđuje se:

- Naziv i ciljevi programa;
- Model studijskog programa;
- Matičnost studijskog programa prema oblastima obrazovanja;
- Vrsta studija i ishod procesa učenja sa definisanim kompetencijama znanja, vještina i sposobnosti koje treba dobiti student nakon savladavanja programa;
- Stručni, akademski odnosno naučni naziv kvalifikacije/titule;
- Uslovi za upis na studijski program;
- Lista obaveznih i izbornih studijskih područja odn. predmeta koji čine studijski program sa okvirnim sadržajem, ciljevima i opisom predmeta;
- Ishodi procesa učenja svakog pojedinog predmeta sa kompetencijama koje treba da dobiti student nakon savladavanja predmeta;
- Način izvođenja studija i potrebno vrijeme za izvođenje pojedinih oblika studija;
- Predviđeni broj časova za pojedine predmete i njihov raspored po godinama;
- Jezik (jezici) na kojem (kojima) se izvodi nastava i vrši ocjenjivanje određenog predmeta ili pojedinog studijskog oblika;
- Način procjene rezultata svakog pojedinog oblika studija i svakog predmeta;
- Bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ECTS;
- Bodovna vrijednost završnog rada na studijama drugog ciklusa iskazana u ECTS bodovima;
- Preduslovi za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta;
- Uslovi upisa studenta u sljedeći semestar/trimestar, odnosno sljedeću godinu studija;
- Literatura i izvori potrebni za savladavanje nastavnog programa svakog pojedinog predmeta;
- Prohodnost prema daljim studijima i profesionalni status;
- Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;

- Uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
- Kriterijume i načine osiguranja kvaliteta;
- Obaveze studenata i dinamiku studiranja;
- Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

Panevropski univerzitet definiše u strukturi studijskog programa oblike i načine izvođenja nastave za vanredni studij, kao i posebne uslove i način ostvarivanja učenja na daljinu.

Izmjene studijskog programa vrše se po postupku utvrđenom za njegovo donošenje. Izmjene studijskog programa koje ne zahtijevaju korekcije veće od 20 ECTS bodova ne podliježu ponovnom licenciranju.

4. Nastavni plan i program

Član 26.

Nastavnim planom (*curriculum*) utvrđuje se raspored predmetnih jedinica (*predmeta, modula i drugih nastavnih oblika*) prema nastavnim blokovima, semestrima i godinama studija sa pripadajućom metrikom studija, kao i struktura predmetnih jedinica prema tipu, prema pripadnosti predmetnoj oblasti odn. širem i užem naučnom području, prema nivou složenosti/apstrakcije i prema obaveznosti predmeta.

Nastavni plan još obuhvata i strukturu studijskog programa razrađenu prema nastavnim i obrazovnim jedinicama, ciljeve, izvore i kriterije odabira izbornog programa, izvorni i modularni izborni program, pregled uzajamno razmjenjivih kompatibilnih studijskih programa, izborni program iz kompatibilnih studijskih grupa i izborni program studija izbornih usmjerenja.

Nastavnim planom Panevropskog univerziteta definiše se i način realizacije izbornog programa, režim intenzivnih studija, program specijalizacija, međusobna kompatibilnost studijskih programa u razmjeni programskih sadržaja, te lista izbornih i fakultativnih predmeta sistematizovana prema studijskim oblastima sa specifičnim uslovima vezanim za izbor i polaganje izbornih predmeta (*prerequisites*). Studenti su dužni da poštuju kriterije i pravila realizacije izbornog programa definisanih Nastavnim planom.

Nastavnim programom (*syllabus*) utvrđuju se ciljevi, kompetencije znanja i vještina i okvirni sadržaj nastavnog predmeta, oblici i metodologija izvođenja nastave, način evaluacije znanja, kao i spisak obaveznih udžbenika, priručnika, ostale literature i drugih izvora na osnovu kojih se

polazu ispiti iz tog nastavnog predmeta.

Član 27.

Nastavni plan obaveznih, izbornih i fakultativnih predmeta i ostalih programskih aktivnosti donosi Senat Panevropskog univerziteta na osnovu prijedloga Nastavno-naučnih vijeća fakulteta i Vijeća za doktorske studije.

Nastavni plan studija koje se izvode po Sporazumu sa drugim visokoškolskim ustanovama donose organi tih ustanova ili zajednički organi.

Član 28.

Nastavni program za pojedine predmete donosi Senat univerziteta, na prijedlog predmetnog nastavnika. Nastavni program se dizajnira prema savremenim pedagoškim principima uvažavajući jednosemestralni karakter predmeta i strukturalne zahtjeve iz studijskog programa.

Prije usvajanja nastavnog programa pojedinih predmeta/modula Senat može da pribavi i mišljenje Nastavno-naučnih vijeća fakulteta ili Vijeća za doktorske studije, odnosno Katedre kojoj pripada predmet/modul.

Član 29.

Nastavni program obuhvata komponente obaveznog, izbornog, diferencijalnog i fakultativnog nastavnog programa podjeljenog u teorijsko-metodološki obavezni blok i specijalističko-aplikativni obavezni i izborni blok, komponente istraživačko-akcionog programa, te komponente diplomskog, pristupnog i završnog rada.

Obavezni program obezbjeđuje sticanje opštih, generičkih kompetencija studenata, te specifičnih kompetencija vezanih za teorijsko-metodološka, naučno-stručna i opšte-stručna znanja bitna za razumjevanje sadržaja predmeta ili uže naučne oblasti.

Izborni program obezbjeđuje sticanje dodatnih stručno-aplikativnih i specijalističkih kompetencija studenata u oblasti studija i u okruženju teme diplomskog ili završnog (master/magistarskog) rada.

Diferencijalnim programom student stiče nedostajuće ulazne kompetencije za studij, ukoliko ima završen studij prvog ciklusa ili završenu višu školu koji obezbjeđuje djelimičnu matičnost na upisanom programu. Diferencijalni program zamjenjuje djelimično ili u cjelosti izborni program studija ukoliko je manji ili jednak broju ECTS bodova izbornog programa. Ukoliko je diferencijalni program prema komisijskom vrednovanju veći od izbornog programa tada u cjelosti zamjenjuje izborni program, a razlika

ECTS povećava ukupno planirani fond ECTS bodova studija. Diferencijalni program ne može biti vrednovan sa više od 60 ECTS bodova. Ukoliko je diferencijalni program veći od 60 ECTS bodova student se upućuje da upiše dodatnu godinu u studiju prvog ciklusa.

Fakultativni program je namjenjen naprednim studentima koji namjeravaju da tokom osnovnog studija ili u dvogodišnjem studijskom programu drugog ciklusa steknu i odgovarajuće specijalističko usmjerenje odn. koji služi kao priprema za nastavak višeg ciklusa obrazovanja, ili za nastavak studija na drugim visokoškolskim ustanovama.

Fakultativni program ne može da bude vrednovan sa više od 30 ECTS bodova.

Istraživačko-akcioni program obuhvata aktivnosti vezane za istraživački rad studenata tokom osnovnog studija, ili u okviru diplomskog rada odn. master rada/teze što uključuje i istraživanje izvora, učešće studenta u drugim naučno-istraživačkim odn. stručnim projektima, odbranjene ili objavljene radove studenta, učešće na naučno-stručnim skupovima, radna, stručna, klinička i laboratorijska praksa i autorstvo u inovacijama i patentima.

Način vrednovanja pojedinih komponenti istraživačko-akcionog programa razrađen je u odjeljku "Evaluacija znanja i postignuća studenata" ovog Statuta.

Student je obavezan da izradi i odbrani završni diplomski odn. master rad koji mora da zadovolji kriterije definisane u ovom Statutu i koji se procjenjuje sa ne manje od 5 i ne više od 15 ECTS. U dvogodišnjem studiju drugog ciklusa student je obavezan da izradi i odbrani diplomski ili pristupni rad koji mora da zadovolji kriterije definisane u ovom Statutu i koji se procjenjuje sa ne manje od 5 i ne više od 10 ECTS.

Član 30.

Ciljevi izbornog programa u **individualizaciji** studija su:

- ↻ Sticanje dodatnih naučno-stručnih, opšte-stručnih i specijalističkih znanja interdisciplinarnog karaktera iz užih naučnih oblasti koje pokrivaju specifične aspekte izabranog usmjerenja odn. specijalizacije u okviru upisanog studija, odn. koji pokrivaju specifične aspekte vezane za izabranu temu završnog rada.
- ↻ Sticanje *specifičnih znanja odn. vještine* koji nisu u okviru obaveznog programa, a za koje student ima lični afinitet, ili će mu trebati u nastavku studija, u naučno-istraživačkom radu ili u profesionalnoj

karijeri;

- ↪ Realizacija interdisciplinarnog studija kroz kombinovanje različitih užih naučnih oblasti čime student potvrđuje svestranost vlastite ličnosti;
- ↪ Sticanje dodatne specijalizacije tokom studija u kombinaciji sa fakultativnim programom i u režimu intenzivnog studija, pri čemu će se naziv specijalizacije referencirati u tekstu njegove diplome;
- ↪ da se kroz izborni program pripremi za prelazak na drugu visokoškolsku ustanovu ili za **nastavak studija u zemlji ili u inostranstvu**.
- ↪ da tokom studija lakše prelazi sa tekućeg studijskog programa u novi studijski program koji je lociran na drugim fakultetima Panevropskog univerziteta,
- ↪ da savladavanjem određenog izbornog programa smanji ili anulira diferencijalni program koji je studentu određen zbog prelaska sa druge visokoškolske ustanove;

Član 31.

Student dizajnira izborni program u saradnji sa odgovornim profesorima odn. mentorom studija iz sljedećih izvora:

- polaganjem **izvornih izbornih predmeta odn. modula** koji su planirani za upisani studijski program;
- polaganjem (obaveznih i/ili izbornih) predmeta **iz kompatibilnih studijskih programa** uvedenih na Panevropskom univerzitetu;
- **komisijskim vrednovanjem i priznavanjem ispita** položenih na drugim visokoškolskim ustanovama;
- vrednovanjem odbranijenih **seminarskih radava** u okviru studija odn. **radova objavljenih** u kategorisanim stručnim i naučnim publikacijama;
- vrednovanjem **učesća na naučnim ili stručnim skupovima** sa ili bez prezentovanja radova;
- vrednovanjem **učesća u naučno-istraživačkim ili stručnim projektima** odn. vrednovanje **vlastitog istraživačkog rada**;
- vrednovanjem **radne, stručne, kliničke i laboratorijske prakse** obavljene tokom studija;
- **autorstvom u inovacijama i patentima** koji su zvanično priznati odn. certifikovani;

Član 32.

Izvorni izborni program je skup svih izbornih predmeta jednog studijskog programa u okviru kojeg student može da izvrši odabir pojedinih predmeta za ispunjavanje nastavnih obaveza vezanih za izborni program studija.

Nastavni plan izbornog programa Panevropskog univerziteta sortiran po naučnim poljima utvrđuje Senat univerziteta svake školske godine na osnovu rezultata studentske ankete o izbornom programu koja se sprovodi među studentima svake godine u periodu od 1. oktobra do 15. novembra, vodeći pritom računa i o mogućnosti formiranja minimalne nastavne grupe za pojedine izborne predmete, te o raspoloživosti akademskog osoblja za izvođenje nastave i ostalih obrazovnih aktivnosti na izabranim izbornim predmetima.

Univerzitet po pravilu neće obezbjediti izučavanje izvornih izbornih predmeta za koji se opredjeli manje od 15 studenata u tekućoj školskoj godini. Ukoliko se ipak pristupi realizaciji takvog predmeta primjenit će se režim konsultativne nastave, a studenti pripremaju predmet za koji se organizuje konsultativna nastava **samostalno** pri čemu koriste i sva informaciono-komunikaciona sredstva i tehnologije učenja na daljinu koji su uvedeni na Panevropskom univerzitetu, kao i uputstva koja su dobili na konsultacijama sa nastavnim osobljem.

Član 33.

Prilikom odabira izbornih predmeta student mora da vodi računa o sljedećim kriterijima:

- (1.) Broj ECTS kredit-bodova iz odabranih izbornih predmeta mora da zajedno sa kredit-bodovima iz obaveznog programa studija, te bodovima stečenim iz ostalih izvora izbornog programa obezbijedi propisan broj ECTS kredit-bodova školske godine (*60 ECTS bodova*).
- (2.) Student ne može odabrati izborni predmet ukoliko ne ispunjava preduslove za pristup predmetu u skladu sa nastavnim programom predmeta tj. ukoliko ne posjeduje specifična prethodna znanja odn. kompetencije koji su preduslov za uspješno savladavanje izabranog predmeta.

Kriterijumi i procedure sticanja i priznavanja ECTS bodova iz pojedinih specifičnih izvora izbornog programa bliže se razrađuju Nastavnim programom studija.

Član 34.

Student može da ostvari izborni program polaganjem predmeta iz kompatibilnih studijskih programa. Svi studenti Panevropskog univerziteta imaju pravo da realizuju svoj izborni odn. fakultativni program bez obzira na kojem Fakultetu se organizuje nastavni proces za određeni predmet.

Lista kompatibilnih, uzajamno razmjenjivih studijskih programa je sastavni dio nastavnog plana svakog studijskog programa. Ukoliko se izabrani predmet realizuje u okviru redovnog i obaveznog programa u pojedinim studijskim programima drugih fakulteta Panevropskog univerziteta, tada se student slobodno priključuje grupi studenata na tom studijskom programu i u okviru iste grupe savladava sve nastavne obaveze predviđene za taj predmet.

Član 35.

Student može da ostvari dio izbornog programa putem komisijskog priznavanja ispita položenih na drugim visokoškolskim ustanovama, ili na drugim studijskim programima u okviru Panevropskog univerziteta, u skladu sa odredbama Statuta univerziteta koje regulišu priznavanje ispita.

Studentu se kao izvor izbornog programa ne mogu komisijski priznavati ispiti položeni tokom studija istog ciklusa na upisanom studijskom programu.

Član 36.

Fakultativni program predstavlja skup izbornih i obaveznih predmeta koji se predaju na nekom od studijskih programa Panevropskog univerziteta i koji su uvedeni u nastavu sa ciljem da se omogući podrška nadarenim i naprednim studentima da na zakonom dozvoljen način steknu dodatne obrazovne sadržaje tokom svog redovnog studija. Pravila odn. kriterijumi koji važe za mogućnost pristupa predmetu i način odabira izbornog programa, primjenjuju se i prilikom odabira fakultativnih predmeta odn. prilikom izvođenja fakultativnog programa u režimu *intenzivnih* studija.

Fakultativni program obuhvata izbor od najviše dva dodatna predmeta u svakom semestru (*ukupno četiri predmeta za godinu dana*), koji se biraju ukoliko su položeni svi predmeti obaveznog programa koji su predviđeni nastavnim planom za taj semestar. Broj fakultativnih predmeta koji se mogu izabrati u jednoj školskoj godini zavisi od njihovih težinskih faktora izraženih u kredit-bodovima, tako da ukupan broj ostvarenih kredit bodova u toku školske godine iz svih programskih izvora tj. iz obaveznog programa, izbornog programa i fakultativnog programa u režimu

intenzivnog studija ne može biti veći od **75** ECTS.

Intenzivne studije sa predloženim fakultativnim programom odobrava rektor univerziteta na osnovu formalnog zahtjeva studenta uz analizu postignuća studenta u prethodnom studiju i ukupnih sposobnosti i kapaciteta studenta za uspješno savladavanje intenzivnih studija i fakultativnog programa.

Za realizaciju fakultativnog studijskog programa u režimu intenzivnih studija, Rektor može da imenuje mentora fakultativnog programa.

Član 37.

Da bi pored diplome iz upisanog studijskog programa student stekao i **drugu diplomu** na nekom od ostalih licenciranih studijskih programa Panevropskog univerziteta, mora da se upiše na drugom studijskom programu u zakonskim upisnim rokovima, sa otvaranjem studentske knjižice indeksa i upisom u matičnu knjigu tog studijskog programa. Student može da upiše drugi licencirani studijski program Panevropskog univerziteta tokom trajanja prvog upisanog studijskog programa kao paralelan studij po posebnom odobrenju rektora.

Da bi se odobrilo izvođenje paralelnog studija na dva studijska programa potrebno je da student ažurno i uspješno ispunjava sve obaveze vezane za ostvarivanje plana i programa prvog upisanog studijskog programa i da nema zaostalih ispitnih obaveza iz prethodnih godina studija.

U slučaju paralelnog studija na dva bliska studijska programa student mora da položi sve obavezne predmete prvog upisanog studijskog programa, a u okviru izbornog programa može da polaže razliku obaveznih predmeta drugog upisanog studijskog programa.

Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa vrši ekvivalenciju programskih sadržaja koje je student položio na redovnom studijskom programu sa programskim sadržajima drugog upisanog studijskog programa u skladu sa odredbama ovog Statuta i Pravilnikom o priznavanju ispita i vrednovanju studijskih programa, tako što priznaje studentu sve predmete iz zajedničkih studijskih osnova, sve predmete iz izbornog i/ili fakultativnog programa kojeg je student položio na osnovnim studijima a koji čine obavezni program drugog upisanog studijskog programa i može da prizna ostale položene predmete iz redovnog studijskog programa kao izborni program drugog studijskog programa pod uslovom da pripadaju naučnoj oblasti matičnosti drugog studijskog programa. Komisija takođe utvrđuje sadržaje diferencijalnog programa koji još preostaje studentu da položi da bi stekao diplomu drugog upisanog studijskog

programa.

Rektor univerziteta donosi odgovarajuće rješenje po osnovu nalaza i preporuka *Komisije za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa*, pri čemu može, radi kontrole uspješnosti studija da imenuje i mentora studentu koji studira paralelno na dva studijska programa.

Član 38.

Student može da obnovi završnu godinu studija zbog izvršavanja preostalih obaveza iz zadnje godine studija ili po osnovu apsolventskog statusa koje se zbog prirode studija nisu mogle izvršiti u redovnom trajanju studija kao što su izrada i odbrana diplomskog ili master rada, sticanje dodatne diplome u fakultativnom programu, rješavanje obimnijeg diferencijalnog programa, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srpske.

Ukoliko student preostale obaveze ispuni u prvom semestru obnovljene završne godine studija, tada stiče pravo na beneficije u plaćanju školarine u skladu sa Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga na Panevropskom univerzitetu.

Član 39.

Student Panevropskog univerziteta, tokom jedne školske godine, po osnovu polaganja ispita iz redovnog, izbornog, diferencijalnog i fakultativnog programa, te po osnovu ostalih studijskih aktivnosti koje se boduju, ne može steći više od 75 ECTS kredit-bodova.

Član 40.

Studentima završnih godina četverogodišnjeg studija prvog ciklusa, ili dvogodišnjeg-četverosemestralnog studija drugog ciklusa, omogućeno je da u okviru svoga studijskog programa odaberu izborna specijalistička usmjerenja. Student koji želi da ostvari odgovarajuće izborna usmjerenje dužan je da podnese zahtjev studentskoj službi na početku školske godine.

Ukoliko se student opredjeli za odgovarajuće usmjerenje u okviru studijskog programa kojeg je upisao, dio njegovog izbornog programa je predodređen nastavnim programom usmjerenja koji je definisan Nastavnim planom i programom upisanog studijskog programa. U tom slučaju i tema završnog rada studenta mora da bude iz oblasti usmjerenja.

Naziv usmjerenja navodi se u tekstu osnovne diplome tako što se pored naziva osnovnog zvanja, u tekstu ispod naziva zvanja, navodi i naziv usmjerenja.

Član 41.

Nastavni predmeti na studiju koji se organizuje na Panevropskom univerzitetu "APEIRON" su jednosemestralni.

Bodovna vrijednost svakog predmeta u izbornom programu iskazana u skladu sa ECTS može da ima tri različita nivoa težinskog faktora zavisno od obima utrošenog rada i vrste dodatnih obrazovnih sadržaja koji se primjenjuju u obradi izbornog predmeta odn. zavisno od obima dodatnih poglavlja obavezne literature i obima dopunske literature;

- ❑ modularna bodovna vrijednost, primjenjuje se na sadržaje izbornog programa i predmete koji se obrađuju u okvirima izbornih modula. Ova vrijednost ima najmanji težinski faktor;
- ❑ standardna bodovna vrijednost predstavlja uobičajenu vrijednost težinskih faktora koja se primjenjuje na sve predmete, prvenstveno u studiju prvog ciklusa;
- ❑ napredni nivo primjenjuje se za izborne predmete u studiju drugog i trećeg ciklusa i podrazumjeva dodatne odn. proširene obrazovne sadržaje i proširene odn. dodatne izvore za učenje;

Težinski faktori pojedinih izbornih predmeta utvrđuju se metodologijom kalkulacije radnog opterećenja studenata u okvirima metrike kreditnog sistema bodovanja.

Član 42.

Klasifikacijom predmeta prema različitim kategorijama postiže se uravnotežena struktura studijskog programa sa stanovišta izgradnje kurikuluma i postizanje planiranih obrazovnih ishoda. Predmeti na Panevropskom univerzitetu se klasifikuju:

Prema **predmetnoj odn. funkcionalnoj oblasti** (*subject area*) predmeti pripadaju sljedećim studijskim modulima:

- **jezgreni (core) moduli**: tj. grupe predmeta koje čine okosnicu određene naučne oblasti;
- **moduli za podršku** (*support modules*): koji dopunjavaju jezgrene module sa znanjima iz drugih naučnih oblasti da bi se potpunije objasnile implikacije tehnološkog, istraživačkog, radnog ili poslovnog procesa;
- **moduli organizacionih i komunikacionih vještina** (*organisation and communication skills modules*): su područja neophodna za uspješno snalaženje u savremenom radnom okruženju kao što su

vještina verbalne i neverbalne komunikacije, timski rad, vještine učenja, menadžment vremena, retorika, strani jezici;

- **specijalistički moduli** (*specialization modules*): su područja u kojima se dobijaju specijalistička znanja različito funkcionalno grupisana u zavisnosti od specifičnosti naučne oblasti.
- **moduli transfera vještina** (*transferable skills modules*): područja koja pomažu da se premosti jaz između teorijskih i praktičnih saznanja i vještina, kao što su *studijska praksa, projekti, rad na terenu, klinike, pedagoške radionice, analize studija slučaja i sl.*

Prema **težinskom faktoru** predmeti su:

- **osnovni** (*basic level course*) - daju uvodna znanja u predmet;
- **srednji** (*intermediate level course*) - namjenjeni da prodube osnovna znanja;
- **napredni** (*advanced level course*) – namjenjeni svestranoj teorijsko-metodološkoj i opšte-stručnoj elaboraciji predmeta;
- **specijalistički** (*specialised level course*) – namjenjeni izgradnji znanja i iskustva u specijalnim područjima ili disciplinama.

Prema **statusu predmeta** u zavisnosti od uloge predmeta u konkretnom nastavnom programu i njihovoj obaveznosti:

- **obavezni predmeti** (*compulsory*) pružaju sadržaje koji su neophodni za sticanje odgovarajućih opštih i stručnih kompetencija studenta;
- **izborni predmeti** (*elective*) omogućuju specijalizaciju i individualizaciju studija;
- **studijski moduli** (*modules*) kao kompleksi od više povezanih predmeta i ostalih nastavnih aktivnosti koji se izučavaju jedinstveno sa ciljem da daju multidisciplinarna znanja iz specifične oblasti primjene koja se funkcionalno interpretiraju na jedinstven i cjelovit način
- **fakultativni predmeti** su namjenjeni za ispunjavanje dopunskih ciljeva na studiju odn. kao priprema za nastavak studija na drugim visokoškolskim ustanovama ili na narednom ciklusu studija;

Podjelom prema **tipu predmeta** definiše se nivo apstrakcije ili "*opštost*" predmeta koji su bitni za definisanje akademskog karaktera studija u odnosu na strukovne studije. Po ovom kriteriju predmeti se dijele na:

- **akademsko-opšteobrazovni**, (skr. "opšte-obrazov.")
- **teorijsko-metodološki**, (skr "teorij.-metodol.")
- **naučno-stručni** ili **opšte-stručni**, (skr. "opšte-stručni")

- **stručno-aplikativni** ili uže-stručni odn. specijalistički, (skr. "stručno-aplikat.")

Prema **skupnosti** odn. **funkciji** predmeta definiše se sastav i raspored kompetencija koje pojedini predmeti daju studentima tokom studija. Po ovom kriteriju predmeti se dijele na:

- **Opšte-obrazovne zajedničke osnove (skraćeno: "zajednički-opšti")**, su predmeti zajedničkih osnova svih studijskih programa koji daju studentima opšte (*generičke*) kompetencije.
- **Zajedničke osnove naučnih oblasti (skraćeno: "zajednički-za oblast")**, su predmeti koji se predaju na svim ili na većini studijskih programa jednog fakulteta, koji pripadaju jednoj naučnoj oblasti i koji studentima daju opšta i teorijska znanja neophodna za savladavanje stručnih predmeta, te za dalju vertikalnu prohodnost (prema višim ciklusima) u okviru akademski studija.
- **Zajedničke osnove naučnih polja (skraćeno: "zajednički-stručni")**, su predmeti jednog naučnog polja koji omogućavaju specijalistička usmjerenja studenata i dalju prohodnost u studiju.
- **Stručno-matično jezgro, (skraćeno: "matično jezgro")**, su predmeti koji pripadaju istom matičnom polju studija i daju studentima kritičnu masu akademskih i strukovnih kompetencija za bavljenje izabranom profesijom.

5. Metrika i metodika studija

Član 43.

Akadska godina traje od 1. oktobra tekuće godine do 30. septembra naredne godine.

Nastavna godina traje od 1. oktobra tekuće godine do 31. jula naredne godine. Ispitni rokovi su: januarsko-februarski, aprilski, junsko-julski, septembarski i oktobarski. U mjesecu augustu su ljetni praznici kada se organizuju i godišnji odmori za administrativno-tehničko osoblje i akademsko osoblje. Tokom mjeseca augusta u ustanovi rade samo dežurne službe. U mjesecu februaru su zimski praznici koji traju od završetka zimskog semestra do početka ljetnjeg semestra u skladu sa Kalendarom studija.

Godišnja nastava se zavisno od studijskih programa i izbornih programa organizuje u najviše osam nastavnih blokova i/ili u dva semestra.

Nastavni blokovi pojedinačno nisu veći od 6 sedmica. Zimski semestar traje 19-20 sedmica, a ljetni semestar 20-21 sedmicu. Po pravilu zimski semestar počinje 1. oktobra tekuće godine, a ljetni semestar počinje 1. marta naredne kalendarske godine.

Senat univerziteta usvaja po osnovu prijedloga Upravnog odbora, Kalendar studija svake školske godine sa grafičkim i tekstualnim priložima. Kalendarom studija se definiše radno vrijeme ustanove, datumi početaka, trajanje i datumi završetka svih nastavnih jedinica (*školska godina, semestri, predmetni blokovi, modularni blokovi, zimski i ljetni raspusti, završni ispitni blok*), neradni dani i dani praznika, dani predviđeni za specijalne namjene (*Dan univerziteta i sl.*) i dani sa skraćenim radnim vremenom.

Član 44.

Radno opterećenje (*workload*) predstavlja ukupno vrijeme potrebno za obavljanje svih studijskih aktivnosti kako bi se postigli planirani obrazovni ishodi što uključuje sve aspekte koji su od uticaja na vremensku funkciju pri postizanju tih pedagoških ishoda odn. kumulativ vremena utrošenog za sve predmetne oblike koji su planirani u nastavi, trajanje različitih tipova nastavnih aktivnosti i aktivnosti vezanih za učenje i individualni rad studenta, način prezentacije i isporuke rezultata obrazovnih aktivnosti, te utrošak vremena za sve vrste procjene obrazovnih ishoda.

Univerzitet će radno opterećenje studenata i obračun odgovarajućih ECTS bodova pojedinih predmetnih jedinica vršiti na osnovu slijedećih parametara **metrike studija**:

- Ukupno sedmično angažovanje studenata..... 40 sati
- Broj časova nastave (*kontakt-sati*) sedmično 20 < čas < 25
- Trajanje predmetnog bloka < 6 sedmica
- Trajanje semestra > 15 sedmica
- Nastava zimskog semestra (počinje 01.10. tekuće godine) 19-20 sedmica
- Nastava ljetnjeg semestra (počinje od 01.03. naredne godine). 20-21 sedmicu
- Ljetna pauza - raspust (15.07. – 31.08.) 6 sedmica
- Zimska pauza 2 sedmice
- Ukupno radnih sedmica u školskoj godini 45 sedmica
- Ukupan fond sati rada (*workload*) školske godine 1.800 sati
- Ukupno sati rada (*workload*) po 1 ECTS 30 sati

- Standardni godišnji broj ECTS bodova (*evropska norma*) 60 ECTS
- Standardni semestralni broj ECTS bodova (*evropska norma*) 30 ECTS
- Završni rad u studiju I ciklusa (< 300 sati rada)..... < 10 ECTS
- Master rad (< 450 sati rada) < 15 ECTS

Metrika ukupnog sedmičnog angažovanja studenata i sedmičnog broja časova kontaktne nastave razlikuje se kod vanrednih studenata u odnosu na redovne studente po svome sadržaju obzirom da vanredni studenti preuzimaju 40 % od ukupnog obima kontaktne nastave a fokus nastavnog procesa je na individualnom radu, konsultacijama i instruktivnoj nastavi, te metodama učenja na daljinu.

Član 45.

Kredit-bodovi su numeričke vrijednosti alocirane za pojedini predmet, modul, odnosno pojedinačnu pedagošku aktivnost studenta koji se zasebno vrednuju i predstavljaju kvantitativno izraženu normu rada potrebnog da bi se uspješno završio navedeni predmet ili edukativni modul odn. obavila tražena aktivnost studenta. Kredit-bodovi odražavaju kvantitativnu količinu rada potrebnu za uspješno završavanje svakog pojedinačnog predmeta, edukativnog modula odn. pedagoške aktivnosti u odnosu na ukupni kvantitativno izraženi rad potreban da bi se kompletirala puna godina akademskih studija. Procjena uloženog rada obuhvata mjerenje učešća studenta na predavanjima, praktičnom radu, seminarima, vježbama, projektima, individualnom učenju, istraživanju izvora, radionicama i simulacijama, te vrijeme potrebno za evaluaciju i druge oblike procjenjivanja aktivnosti studenta.

Ukupan broj kredit-bodova alociranih za pojedini predmet, edukativni modul ili pojedinačnu pedagošku aktivnost zavisi od vrste i karaktera predmeta, stepena apstrakcije predmeta i ukupnog radnog opterećenja predviđenog nastavnim programom, a neophodnog da bi se uspješno završio navedeni program i procjenila uspješnost studenta u savladavanju tog programa.

Kredit-bodovi se po pravilu izražavaju cjelobrojnim vrijednostima.

Sistem ECTS kredit-bodova u okviru Nastavnog plana i programa Panevropskog univerziteta "APEIRON" predstavlja istovremeno i sistem transfera kredit-bodova u okviru evropskog sistema mobilnosti studenata i transparentnosti visokoškolskog obrazovanja, kao i sistem akumulacije kredit-bodova u okviru metrike studijskih programa i vertikalne prohodnosti studenata na studiju.

Član 46.

Angažovano akademsko osoblje, vrijeme, prostor i način ostvarivanja planiranih oblika nastave i drugih pedagoških aktivnosti, te termini polaganja ispita i evaluacije znanja studenata u toku semestara i u toku školske godine utvrđuju se godišnjim **rasporedom rada** koji se definiše za svaki studijski program posebno.

Godišnji raspored rada donosi Senat univerziteta.

Član 47.

Oblici i metode kojima se ostvaruje nastavno-edukativni proces omogućavaju visoku **motivaciju studenata**, aktivan odnos studenata kroz **interakciju i participaciju** u nastavnom procesu, te ostvarivanje nastavnog procesa kao dijaloga u pedagoškim radionicama u kojima student istovremeno otkriva i preuzima od nastavnika koji je u ulozi predavača ali i u ulozi mentora i koji zajedničkim naporima ostvaruju aktivnu pedagošku komunikaciju i planirane pedagoške ishode.

Na univerzitetu se primjenjuju sljedeći oblici i metode pedagoškog rada:

- ❑ Dijalog sistem interaktivne nastave sa mentorskim vođenjem studenta baziran na integrisanom mješovitom modelu studija i učenja (*blended learning*) koji pretpostavlja sintezu kontaktne nastave, obrazovanja na daljinu i mobilnog obrazovanja, odn. sintezu različitih oblika isporuke nastavnih sadržaja i različitih nastavnih metoda poučavanja
- ❑ Univerzitet razvija i podstiče obrazovne stilove problemskog učenja (*problem-based learning*), simbiotskog učenja (*symbiotic learning*) i učenje baziranog na projektima (*project based-learning*).
- ❑ Programirano i kontrolisano izvođenje **nastave za redovne i zasebne nastave za vanredne studente** prema utvrđenom rasporedu uz korištenje savremenih prezentacionih i demonstracionih sredstava i telekomunikacionih tehnologija.
- ❑ Interaktivnom metodom rada sa studentima i zadavanjem da samostalno pripremaju naredne nastavne jedinice stiče se uvid u njihova predznanja i specifična iskustva zasnovana na obrađivanoj problematici na osnovu kojih se djelimično individualizuje nastavni proces i kontroliše kontinuitet savladavanja gradiva.
- ❑ Studentima su prije početka obrade nastavnih predmeta **obezbjedeni odgovarajući udžbenici** odn. drugi izvori za

samostalno učenje u pisanoj i elektronskoj formi. Udžbenici i ostali izvori za učenje predstavljaju obavezni dio akademskog portfolija angažovanog nastavnog osoblja. Literatura ili udžbenici koji nisu obuhvaćeni izdavačkom delatnošću Univerziteta obezbeđuje se putem biblioteke Univerziteta odn. besplatno se umnožavaju i distribuiraju studentima u vidu kompendijuma ili skripti.

- ❖ Studentima su dostupni svi didaktički i **edukativni sadržaji u elektronskoj i digitalnoj formi** (koji uključuju snimljena predavanja i vježbe, elektronske i audio knjige, elektronske prezentacije), putem interneta u sistemu učenja na daljinu, putem digitalne interaktivne televizije (*Apeiron TV Channel*), ili na različitim video-prezentacionim medijima (*video-kasete, interaktivni multimedijalni optički mediji i dr.*).
- ❖ Na Univerzitetu su uvedene i instalisane **informaciono-komunikacione tehnologije** koje omogućavaju studentima da kroz kompjuterski podržano učenje i istraživanje (*Computer Assisted Learning & Research*) ostvare aktivan odnos u procesu sticanja znanja, da ostvare dublju interakciju sa nastavnim sadržajima i da primjene istraživačke metode već u samom procesu sticanja osnovnih znanja. Sistem kompjuterski podržanog učenja koji se primjenjuje na Univerzitetu uključuje odgovarajući multimedijalni obrazovni softver (*Learning Management System*), primjenu računarskih simulacija, individualno sticanje znanja korištenjem računarskih, multimedijalnih i mrežnih tehnologija, stalnu povratnu informaciju o napredovanju studenata i realnije vrednovanje procesa sticanja i akvizicije znanja i vještina, korištenje mrežnih i internet medija za istraživanje izvora direktnim pristupom pretraživačima baza sa naučnim časopisima na koje je univerzitet pretplaćen (*EBSCO baza*) i za empirijska istraživanja uz upotrebu adekvatnog softvera.
- ❖ **Mentorsko vođenje** studenata sa programiranim neposrednim **konsultacijama** odn. "on-line" konsultacijama putem telekonferencing sistema instaliranog na univerzitetu.
- ❖ Izvođenje **vježbi, praktikuma i trening sesija** namjenjenih za sticanje praktičnih vještina i elaboriranje praktičnih aspekata osnovnih tema kroz analize studija-slučaja i kompleksna pedagoška modeliranja u pedagoškim radionicama sa podjelama uloga (*role-playing radionice, simulacije suđenja, pravne klinike i sl.*).
- ❖ Na univerzitetu se kao specifični oblici vježbi primjenjuju razne forme **grupnog učenja** koje razvijaju inicijativnost, kreativnost, komunikacione vještine i timski rad, te značajno doprinose efikasnosti procesa učenja.

Kolaborativno i kooperativno učenje gdje studenti uče na osnovu resursa i vještina svih učesnika u grupi, što pored grupnog učenja uključuje i rad na grupnim projektima, grupnim zadacima i rješavanju problema. U kolaborativnom modelu članovi tima rade zajedno na istoj stvari, dok u kooperativnom modelu, članovi tima podjele zadatke koje rješavaju nezavisno i samostalno a potom ih spajaju.

Repetitoriji su oblik grupnog učenja gdje saradnici demonstratori pripremaju studente za polaganje ispita nudeći im koncizni pregled glavnih tačaka određenog predmeta

Konverzatoriji su oblik grupnog učenja u kojima studenti produbljuju znanje iz pojedinih područja u vidu samostalnih izlaganja pojedinih tema, dijaloga i rasprava na studentskim okruglim stolovima.

❖ **Seminari i seminarski radovi** sa javnom prezentacijom rezultata koji se evaluiraju i ocjenjuju od strane svih učesnika primjenom LEG-skale za *evaluaciju govornika*.

❖ **Problemske radionice** (*workshops*) u kojima se sadržaji vezani za određene teme predstavljaju u vidu konkretnog problema čije se rješenje treba ponuditi kroz individualnu i grupnu interakciju.

Na univerzitetu se primjenjuju i specifične radionice obrade "**studija slučaja**" (*case-study analysis*), kao i "**psihološke radionice**" namjenjene za produbljivanje i razvoj interpersonalnih i intrapersonalnih sposobnosti i vještina studenata.

❖ Sistem **VIP panela** (*very important person panel*), **okruglih stolova i tribina** implementiran kroz rad u sekcijama i forumima;

❖ **Simulacije** u kojima se simulira realna situacija nastala primjenom naučenih znanja i vještina, kao i simulacije sa **podjelom uloga** (*role-playing games*), odn. simulacije u vidu **modeliranja** realnih situacija i odnosa koje omogućavaju da studenti izdvajaju bitne elemente predmeta predstavljenog modelom i da analitičkom metodom i kontemplacijom dolaze do njihove strukture i funkcija, omogućavajući misaone operacije analize i sinteze.

Simulacije predstavljaju završnu fazu ostalih interaktivnih formi rada u kojoj se sumiraju zaključci prethodnih faza tako da studenti moraju da kreativno primenjuju znanja i veštine prethodno stečene kroz predavanja, radionice i treninge.

❖ Kontinuirano **evaluiranje** progressa u radu studenta kroz sistem

predispitnih i ispitnih obaveza sa procjenama akceptiranja nastavnih sadržaja od strane studenta i dubinskog razumijevanja predmeta učenja.

- ❏ **Konsultativna i instruktivna nastava** koja se primjenjuje za male grupe studenata, vanredne studente, u nastavi "*jedan na jedan*" i za studente u postdiplomskoj i doktorskoj školi.
- ❏ Sistem **ljetnih i zimskih instruktivnih kampova** koji se primjenjuju u organizaciji seminara i tribina, te u postdiplomskoj i doktorskoj školi.
- ❏ **Klinička i stručna praksa, naučno-istraživački radovi i stručni projekti** studenata.
Specifičan oblik stručne prakse je "**interna praksa**" koju studenti obavljaju u stručnim jedinicama organizovanim na Univerzitetu kao što su: *Business inkubacioni centar, Centar za vođenje karijere - Career Guidance Centre, Centar za odnose sa javnošću - Public Relation Centre, Institut za integralni menadžment, reinženjering i tranziciju.*
- ❏ **Studentski "poslovni" projekti** u okviru *Business-inkubacionog centra* i nastavnog modula "Inovativnog preduzetništva u poslovnim inkubacionim centrima" namjenjenog za inicijaciju studentskih preduzetničkih projekata u formi malog biznisa u okviru kojeg univerzitet obezbjeđuje agregaciju mikro-finansijske podrške.
- ❏ Razvoj i učešće u **naučno-istraživačkim projektima** tokom studija drugog i trećeg ciklusa, kao i **studentskim akcionim istraživanjima**.

Član 48.

Univerzitet sprovodi u kontinuitetu postupak samovrednovanja i ocjenjivanja kvaliteta svojih studijskih programa, rada svih organizacionih jedinica univerziteta i opštih uslova rada, kao i samovrednovanje kvaliteta nastave i rada nastavnog osoblja za svaki predmet neposredno nakon završetka obrade predmeta.

Samovrednovanje se sprovodi na način i po postupku propisanom *Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Panevropskom univerzitetu "APEIRON"* i "*Pravilnikom o studentskom vrednovanju i anketiranju*".

Izveštaj o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta Panevropskog univerziteta objavljuje se tako da je dostupan akademskom osoblju i studentima. Izveštaji o ocjeni kvaliteta rada akademskog osoblja u realizaciji pojedinačnih nastavnih planova i programa razmatraju se na Senatu

univerziteta i po pravilu nisu dostupni studentima.

6. Pristup studijima na Panevropskom univerzitetu

Član 49.

U prvu godinu osnovnih studija prvog ciklusa može se upisati lice koje ima završeno **četverogodišnje srednje obrazovanje** u Republici Srpskoj Federaciji BiH i disktriktu Brčko ili ekvivalentno obrazovanje u inostranstvu.

Član 50.

Na studij drugog ciklusa može se upisati lice koje ima završen studij prvog ciklusa u trogodišnjem ili četverogodišnjem trajanju.

U zavisnosti od naučne oblasti studija prvog ciklusa kojeg je kandidat završio moguće su tri opcije prilikom upisa na studij drugog ciklusa:

📖 Ukoliko je studij prvog ciklusa u oblasti matičnosti upisanog studija drugog ciklusa, kandidat se upisuje bez dodatnih pedagoških obaveza;

📖 Ukoliko je studij prvog ciklusa djelimično matičan sa naučnim oblastima matičnosti upisanog studija drugog ciklusa, kandidatu se određuje diferencijalni program kojim se nadoknađuju nedostajuće kompetencije;

Sadržaj diferencijalnog programa određuje Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa. Diferencijalni program ne može da bude veći od 60 ECTS.

📖 Ukoliko studij prvog ciklusa nije matičan sa naučnim oblastima matičnosti upisanog studija drugog ciklusa, mogućnosti upisa kandidata zavise od specifičnosti osnovnog naučnog područja studijskog programa, što se reguliše Pravilima studija drugog ciklusa na Panevropskom univerzitetu i Nastavnim programom studija za svaki studijski program drugog ciklusa koji je licenciran na Panevropskom univerzitetu.

Član 51.

Pored ispunjavanja uslova za upis na studij utvrđenih Zakonom o visokom obrazovanju i Pravilnikom o kvalifikacionom ispitu i upisu na Panevropski univerzitet, student je dužan i da ispuni uslove uplate upisnine odn. školarine u skladu sa *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*, koje donosi Upravni odbor Univerziteta.

Član 52.

Kandidat prilikom upisa zaključuje Ugovor o studiranju kojim obje ugovorne strane, Panevropski univerzitet i student koji se upisuje, preuzimaju obaveze i stiču određena prava u procesu studiranja.

Član 53.

Stranac se upisuje na prvi i drugi ciklus studija na Panevropskom univerzitetu pod istim uslovima kao i državljanin Republike odn. BiH.

Učenici koji su srednju školu završili u inostranstvu moraju da prethodno izvrše **nostrifikaciju diplome srednje škole** u Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Srpske.

U cilju nastavka školovanja, strancu koji se upisuje na studij drugog ciklusa, Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa vrši vrednovanje i priznavanje njegove visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja odnosno uključivanja u nivoe visokog obrazovanja u sistemu visokog obrazovanja Republike Srpske. Komisija zatim utvrđuje matičnost priznatog stepena i definiše dalju proceduru upisa.

Studenti koji su obrazovanje stekli na području bivše SFRJ mogu da produže školovanje na Panevropskom univerzitetu pod istim uslovima kao i studenti iz BiH u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srpske. Studenti koji su obrazovanje stekli na području novonastalih država bivše SFRJ nakon 6. aprila 1992. godine mogu da produže školovanje na Panevropskom univerzitetu nakon prethodno sprovedenog postupka priznavanja strane visokoškolske isprave u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Sporazumu o specijalnim vezama sa Republikom Srbijom i odredbama ovog Statuta.

Član 54.

Univerzitet raspisuje **Konkurs za upis** studenata na odgovarajućoj školskoj godini u svim studijskim programima za koje ima licencu odn. dozvolu za rad ili za pojedine studijske programe u svim ili samo pojedinim tipovima i vrstama studija odn. studijskim ciklusima, na osnovu odluke Upravnog odbora Univerziteta i uz prethodno pribavljeno mišljenje Senata Univerziteta.

Konkursom se utvrđuje broj kandidata za upis na odgovarajuće studijske cikluse, tipove i vrste studija odn. studijske programe prema raspoloživim kapacitetima Univerziteta, uz zadovoljavanje predviđenih parametara kvaliteta studija.

Univerzitet može da raspisuje više konkursa za prijem studenata u istoj školskoj godini sve do popune planiranog broja studenata i ukoliko termin konkursa ne ugrožava parametre kvaliteta studija, a u skladu sa članom 43 ovog Statuta.

Član 55.

Za upis na prvu godinu studija prvog ciklusa kandidati polažu **prijemni** odn. **kvalifikacioni ispit** u skladu sa Pravilnikom o kvalifikacionom ispitu i upisu na Panevropskom univerzitetu.

Kvalifikacioni ispit obuhvata znanja iz programskih sadržaja upisanog studijskog programa u prvom ciklusu. Kvalifikacioni ispit se polaže u pismenoj formi.

Kandidati koji su upisani na Univerzitet, ukoliko to žele, prolaze test inteligencije i test opštih i specifičnih sposobnosti i sklonosti, kao i poslovni intervju kojima se ocjenjuju njihove preferencije, što služi kao podloga za mentorsko izvođenje obrazovanja i usmjereno vođenje karijere u okviru *Centra za vođenje karijere* studenta.

Kvalifikacioni ispit i utvrđivanje rang-liste kandidata obavlja komisija koju imenuje Rektor Univerziteta.

Pristup studijima na Panevropskom univerzitetu, način upisa, polaganje kvalifikacionog ispita i bodovanje upisnih lista detaljnije se reguliše Pravilnikom o kvalifikacionom ispitu i upisu na Panevropski univerzitet.

Član 56.

Ukoliko zakonskim aktom ili drugim obavezujućim aktom nadležnog Ministarstva nije drugačije određeno, redosljed kandidata za upis na studij utvrđuje se na osnovu zbira bodova ostvarenih po osnovu:

- ❑ Bodovanja opšteg uspjeha u studiju prvog ciklusa, tako što se prosječna ocjena iz studija prvog ciklusa izračunata na dvije decimale pomnoži sa brojem 5. Maksimalan broj bodova ostvaren po ovom osnovu je 50.
- ❑ Uspjeha na kvalifikacionom ispitu. Maksimalan broj bodova po ovom osnovu je 50.

Kandidat može ostvariti maksimalno 100 bodova po oba osnova.

Član 57.

Kandidati koji imaju **posebne zahtjeve** u smislu sticanja obrazovanja, a koji su izvan rješenja ovog Statuta i Programa, mogu iste ostvariti na osnovu

pisanog podneska kojeg razmatra Senat Univerziteta, a odobrava Rektor Univerziteta.

Upis na studije koji Panevropski univerzitet "APEIRON" organizuje po osnovu Sporazuma sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva vrši se u skladu sa pravilima koja su definisana tim Sporazumima i u skladu sa zakonskim propisima koji važe u Republici Srpskoj i BiH.

Član 58.

Panevropski Univerzitet "APEIRON", prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata, definiše i javno objavljuje visinu naknade za studiranje i cijenu usluga koje se naplaćuju na Univerzitetu, a koji se odnose na troškove studija za jednu školsku godinu.

Visina naknade za studiranje i cijene usluga koje se naplaćuju na Univerzitetu zavise od konkurentne sposobnosti visokoškolske ustanove, parametara tržišta obrazovnih usluga i tržišta troškova u oblasti visokog obrazovanja, te od realne kupovne moći različitih kategorija korisnika usluga Panevropskog univerziteta.

Naknade za školarine mogu da variraju zavisno od studijskog programa koji upisuje kandidat, tipa studija, obima dopunskih obrazovnih usluga, godine studija, geografske regije u kojoj se nalazi mjesto boravka kandidata ili drugih parametara koji utiču na tržišnu poziciju Panevropskog univerziteta i njegovih organizacionih jedinica u kojima se organizuje studijski proces.

Student može da **uplati školarinu** i/ili druge usluge Univerziteta **u ratama** u skladu sa *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

Ukoliko student obaveze po osnovu školarine uplaćuje u ratama tada je dužan da alikvotne iznose uplaćuje prema dinamici predviđenoj u *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*. Izmirenje obaveze uplate prve rate je uslov upisa školske godine. Izmirenje obaveza uplate *srednje* rate je uslov za ovjeru prvog semestra i produžetak studija u drugom semestru. Izmirenje obaveze uplate *zadnje* rate je uslov za ovjeru i za završetak tekuće školske godine.

Student ne može da upiše narednu školsku godinu ukoliko nije izmirio sve finansijske obaveze prema Univerzitetu iz prethodnih godina.

Član 59.

Članovi uže porodice radnika zaposlenih na Univerzitetu i uže porodice članova Upravnog odbora Univerziteta, studenti iz porodica iz kojih na

Panevropskom univerzitetu studira više od jednog člana uže porodice, talenti koji su postigli visok uspjeh u prethodnom školovanju, studenti koji na Panevropskom univerzitetu studiraju više obrazovnih ciklusa u kontinuitetu, studenti koji uplate cijeli iznos školarine prije početka tekuće školske godine, kao i druge kategorije korisnika usluga Univerziteta koje utvrdi Upravni odbor Univerziteta svojim posebnim odlukama, imaju pravo na odgovarajuće **popuste/povlastice** odn. pravo na utvrđivanje specifičnog iznosa školarine u skladu sa kriterijumima razrađenim u *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

7. Prelazak sa druge visokoškolske ustanove i produžetak školovanja

Član 60.

Priznavanje i prenos ECTS bodova može da se vrši između različitih studijskih programa, kao i između akreditovanih visokoškolskih ustanova u Republici, BiH i u inostranstvu u skladu sa odredbama ovog Statuta i u skladu sa specifičnim kriterijima koje utvrđuje Senat Panevropskog univerziteta.

Prelazak sa druge visokoškolske ustanove vrši se u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju RS i Statutom Panevropskog univerziteta, te uslovima za prelazak sa druge visokoškolske ustanove definisanim u okviru Studijskog programa.

Studentu koji u toku godine prelazi sa druge visokoškolske ustanove, ili studentu koji ima položenih ispita u prethodnom školovanju priznaju se položeni ispiti odlukom dekana Fakulteta, a na osnovu prijedloga Komisije za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa.

Komisiju za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa bira Naučno-nastavno vijeće Fakulteta. Način izbora i rad ove komisije detaljnije se propisuje odgovarajućim pravilnikom kojeg donosi Senat univerziteta. Za rad komisije student je dužan da uplati naknadu predviđenu u *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

Ispiti položeni u prethodnom školovanju odn. na drugim visokoškolskim ustanovama mogu da se studentima priznaju u obaveznom ili u izbornom programu.

Priznavanje ispita iz prethodnog stava vrši se na osnovu uvida u ovjerene i autentične dokumente kojima se dokazuje plan i program prethodnog školovanja, položeni ispiti i ostvareni uspjeh kao što su: prepis ocjena, uvjerenje o položenim predmetima sa postignutim ocjenama, original studentske knjižice, dodatak diplomi (*diploma supplement*), transcript of

records, nastavni plan i program ili izvod iz nastavnog plana i programa prethodnog školovanja i drugi dokumenti koji imaju svojstvo javne isprave i koji su utvrđeni zakonskim i podzakonskim aktima.

Komisija priznaje studentu položene ispite iz prethodnog školovanja odn. ispite položene na drugim visokoškolskim ustanovama u obaveznom programu iz onih nastavnih predmeta koji se po sadržaju prema svom nastavnom programu preklapaju bar 60 % sa nastavnim programom odgovarajućeg predmeta koji se izučava na Panevropskom univerzitetu.

Komisija priznaje u izbornom programu studenta, ispite položene u prethodnom školovanju odn. ispite položene na drugim visokoškolskim ustanovama ukoliko *pripadaju matičnom studijskom području studijskog programa* kojeg je student upisao, a nisu planirani u redovnom i izvornom izbornom programu upisanog studijskog programa. Ovi ispiti priznaju se studentima u okviru izbornog programa, pod nazivom i sa sadržajem koje ti predmeti imaju na visokoškolskim ustanovama sa kojih studenti dolaze.

Usklađenost sa matičnim studijskim područjem predmeta koji su studentu priznati kao izborni, kao i obim ECTS kredit-bodova koji se priznaju, utvrđuje Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa, a odgovarajuće rješenje o priznavanju tih predmeta potpisuje dekan Fakulteta.

Predmeti koji ne pripadaju ni osnovnim niti sporednim oblastima matičnosti studijskog programa kojeg je student upisao ne mogu se priznati niti u redovnom niti u izbornom programu.

U skladu sa principom cjeloživotnog učenja i priznavanja prava na obrazovanje kao osnovnog ljudskog prava, Univerzitet će omogućiti produžetak školovanja i neće diskriminisati studente koji prelazi sa drugog univerziteta, ili studente koji imaju diplomu iz prethodnog školovanja, ili studente koji imaju položenih ispita u prethodnom školovanju po bilo kom osnovu (*diploma stečena u nekoj od republika bivše Jugoslavije, diploma stečena u višoj školi, diploma stečena u školi koja je prestala sa radom, politička struktura predavača itd.*) u skladu sa matičnim oblastima Univerziteta i odredbama ovog Statuta.

Član 61.

Ukoliko su ispiti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi **koja je matična** iz istih naučnih oblasti u kojima je matičan studijski program kojeg student upisuje, tada može da upiše narednu godinu studija u odnosu na godinu studija koja mu je priznata na toj visokoškolskoj ustanovi.

Ukoliko su ispiti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi **koja nije matična** u istim naučnim oblastima u kojima je matičan i Univerzitet, tada student može da upiše onu godinu studija koja odgovara broju priznatih kredit-bodova i to:

- Minimum 45 priznatih kredit-bodova za upis u drugu godinu studija,
- Minimum 105 kredit bodova za upis u treću godinu studija
- Minimum 165 kredit bodova za upis u četvrtu godinu studija

Za upisanu godinu studija po osnovu prelaska sa druge visokoškolske ustanove, ili po osnovu produžetka školovanja, student plaća punu naknadu školarine.

Student je dužan da u daljem školovanju na Univerzitetu položi svu razliku ispita i da stekne broj kredit-bodova predviđen za upis u naredne godine studija u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju i ovog Statuta.

Da bi stekao diplomu, student je dužan da do kraja školovanja ispuni sve obaveze predviđene studijskim programom, tj. da položi sve planirane ispite u obaveznom programu i sve ispite predviđene diferencijalnim programom, te da stekne minimum kredit-bodova predviđen upisanim stepenom studija. Student može da stekne veći broj kredit-bodova u odnosu na minimum kredit bodova predviđen upisanim stepenom studija.

Član 62.

Studenti koji imaju diplomu prvog ciklusa ili više škole ili studenti koji su stepenovali stečeno obrazovanje na nekom od fakulteta na području BiH i po tom osnovu posjeduju odgovarajuću javnu ispravu, mogu da produže školovanje na narednoj godini Fakulteta i studijskih programa koji su organizovani na Panevropskom univerzitetu, ukoliko je matičnost te više škole odn. visokoškolske ustanove u skladu sa matičnosti studijskih programa Panevropskog univerziteta.

Matičnost visokoškolske ustanove i usklađenost sa matičnosti Panevropskog univerziteta utvrđuje Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa izabrana na Fakultetu. Ukoliko Komisija utvrdi podudarnost matičnosti visokoškolske ustanove na kojoj je student stekao diplomu u prethodnom školovanju sa matičnosti Panevropskog univerziteta, studentu se omogućava produžetak školovanja na narednoj školskoj godini matičnog studijskog programa Panevropskog univerziteta, te se na osnovu prethodnog obrazovanja studentu priznaje ulazni nivo od 120 ili 180 ECTS kredit-bodova.

U postupku procjene usklađenosti matičnosti visokoškolske ustanove u kojoj je student stekao diplomu u prethodnom školovanju sa matičnosti Panevropskog univerziteta, Komisija prethodno vrši vrednovanje studijskog programa visokoškolske ustanove na kojoj je student završio prethodni ciklus visokog obrazovanja, te vrednovanje vrste i novoa postignutih znanja i vještina studenta u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Republike Srpske. Jednom izvršeno pozitivno vrednovanje studijskog programa važi za sve naredne slučajeve.

Komisija nakon izvršenog vrednovanja stranih studijskih programa upoređuje ove programe sa studijskim programima Panevropskog univerziteta, te utvrđuje postojanje ekvivalentnog programa, kao i stepen usklađenosti programa kroz dodjelu atributa matičan, djelimično matičan i nematičan.

Studenti kojima se vrednuje javna visokoškolska isprava dokazuju legalitet te isprave odgovarajućim dokumentima koji su prema zakonskim propisima priznati kao javne isprave, a koje je izdala visokoškolska ustanova ili drugi nadležni organ odn. ustanova.

Studenti koji su diplomu stekli na visokoškolskim ustanovama čija se matičnost djelimično podudara sa matičnosti Panevropskog univerziteta, mogu da produže školovanje uz uslov polaganja diferencijalnog programa kojim se upotpunjavaju nedostajuće kompetencije i stručno jezgro studijskog programa.

Akadska komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa dužna je da jednoznačno definiše i sadržaj diferencijalnog programa kojeg studenti polažu paraleleno sa programom nastavka školovanja.

Na osnovu prijedloga komisije, Dekan fakulteta izdaje odgovarajuće Rješenje o uslovima upisa i produžetka školovanja za studente koji produžavaju školovanje.

Studenti su dužni da do sticanja diplome prvog stepena steknu minimalno 180 ili 240 ECTS kredit-bodova savladavajući nastavni program upisane godine i savladavajući program diferencijalnog studija ukoliko je takav program određen Rješenjem o nastavku školovanja na Panevropskom univerzitetu.

Ukoliko je studentu koji produžava školovanje komisijski priznat ispit za predmet koji se izučava u programu nastavka njegovog školovanja na Panevropskom univerzitetu, tada dekan Fakulteta određuje zamjenu za ovaj predmet vodeći računa da student ostvari broj ECTS kredit-bodova kojima

je vrednovana studijska godina prema Zakonu o visokom obrazovanju i da ispuni sve programske obaveze predviđene licenciranim nastavnim planom i programom studijskog programa kojeg je student upisao.

8. Evaluacija znanja i postignuća studenata

Član 63.

Uspješnost studenata u savlađivanju pojedinog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave i obrade tog predmeta.

Pri utvrđivanju konačne ocjene za pojedini predmet odn. aktivnost studenta koja se ocjenjuje, ocjenjivač je dužan da obuhvati sve aspekte i da vrednuje rezultate ukupnog rada studenta tokom savladavanja određenog predmeta ili modula znanja tj. ne samo znanja i vještine koje je student stekao i naučio tokom obrade tog predmeta (što se utvrđuje na ispitu), već i rezultate studenta postignute u svim oblicima edukativnog i pedagoškog rada, koji su planirani i izvedeni za odnosni predmet uključujući i procjenu aktivnosti i interakcije studenta na predavanjima, vježbama, kolokvijumima, seminarima, radionicama, okruglim stolovima, te drugim oblicima nastave i pedagoškog rada (*predispitne obaveze*).

Član 64.

Orjentaciona distribucija procentualnog učešća različitih formi evaluacije rada i postignuća studenata u konačnoj ocjeni je sljedeća:

- Ispitne aktivnosti** – "*exams*" (uključuje različite forme ispita koje su primjenjene u procesu evaluacije, kao i sve parcijalne ispite, te konačan ispit ukoliko se organizuje)50 % - 60 %
 - Provjera aktivnog znanja studenta (različite forme ispita) učestvuje 30 - 35 %
 - Ocjena pristupa studenta u praktičnoj primjenjivosti znanja učestvuje..... 10 %
 - Inovativnost i kreativnost u prezentaciji znanja 10-15 %
- Učešće (aktivnosti) studenta u kontaktnom radu** - "*class participation*", (kao što su interakcija na predavanjima, učešće na vježbama, laboratorijski rad, učešće na radionicama, klinikama, sesijama obrade studija slučaja itd)20 % - 30 %
 - Ocjena učešća (aktivnosti) studenta u radu na predavanjima, mentorskim vežbama i radionicama 10-15 %

- Ocjena učešća (aktivnosti) studenta na klinikama, laboratorijskom radu, praktičnim vježbama 10-15 %
- Različiti **oblici samostalnog rada ili kolaborativnog rada** studenata (rad u grupama) van direktnog nastavnog procesa – "*Assignments & Homeworks*" (seminarski radovi, domaći radovi, problemski zadaci, studentska praksa, i dr.)20 % - 30 %

Na univerzitetu se daje prvenstvo pismenim ispitima u odnosu na usmene ispite. U okviru pismenih ispita prvenstvo se daje testovima u odnosu na pismene ispite tipa "mikro-eseja".

Testovi koji se primjenjuju na Panevropskom univerzitetu moraju da budu testovi kombinovanog tipa ili problemski testovi i moraju da zadovolje stručne i metrijske karakteristike pouzdanosti, validnosti i objektivnosti.

Član 65.

Opšta struktura ocjene, obzirom na kriterij vrednovanja postignuća studenata na ispitima i predisipitnim obavezama iz prethodnog stava, je sljedeća:

Red. br.	Vrsta evaluacije	Parcijalna/ konačna	Opciona / obavezna	Procenat Učešća
01	Učešće u kontaktnom radu - interakcija na predavanjima	predisipitna obaveza	obavezna	10-20 %
02	Aktivnost na vježbama /laboratorijski rad	predisipitna obaveza	opciona	20-30 %
03	Učešće u pedagoškim radionicama	predisipitna obaveza	opciona	20-30 %
04	Ocjena studentske stručne/kliničke prakse	predisipitna obaveza	opciona	20-30 %
05	Seminarski/stručni radovi studenta	predisipitna obaveza	opciona	20-30 %
06	Ispitne aktivnosti – parcijalni test (problemski/kombinovani test)	parcijalni	obavezna / opciona	10-20 %
07	Ispitne aktivnosti – finalni pismeni ispit (problemski /kombinovani test)	konačni	obavezna	30-60 %
08	Ispitne aktivnosti – finalni ispit	konačni	obavezna	30-60 %

Nastavnik može da preciznije razradi opšte strukturne okvire procjene rezultata rada studenta iz gornje tabele u okviru predmeta/modula koje obrađuje, rukovodeći se vrstama planiranih pedagoških aktivnosti i specifičnostima predmeta/modula definisanim Nastavnim planom i programom. Nastavnik je dužan da vodi odgovarajuću evidenciju o procjeni različitih aspekata u formiranju konačne ocjene studenta, u formi dnevnika rada.

Član 66.

Student stiče pravo da polaže ispit iz nastavnog predmeta kada ima ispunjene sljedeće uslove:

A. Statusne uslove:

1. status aktivnog studenta;
2. ovjeren upisni semestralni status;

B. Pedagoške uslove:

1. student je izvršio sve predispitne obaveze utvrđene nastavnim programom;
2. student tokom školske godine, po osnovu svih studijskih aktivnosti koje se boduju, nije stekao više od 75 ECTS kredit-bodova;
3. student ispunjava sve dodatne pedagoške uslove iz Pravilnika o evaluaciji znanja i postignuća studenata i Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske;

C. Finansijske uslove

1. student nema zaostalih finansijskih obaveza prema Univerzitetu čiji je ukupan iznos veći od dozvoljenog negativnog salda utvrđenog Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga;
2. Student nema neizmirenih materijalnih i/ili finansijskih obaveza po osnovu štete koju je prouzročio na univerzitetu, a koja je utvrđena pravosnažnim rješenjem u disciplinskom postupku;

Član 67.

Sve provjere znanja studenta su **javne**. Polaganje svih ispita na Univerzitetu je **javno i transparentno**. Ispit se **ne smije** polagati u diskreciji između ispitivača i studenta. Prilikom polaganja ispita, pored studenta i ispitivača mora biti prisutno bar još jedno nezavisno lice iz reda studenata ili ovlaštenih kontrolora ispita. Ispiti se po pravilu snimaju, a video-snimke ispita se katalogiziraju i arhiviraju.

Studenti imaju prava da prisustvuju polaganju bilo kojeg ispita ukoliko svojim prisustvom ne ometaju tok i održavanje ispita i ukoliko se polaganje

ispita organizuje usmeno, te u skladu sa prostornim mogućnostima Univerziteta.

Član 68.

Ispiti se mogu polagati samo u službenim prostorijama Univerziteta u objektima navedenim u dozvoli za rad, te u licenciranim odjeljenjima Panevropskog univerziteta. Visokoškolska ustanova može, u skladu sa studijskim programom, organizovati polaganje ispita van sjedišta ako se radi o ispitu iz nastavnog predmeta čiji karakter to zahtijeva, ili ukoliko se polaganje ispita organizuje u licenciranim odjeljenjima univerziteta.

Student sa invaliditetom ima pravo da polaže ispit na način prilagođen njegovim mogućnostima, ali se pri tom moraju obezbijediti uslovi javnosti i transparentnosti ispita u skladu sa odredbama statuta univerziteta i Pravilnika o evaluaciji znanja i postignuća studenata. Odluku o specifičnim zahtjevima ispita za svakog hendikepiranog studenta pojedinačno donosi Rektor Univerziteta.

Provjere znanja mogu da se vrše u licenciranim i akreditovanim partnerskim visokoškolskim ustanovama sa kojima Panevropski univerzitet organizuje i izvodi studijske programe radi sticanja zajedničke diplome, ili sa kojima Panevropski univerzitet organizuje programe mobilnosti studenata.

Član 69.

Metrijske karakteristike pismenih testova (pouzdanost, validnost, objektivnost), kredibilitet usmenih ispita, te metodologija procjene različitih izvora ocjene studenta, predmet su periodične evaluacije nezavisnog tijela u skladu sa Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu.

Član 70.

Ispit je jedinstven. Provjera znanja studenata u toku školske godine vrši se na način utvrđen programom nastavnog predmeta. Predmetni nastavnik je obavezan da u toku obrade nastavnih sadržaja studentima precizira i način evaluacije tih sadržaja tokom ispitnih aktivnosti. Sadržaj ispita mora biti u skladu sa nastavnim planom i programom, te sa sadržajem predavanja i vježbi koje su organizovane u toku obrade predmeta.

Odgovorni nastavnik je dužan da kao dio svog akademskog portfolia na predmetu definiše ispitna pitanja kojih po svim osnovama ne može biti manje od **50** i više od **300** odn. da studente na početku nastave upozna sa specifičnim zahtjevima i metodologijom organizacije nastave, praćenja i ocjenjivanja, karakterom i sadržinom završnog ispita, strukturom ukupnog broja poena i načinom formiranja ocjene.

Član 71.

U praksi Panevropskog univerziteta, kao moguće vrste evaluacija, pojavljuju se:

- ↻ Ocjena/procjena učešća (aktivnosti) studenta u kontaktnom radu (*class participation*), kao što su interakcija na predavanjima, učešće na mentorskim i drugim vježbama, radionicama, klinikama, laboratorijama, pripremi nastavnih blokova (*reading assignments*);
- ↻ Ocjena/procjena učešća studenata u ostalim formama rada;
- ↻ Ocjene različitih predispitnih aktivnosti specifično definisanih za svaki predmet;
 - domaći rad;
 - zadaci;
 - projekat;
 - problemski zadaci;
 - drugi oblici procjena predispitnih aktivnosti studenata;
- ↻ Testovni ispiti;
 - testovi višestrukog izbora;
 - testovi "kratkih odgovora" (ili nadopune);
 - kombinovani testovi sa elementima višestrukog izbora, kratkih odgovora i problemskih pitanja;
- ↻ Usmeni (oralni) ispiti;
- ↻ Pisani ispiti;
 - Pisani ispiti sa pitanjima (mikro-eseji);
 - Problemski - pisani ispiti;
 - Pisani ispiti tipa "Eseja";
 - Esej o "programskoj/nastavnoj jedinici znanja";
 - Esej "studija slučaja";
 - Esej sa podjelom uloga (preuzimanjem uloge);
 - Odbrana seminarskog rada;
 - Odbrana diplomskog rada;
- ↻ Otvoreni ispiti (ispiti sa otvorenom izvorima);
- ↻ Praktični rad;
 - Izvještaj o praktičnom radu;
 - Izvještaj o studentskoj praksi;
 - Laboratorijski rad – napomene i procjene;
 - Procjena izvođenja (neke vještine odn. procedure);

- Ocjena kreiranog materijala/proizvoda;
- Praktični ispiti (klinički ispiti itd.);
- ↗ Grupni projekti (grupni/timski rad);
- ↗ Upitnici za samoocjenu;

Član 72.

Vrsta evaluacije znanja određuje i primjenjenu metodologiju održavanja ispitne aktivnosti, mjesto održavanja ispita, način procjenjivanja rezultata ispita i kvantitativne pokazatelje postignute ocjene.

Ukoliko je to predviđeno Nastavnim programom, zbog specifičnosti predmeta, provjera znanja se može organizovati u **više parcijalnih ispita** tokom obrade odnosno predmeta. U tom slučaju konačna ocjena studenta se formira na osnovu rezultata svih parcijalnih ispita, kao i ocjene predispitnih aktivnosti studenta.

Kontrolisane uslove prilikom polaganja ispita obezbjeđuje prisustvo bar jedne od osoba zadužene za obezbjeđenje regularnosti ispita. Kontrolori ispita mogu da budu: predmetni nastavnik (nastavnici), ispitna komisija, predmetni saradnik (saradnici), mentor studenta, administrativni radnici univerziteta koji su opunomoćeni kao kontrolori ispita, druga lica u svojstvu ovlaštenih kontrolora ispita (*proktor*). Ispit obezbjeđuju po pravilu dva lica u svojstvu kontrolora ispita.

Svi nastavnici i saradnici univerziteta su ujedno i ovlašteni kontrolori ispita.

Ocjenu studentu daje nastavnik odnosno ispitna komisija. Nastavnik se prije davanja ocjene može konsultovati sa mentorom koji vodi studenta. Položen ispit je dokaz da je student savladao predviđeni program predmeta i da je sposoban da usvojena znanja koristi u praksi. Položeni ispit je osnova za akumulaciju kredit-bodova predviđenih u Nastavnom planu i programu za odnosni predmet i studijski program.

Član 73.

Studenti polažu ispit neposredno po završetku nastave iz tog nastavnog predmeta odn. u zakonskim ispitnim rokovima i terminima, na način predviđen studijskim programom, u skladu sa ovim statutom i Pravilnikom o evaluaciji znanja i postignuća studenata Panevropskog univerziteta.

Studenti polažu predispitne obaveze u toku obrade nastavnog predmeta.

Ispitni rokovi su: *januarsko-februarski*, *aprilski*, *junsko-julski*, *septembarski* i *oktobarski*, pri čemu januarsko-februarski, junsko-julski i septembarski ispitni rokovi sadrže dva ispitna termina, a aprilski i

oktobarski ispitni rokovi sadrže jedan ispitni termin. Oktobarski ispitni rok se mora završiti najkasnije do 15. oktobra tekuće školske godine.

Studenti imaju pravo polagati ispite u oba ispitna termina u rokovima u kojima se organizuju ispiti sa dva ispitna termina. Drugi ispitni termin se organizuje ne ranije od 7 dana i ne kasnije od 15 dana nakon prvog ispitnog termina.

U pojedinom ispitnom roku studenti mogu da polažu sve predmete koji su u cjelosti završeni do tog ispitnog roka. U aprilskom ispitnom roku studenti mogu da polažu sve predmete koji su završeni u zimskom semestru. U junsko-julskom, septembarskom i oktobarskom roku studenti mogu da polažu sve predmete iz tekuće školske godine.

Redovni studenti i studenti koji obnavljaju godinu studija polažu predmete iz diferencijalnog programa i ispite prenešene iz prethodnih godina studija u rokovima i terminima u kojima se organizuje polaganje ispita iz tih predmeta za redovne studente u tekućoj godini studija. Izuzetak od navedenog pravila čine ispiti iz predmeta koji predstavljaju uslov za pristup i polaganje bar dva ili više predmeta u tekućoj godini studija. Za ove predmete mogu da se organizuju ispiti i u ostalim rokovima pod uslovom da je student odslušao te predmete i ispunio sve planirane predispitne obaveze o čemu odluku donosi rektor univerziteta.

Studentima koji imaju status absolventa mogu se organizovati ispitni rokovi svakog kalendarskog mjeseca, izuzev jula i avgusta, sa po jednim ispitnim terminom. Odluku o organizovanju absolventskih ispitnih rokova i termina donosi rektor univerziteta. Po isteku absolventskog staža, student ima pravo da polaže ispite uz naknadu troškova prema *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

Poslije tri neuspjela polaganja istog ispita, student ima pravo da, na lični zahtjev, polaže ispit pred **ispitnom komisijom** koja broji tri člana, a koju imenuje Rektor univerziteta u dogovoru sa dekanom fakulteta ili mentorom studenta. Odgovorni nastavnik predmeta u kojem se organizuje komisijsko polaganje ne može biti član ispitne komisije, ali ima pravo da prisustvuje ispitu.

Nakon tri neuspjela polaganja istog ispita, studenti snose troškove svih naknadnih polaganja istog ispita, kao i troškove komisijskog polaganja ispita prema *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

Član 74.

Termini svih ispitnih rokova planiraju se u službi viših referenata-sekretara fakulteta u koordinaciji sa nastavnim osobljem zaduženim za predmet i

dekanom fakulteta.

Termini svih ispitnih rokova se objavljuju na oglasnoj ploči univerziteta i na elektronskoj oglasnoj ploči na internet stranici univerziteta najkasnije 7 dana prije dana predviđenog za polaganje ispita. Raspored svih ispita u opštem septembarskom roku objavljuje se na oglasnoj ploči Univerziteta najkasnije 15 dana prije termina prvog ispita.

Sekretarijati fakulteta ili studentska služba mogu po potrebi neposredno (*lično*) da obavjeste studente o zakazanim rokovima ispita putem elektronske pošte, SMS poruke, telefona, interneta ili korištenjem drugih telekomunikacionih sredstva. Neposredno (*lično*) obavješćavanje studenata o zakazanim rokovima ispita ne isključuje obavezu objavljivanja termina ispita na oglasnoj ploči.

Nastavnik zadužen za predmet je obavezan da ispitne termine zakazuje i održava uz prethodno obavješćavanje i koordinaciju sa studentskom službom zbog blagovremenog dostavljanja ispitnih prijava, spiskova studenata zapisnika o polaganju ispita i druge ispitne dokumentacije.

Član 75.

Na Panevropskom univerzitetu se vodi **evidencija o polaganju ispita** i obrađuje dokumentacija o položenim ispitima koja je propisana zakonskim i podzakonskim aktima, statutarnim i drugim aktima Univerziteta.

Prilikom svakog polaganja ispita vodi se zvaničan zapisnik/protokol sa polaganja ispita kao i ostale propisane evidencije o polaganju ispita. Ispitni nastavnik odn. komisija upisuju ocjenu studenta postignutu na ispitu u propisanim dokumentima i potvrđuju ocjenu svojim potpisima. Ocjena se ne može potvrditi faksimilom potpisa nadležnog profesora.

Pored elektronskih i pomoćnih evidencija na Univerzitetu se o položenim ispitima vode i slijedeći fizički dokumenti: prijava za polaganje ispita, zapisnik/protokol sa polaganja ispita, spisak studenata koji polažu ispit u određenom terminu, dnevnik rada studenata na predmetu koji se polaže, studentska knjižica – indeks, knjiga evidencije o položenim ispitima i matična knjiga.

Nastavnik je dužan da dokumentuje nastavni i pedagoški proces, te proces evaluacije znanja i postignuća studenata putem dnevnika rada koji se vodi propisanom administrativnom procedurom sa propisanom metodologijom u skladu sa Statutom univerziteta i Pravilnikom o evaluaciji znanja i postignuća studenata.

Konačna ocjena studenta se upisuje u indeks, prijavu ispita i na Zapisnik/protokol sa polaganja ispita. Ocjena "*nedovoljan*" **F-5** se ne upisuje u indeks, ali se evidentira u ispitnim bazama podataka.

Evidenciju i dokumentaciju o položenim ispitima vode ovlašteni radnici studentske službe. Rukovanje sa dokumentacijom i evidencijama o položenim ispitima je dozvoljeno samo ovlaštenim radnicima studentske službe i Rektor u univerziteta.

Rukovanje sa službenom evidencijom i dokumentacijom je dozvoljeno samo u službenim prostorijama Univerziteta i u drugim prostorima navedenim u dozvoli za rad.

Član 76.

Uspjeh studenta na ispitu izražava se kvalitativno "*ocjenom*" i kvantitativno brojem "*kredit-bodova*" (ili *kredita*).

Alfabetška oznaka ocjene, numerička ocjena i opisna ocjena sa pridruženim brojem poena, predstavljeni su u sljedećoj tabeli:

Slovna ocjena (ECTS standard)	Broj-čana ocjena	Opisna ocjena / definicija ocjene	Opisna oznaka / definicija (engleski tekst)	Broj poena
A	10	ODLIČAN/IZUZETAN - izvrstan nastup bez grešaka	EXCELLENT/EXCEPTIONAL - outstanding performance without errors	91-100
B	9	ODLIČAN – iznad uobičajenog standarda, ali sa manjim greškama	EXCELLENT-above the average standard with only minor errors	81-90
C	8	VRLO DOBAR – generalno cjelovit rad sa pojedinim greškama	VERY GOOD - generally sound work but with some errors	71-80

D	7	DOBAR - jasan odgovor, ali sa sa određenim brojem upadljivih grešaka	SATISFACTORY- fair but with a number of notable errors	61-70
E	6	DOVOLJAN – nastup studenta zadovoljava minimum kriterija sa značajnim nedostacima /manama	SUFFICIENT - performance meets the minimum criteria with significant shortcomings	51-60
F	5	NIJE ZADOVOLJIO – zahtjeva se znatan dalji rad	FAIL- considerable further work is required	≤ 50

Student koji nije postigao zadovoljavajući uspjeh na ispitu i predispitnim obavezama dobija ocjenu "*nije zadovoljio*" koja ne predstavlja osnov za akumulaciju ECTS kredit-bodova.

Član 77.

Student može podnijeti **prigovor na ocjenu** dobijenu na ispitu ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom ili ovim Statutom.

Student podnosi prigovor Rektor u univerziteta u roku od dva dana od dana saopštavanja ocjene.

Rektor donosi rješenje po prigovoru studenta u roku od pet dana od dana prijema prigovora.

Ukoliko se usvoji prigovor studenta, student ponovo polaže ispit pred ispitnom komisijom u roku od sedam dana od dana prijema odluke iz prethodnog stava.

Član 78.

Student koji je nezadovoljan visinom pozitivne ocjene utvrđene u redovnom ispitnom roku, može izraziti svoje **neslaganje** sa visinom ocjene neposredno nakon završetka ispita i tražiti da se pozitivna ocjena ne uvaži.

Student je obavezan da ispit iz predmeta iz koga mu je poništena ocjena ponovo polaže do kraja tekuće akademske godine i da snosi troškove vanrednog polaganja.

Član 79.

Student **ne može pristupiti polaganju** ispita bez odgovarajućeg dokumenta o prijavi ispita. Ispit je započeo kada se studentu saopšte pitanja (zadaci) ili mu se predaju testovi.

Ako student ne dođe u zakazano vreme na početak prijavljenog pismenog ispita, smatra se da je odustao od ispita. Studenti ne mogu da ulaze u prostoriju u kojoj se organizuje pismeni/testovni ispit. Studenti mogu da ulaze u prostoriju u kojoj se organizuje usmeni ispit na pauzama.

Član 80.

Pismeni ispit može trajati maksimalno tri sata. Nastavnik je obavezan da objavi rezultate pismenog ispita u roku od **7** dana od dana održavanja ispita. Ukoliko je pored pismenog predviđen i usmeni dio ispita, može da se održi istoga dana kada je objavljen rezultat pismenog dijela ispita odn. do kraja ispitnog roka.

Studenti koji nisu položili pismeni dio ispita imaju pravo uvida u svoj rad neposredno poslije objavljivanja ispitnih rezultata.

Istoga dana student može polagati najviše dva ispita iz istog studijskog programa.

Između narednih ispita koje polaže isti student, po pravilu mora da postoji vremenska razlika od **7** dana. Rektor može da odobri polaganje narednih ispita u kraćem periodu.

Član 81.

Za **istraživačke i dopunske aktivnosti** studenata odn. akademskog osoblja koje su izraz prepoznatljivog uloženog rada i koje su relevantne za studijski program odn. za budući naučni, stručni i profesionalni status studenta ili akademskog radnika dodjeljuju se ECTS kredit-bodovi u sljedećim kategorijama:

- A. Odbranjeni i objavljeni radovi;
- B. Učešće na naučnim ili stručnim skupovima sa ili bez prezentovanja radova;
- C. Učešće u naučno-istraživačkim ili stručnim projektima odn. vlastiti istraživački rad;
- D. Radna, stručna, klinička i laboratorijska praksa;
- E. Autorstvo u inovacijama i patentima;
- F. Mentorstvo i članstvo u komisijama;

G. Ostale akademske aktivnosti;

H. Završni radovi;

Način vrednovanja, iznos ECTS kredit-bodova, te procedura i logistika dodjele kredit-bodova za istraživačke i dopunske aktivnosti studenata regulišu se detaljnije u Pravilima studija prvog, drugog i trećeg ciklusa, te Pravilnikom o evaluaciji znanja i postignuća studenata.

Kredit-bodovi po osnovu istraživačkih i dopunskih aktivnosti se dodjeljuju samo za aktivnosti koje su izvršene ili se vrše u tekućem upisanom ciklusu studija.

Student je dužan da odgovarajućim javnim ispravama, dokumentima i materijalnim artefaktima dokaže valjanost i relevantnost aktivnosti za koju traži bodovanje.

Član 82.

Seminarski radovi kao specifičan oblik samostalnog rada studenta sa temama koje zadaje nazivni profesor ili mentor iz širih programskih okvira predmeta iz kojeg se piše rad predstavljaju izvor za sticanje ECTS kredit-bodova u izbornom programu studenta. Seminarskim radovima, uvježbava se akademska pismenost studenta i metode i tehnike istraživanja odn. korištenja akademskih izvora, te proširuju saznanja iz tematske oblasti seminarskog rada. Student je obavezan da **odbrani** seminarski rad pred akademskim auditorijem univerziteta da bi se rad priznao kao izvor izbornog programa.

Seminarski radovi koji su predmet vrednovanja i dodjele ECTS kredit-bodova moraju zadovoljiti opšte metodološke i naučno-istraživačke kriterije, kriterije akademske pismenosti, standarde korektnog citiranja, te zahtjeve minimalnog "obima rada" i zahtjeve relevantnosti "sadržaja rada" koji se definišu od strane mentora odn. predmetnog nastavnika prilikom zadavanja teme.

Radovi koji se vrednuju ECTS kredit-bodovima moraju da budu veći od minimalnog obima koji iznosi 20 stranica standardno-formatiranog A4 teksta. Takođe moraju biti izrađeni po propisanoj metodologiji tako da sadržajem odgovaraju zahtjevima teme i da obezbjeđuju najvišu ocjenu ("A-10-odličan/izuzetan", ili "B-9-odličan").

Odgovorni nastavnik može da unaprijed selekcionise teme ili oblasti iz kojih se mogu raditi seminarski radovi.

Član 83.

Studenti mogu da stiču ECTS kredit-bodove u izbornom programu i po osnovu **objavljenih radova u kategorisanim naučnim publikacijama** odn. u zbornicima radova, ukoliko je tema i sadržaj rada vezana za naučno područje studijskog programa.

Student je dužan da biblioteci univerziteta odn. Centru za izdavačku djelatnost Panevropskog univerziteta priloži publikaciju u kojoj je objavljen rad, kao i sam rad u elektronskom obliku, ukoliko nije zaštićen autorskim pravima kod ustanove koja je rad objavila. Studentski radovi koji su verifikovani u izbornom programu moraju da se trajno čuvaju i katalogiziraju u Biblioteci univerziteta.

Član 84.

Studenti mogu da stiču ECTS kredit-bodove u izbornom programu i po osnovu **učešća i/ili prezentovanja radova na stručnim i naučnim skupovima**. Student je dužan da na odgovarajući način dokumentuje učešće na stručnom odn. naučnom skupu i da dokumentuje prezentaciju rada.

Student je takođe dužan da prezentovani rad priloži Biblioteci odn. Centru za izdavačku djelatnost Panevropskog univerziteta u pisanom i u elektronskom obliku ukoliko rad nije zaštićen autorskim pravima. Studentski radovi koji su verifikovani u izbornom programu moraju da se trajno čuvaju i katalogiziraju u Biblioteci univerziteta.

Član 85.

Radna, stručna, klinička i laboratorijska praksa čiji se sadržaj odnosi na naučno područje studijskog programa i koja je izvršena u propisanom obimu, sa propisanom metodologijom i potvrđena propisanom dokumentacijom, predstavlja izvor za sticanje ECTS kredit-bodova u izbornom programu.

Volonterski rad u lokalnoj zajednici ili organima uprave takođe predstavlja izvor za za sticanje ECTS bodova ukoliko je potvrđena propisanom dokumentacijom i obavljena u skladu sa sa propisima koji regulišu ovu oblast.

Da bi ostvario pravo na priznavanje radne i stručne prakse u izbornom programu student je dužan da priloži propisani Dnevnik rada o obavljenoj stručnoj/radnoj, kliničkoj i laboratorijskoj praksi koji je popunjen i ovjeren na propisani način. Student takođe prilaže i ostale dokumente, publikacije i/ili radne proizvode kojima dokazuje kvalitet i rezultate praktičnog i stručnog rada, ukoliko je to zbog karaktera radne i stručne prakse moguće.

Član 86.

Učešće u **naučno-istraživačkim odn. stručnim projektima odn. vlastiti istraživački rad** predstavljaju izvor za sticanje ECTS kredit-bodova u izbornom programu u skladu sa Nastavnim planom i programom svakog licenciranog studijskog programa, ukoliko je učešće verifikovano od strane nadležnog mentora odn. rukovodioca istraživačkog projekta, i ukoliko je potkrepljeno propisanim Izvještajem o učešću u stručnom ili naučno-istraživačkom projektu, odn. Planom i programom istraživanja i periodičnim izvještajima za vlastita istraživanja.

Student takođe prilaže i ostale dokumente, publikacije i/ili radne proizvode kojima dokazuje kvalitet i rezultate naučno-istraživačkog odn. stručnog projekta, ukoliko je to zbog karaktera projekta moguće.

Član 87.

Inovacije i patenti, tehnička rješenja i realizacija objekata koji su zvanično priznati odn. certificirani i za koje je odgovarajućim dokumentima dokazano autorstvo odn. koautorstvo mogu da budu izvor za sticanje ECTS kredit-bodova u izbornom programu, u skladu sa Nastavnim planom i programom svakog licenciranog studijskog programa, ukoliko su verifikovani od strane nadležnog profesora odn. mentora.

Član 88.

Mentorstvo završnih radova i članstvo u komisijama za odbranu završnih radova može u slučaju potrebe da se boduje u sistemu ECTS u skladu sa Nastavnim planom i programom svakog licenciranog studijskog programa, odredbama ovog pravilnika i Pravilnika o evaluaciji znanja i postignuća studenata.

Član 89.

Ostale akademske aktivnosti koje su rezultat realnog i prepoznatljivog akademskog rada i koje su relevantne za studijski program odn. za budući naučni, stručni i profesionalni status studenta ili akademskog radnika mogu da se boduju u ECTS sistemu kredit-bodova u skladu sa Nastavnim planom i programom svakog licenciranog studijskog programa. Ove aktivnosti obuhvataju ali se ne iscrpljuju uredništvom naučnih ili stručnih časopisa i zbornika, članstvom u naučnim odborima naučnih ili stručnih skupova, recenzijom univerzitetskih udžbenika i objavljenih radova, članstvom u stručnim komisijama, objavljenim ekspertizama i studijama, suptilnim prevodima, naučnim polemikama, hrestomatijama, esejima i traktatima.

Član 90.

ECTS kredit-bodovi za **istraživačke i dopunske aktivnosti** studenata dodjeljuju se prema grupama indikatora, vrsti indikatora i težinskom faktoru kompetentnosti svake aktivnosti što je razrađeno u detaljnoj tabeli koja je sastavni dio Nastavnog plana i programa svakog licenciranog studijskog programa.

Ukupan broj ECTS bodova koji student ostvari putem prisustvovanja naučnim ili stručnim skupovima i seminarima ne može biti veći od 20.

Ukupan broj ECTS bodova koji student ostvari za prisustvovanje kursu cjeloživotnog učenja i usavršavanja u zemlji i/ili inostranstvu ne može biti veći od 20.

Kredit-bodovi dobijeni po osnovu istraživačkih i dopunskih aktivnosti studenata ne mogu da supstituišu kredit-bodove iz fonda obaveznih predmeta.

Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.

Član 91.

Ispiti u sistemu studiranja na daljinu (*distance learning*) koje organizuje Panevropski univerzitet vrše se prema posebnim procedurama predviđenim za ovaj oblik studiranja koje su definisane u Nastavnom planu i programu i koje su normirane u Pravilniku o studiju obrazovanja na daljinu i u skladu sa odrebama Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske kojim se definiše održavanje ispita u sistemu obrazovanja na daljinu.

Ispiti u sistemu učenja na daljinu za studijske programe koje Panevropski univerzitet organizuje po osnovu Sporazuma sa drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inostranstva, obavljaju se u skladu sa pravilima koja su predviđena tim sporazumima, odn. ugovorima o mobilnosti studenata.

Provjere znanja u sistemu obrazovanja na daljinu mogu da se vrše i u namjenskim ustanovama i organizacijama sa kojima Panevropski univerzitet ima potpisane Ugovore o akademskoj saradnji, ukoliko se u tim ustanovama organizuje praktična nastava, laboratorijska, klinička, sportska i radna praksa i ukoliko se radi o ispitu iz nastavnog predmeta čiji karakter to zahtijeva. Ispite koji se organizuju van ustanove iz predmeta čiji karakter to zahtijeva kontroliše, organizuje i ocjenjuje odgovorni nastavnik iz tog predmeta.

Provjere znanja mogu da se vrše i u odjeljenjima Panevropskog univerziteta

i drugim licenciranim i akreditovanim visokoškolskim ustanovama sa kojima Panevropski univerzitet ima zaključen Ugovor o akademskoj i naučno-tehničkoj saradnji odn. Ugovore o mobilnosti studenata, pod uslovom da te ispite organizuje, kontroliše i ocjenjuje odgovorni nastavnik i da se ispitni sadržaji emituju iz sjedišta univerziteta.

Član 92.

Za sve provjere znanja koje se vrše u sistemu obrazovanja na daljinu primjenom odgovarajućih informaciono-komunikacionih tehnologija moraju da se obezbjede sljedeći opšti uslovi:

- Ispitni sadržaji se emituju isključivo iz sjedišta Panevropskog univerziteta ili iz odjeljenja koja posjeduju dozvolu za rad;
- Ustanova mora da posjeduje dozvolu za rad na lokaciji na kojoj se održava ispit i mora da obezbijedi kontrolisane uslove za održavanje ispita;
- Autentifikacija studenta u sistemu obrazovanja na daljinu mora da obavi putem odgovarajućih sigurnosnih protokola;
- Pozitivna identifikacija studenta od strane kontrolora ispita/proktora vrši se prije pristupa samim ispitnim sadržajima;
- O svim elementima vezanim za određenu ispitnu aktivnost vodi se propisani zapisnik – *"Protokol ispitnih aktivnosti i provjere znanja/postignuća studenta"*;

Član 93.

Studentima se u izuzetnim slučajevima kao dio ispita mogu priznati radno iskustvo i postignuti rezultati u praksi za koji se smatra da je pretpostavljeno znanje koje proizilazi iz radnog i životnog iskustva u skladu sa Nastavnim planom i programom licenciranih studijskih programa.

Odluku o priznavanju studijskog gradiva na osnovu iskustva i postignutih rezultata u praksi donosi Rektor Univerziteta.

9. Pravila osnovnih studija prvog ciklusa

Član 94.

Status studenta stiže se upisom na odgovarajući studijski program Panevropskog univerziteta.

Ostvarivanje prava i obaveza studenta u nastavnom procesu prati se u okviru semestra. Predmetni nastavnik potpisom u indeksu potvrđuje da je student ispunio sve nastavne obaveze u toku semestra.

Ovlašćeno lice Panevropskog univerziteta potpisom i pečatom Panevropskog univerziteta ovjerava semestar ukoliko je student ispunio sve obaveze po osnovu školarine u skladu sa *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga* i ako je izvršio sve nastavne obaveze predviđene Nastavnim planom i programom.

Ovjerom semestra na početku naredne školske godine student stiče pravo na upis i na prelazak u tu školsku godinu i pravo da nastavi da izvršava nastavne obaveze i da pristupa polaganju ispita.

Član 95.

Pri upisu svake školske godine student se opredjeljuje za obavezne predmete iz upisanog studijskog programa. Polaganjem ispita student stiče određen broj ECTS bodova u skladu sa Planom i programom studija na upisanom studijskom programu. Student je dužan da **položi sve obavezne predmete** iz upisanog studijskog programa.

Student slobodno bira **izborne predmete** iz studijskog programa za kojeg se opredjelio, ili iz drugih studijskih programa organizovanih na Panevropskom univerzitetu, ukoliko su međusobno kompatibilni. Student koji ne položi izborni predmet može ponovo upisati isti ili se opredjeliti za drugi izborni predmet.

Obavezni, izborni i fakultativni program, zajedno čine jedinstven studijski program akademske godine studija. Student je dužan da obaveznim predmetima studijskog programa kojeg je upisao i izbornim programom za kojeg se opredjelio, ostvari najmanje 60 ECTS bodova u školskoj godini.

Član 96.

Ukoliko u toku trajanja studija dođe do promjena Nastavnog plana i programa koje su verifikovane na Senatu Panevropskog univerziteta student ima pravo da studij završi prema obavezama iz Nastavnog plana i programa školske godine u kojoj je upisao studij, bez obzira da li su promjene Nastavnog plana i programa proizvele novo ili dodatno licenciranje, ili su promjene takvog obima da ne zahtjevaju novo licenciranje. Ukoliko je pri tom došlo i do promjene naziva zvanja student stiče naziv zvanja iz Nastavnog plana i programa školske godine u kojoj je upisao studij.

Student može da završi studij i prema promjenjenom nastavnom planu i programu pod sljedećim uslovima:

- mora da se odgovarajućim podneskom obrati rektoratu univerziteta;
- obavezan je da do kraja školovanja kroz diferencijalni program položi svu razliku ispita prema novom nastavnom planu. Diferencijalni program iz prethodnog stava može da se polaže i u okviru izbornog programa studija.

Ukoliko student završi studij prema promjenjenom nastavnom planu i programu, stiče pravo na naziv zvanja iz promjenjenog programa.

Član 97.

Status studenta prestaje:

- a) završetkom studijskog programa i dobijanjem stepena za koji se student školuje;
- b) ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija;
- c) kada student ne upiše narednu godinu studija ili ne obnovi upis u istu godinu studija, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
- d) izricanjem disciplinske mjere od strane disciplinskog organa Panevropskog univerziteta.
- e) status redovnog studenta prestaje kada student ne završi studije do isteka roka koji se određuje u dvostrukom broju školskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa.

U dvostruki broj školskih godina ubraja se i apsolventski staž.

Član 98.

Student koji produžava studij nakon prekida i pauze u studiranju nastavlja studij po Nastavnom planu i programu koji važi u školskoj godini u kojoj obnavlja studij. Ukoliko je Nastavni plan i program izmijenjen u odnosu na program po kojem je student studirao prije prekida potrebno je da student položi razliku predmeta koju utvrđuje *Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa*.

Član 99.

Studentu se na njegov zahtjev odobrava **mirovanje prava i obaveza** u slučaju:

- (a) teže bolesti,
- (b) upućivanja na stručnu praksu u trajanju od najmanje šest mjeseci,
- (c) njege djeteta do godinu dana života,
- (d) održavanja trudnoće,

- (e) vršenja rukovodnih funkcija u studentskom predstavničkom tijelu i
- (f) u drugim slučajevima predviđenim opštim aktom visokoškolske ustanove.

Odluku o mirovanju prava i obaveza studenta donosi Rektor univerziteta. U slučaju donošenja odluke o mirovanju prava i obaveza student je obavezan da izmiri školarinu tekuće školske godine u cjelosti, a u narednoj školskoj godini primjenjuje se oslobađanje od plaćanje dijela školarine za obnovljenu godinu u skladu sa *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

Ukoliko je studentu odobreno mirovanje statusa do kraja zimskog semestra upisane školske godine, a u istoj godini nije konzumirao studij i nema položenih ispita, uplaćeni iznos školarine se priznaje kao dio školarine u narednoj školskoj godini.

Član 100.

Student koji u toku zimskog semestra ne **ispuni sve predispitne obaveze**, može na lični zahtjev nastaviti da pohađa nastavu u ljetnjem semestru, kao i da nadoknadi predispitne obaveze uz naknadu troškova.

Rektor odlučuje o zahtevu studenta i odobrit će mu ispunjavanje zaostalih predispitnih obaveza, pod uslovom da se te obaveze objektivno mogu ispuniti.

Student je obavezan da prije početka ispunjavanja zaostalih predispitnih obaveza podmiri sve redovne troškove školarine kao i vanredne troškove u skladu sa *Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga*.

Član 101.

U toku školovanja student može **preći sa jednog na drugi studijski program** unutar Panevropskog univerziteta o čemu odluku donosi rektor univerziteta.

Student je dužan da položi razliku predmeta između nastavnog plana studijskog programa na kojeg prelazi i studijskog programa na kojem je bio upisan koju utvrđuje *Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa*.

Član 102.

Da bi student upisao narednu godinu studija mora ispuniti sve obaveze iz nastavnog plana i programa predviđene za tekuću školsku godinu, te da u studijskoj godini u koju je upisan ostvari 60 ECTS bodova.

Student može upisati narednu godinu studija i ako nije stekao cenzus od 60

ECTS kredit-bodova u skladu sa prelaznim odredbama Zakona o visokom obrazovanju kojima se u zakonom propisanom periodu dozvoljava prenos određenog broja predmeta u narednu godinu studija.

Student koji ne ispuni obaveze iz stava 1 i 2 ovog člana ponovo obnavlja tekuću godinu studija i ima pravo da prati nastavu i polaže ispite iz naredne godine studija do broja bodova koje je ostvario u prethodnoj godini studija.

Panevropski univerzitet za studenta iz prethodnog stava ovog člana utvrđuje ispite koje može slušati i polagati u narednoj godini studija, o čemu se vodi posebna evidencija. Podaci upisani u evidenciju predmeta iz naredne godine koje je student položio u obnovljenoj godini upisuju se u studentsku knjižicu i matičnu knjigu nakon što student upiše godinu studija za koju je vođena evidencija.

Za obnovljenu godinu student plaća dio školarine u skladu sa *Pravilima o visini školarine i cijeni usluga*.

Član 103.

Student ima pravo na **apsolventski staž** koji traje na prvom ciklusu studija dvije godine od isteka posljednje godine studija, a na drugom ciklusu studija traje 12 mjeseci od isteka posljednje godine studija. Po isteku apsolventskog staža, student ima pravo da polaže ispite uz naknadu troškova u skladu sa *Pravilima o visini školarine i cijeni usluga*. Pravila studiranja apsolenata uređuju se detaljnije *Pravilima studija prvog ciklusa* i *Pravilima studija drugog ciklusa* na Panevropskom univerzitetu.

Član 104.

Student **upisuje narednu godinu** studija nakon što je realizovao prava o prenosu ispita i prava da prati nastavu i polaže ispite iz naredne godine studija do broja bodova koje je ostvario u prethodnoj godini studija u skladu sa prelaznim odredbama Zakona o visokom obrazovanju i Odlukama Senata univerziteta vezanim za realizovanje tih prava.

Studenti koji su polagali oktobarski ispitni rok dužni su da upišu narednu godinu studija u roku od 15 dana od zadnjeg termina ispita u ovom roku. Nastavnici su dužni da ocjene studente u oktobarskom ispitnom roku i dostave ispitnu dokumentaciju u roku od 7 dana od termina ispita.

Član 105.

Student ima pravo da u toku studija provede određeno vrijeme (semestar ili studijsku godinu) na drugoj visokoškolskoj ustanovi u zemlji ili u inostranstvu posredstvom programa za razmjenu studenata, ili na bazi

bilateralnih sporazuma između visokoškolskih ustanova. U skladu sa bilateralnim sporazumom studentu se priznaje ostvareni broj bodova sa visokoškolske ustanove na kojoj je boravio.

Član 106.

Student koji se ispisuje sa Univerziteta ima pravo na **povrat uplaćene školarine** prema sljedećim pravilima:

- Povrat uplaćenog iznosa školarine, umanjenog za iznos manipulativnih troškova ako se zahtjev za ispis podnese u roku od mjesec dana od dana početka školske godine;
- Povrat polovine uplaćene školarine, umanjene za iznos manipulativnih troškova ukoliko je student uplatio cjelokupni iznos godišnje školarine a zahtjev za ispis podnese do kraja 1. semestra;

10. Učenje na daljinu

Član 107.

Dio nastave na Panevropskom univerzitetu može se organizovati učenjem na daljinu u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske koje regulišu obrazovanje na daljinu, Uredbom o uslovima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova i o postupku za utvrđivanje ispunjenosti uslova i Pravilnikom o studiju obrazovanja na daljinu.

Član 108.

Na Panevropskom univerzitetu primjenjuje se **adaptirani asinhroni model** obrazovanja na daljinu koji je baziran na sljedećim principima:

- ⇒ Studenti su slobodni da uče tempom koji im odgovara (*asinhrona komponenta modela*), ali imaju fiksne rokove u kojima treba da predaju rješenja primljenih i preuzetih zadataka/projekata (*adaptacija modela*);
- ⇒ Studenti su na početku akademske godine upoznati sa načinom izvođenja nastave putem instruktivnog seminara. Svaki student dobija plan nastave, gde se upućuje na medije-izvore znanja, a takođe se upoznaje i sa zadacima koje treba samostalno da izradi i preda na ocenjivanje;
- ⇒ Pedagošku bazu obrazovanja na daljinu predstavlja profesionalni softverski paket sistema upravljanja učenjem na daljinu sa

odgovarajućim nastavnim i ostalim obrazovnim sadržajima studijskih programa Panevropskog univerziteta.

- ⇨ Studentima su na raspolaganju štampani i elektronski udžbenici koji pokrivaju cjelokupan sadržaj nastavnog predmeta. Elektronski udžbenik je dostupan u PDF formatu, kao i u hipertekstualnom obliku. Studentima su na raspolaganju prezentacije svih predavanja u formatu elektronske prezentacije, kao i snimljena predavanja koja su dostupna na WEB stranici u zaštićenom modulu učenja na daljinu i putem interaktivne digitalne akademske televizije na internet TV kanalu Panevropskog univerziteta (*Apeiron TV Channel*), kao i na opto-medijima. Studentima su na raspolaganju i udžbenici u formatu audio-knjiga, te predavanja u audio formatu;
- ⇨ Studentima se u sjedištu Panevropskog univerziteta organizuju konsultacije, te fakultativna i instruktivna kontakt-nastava za sve studijske programe i sve predmete, koja se održava svake sedmice u vrijeme vikenda;
- ⇨ Panevropski univerzitet organizuje praktičnu nastavu, laboratorijsku, kliničku, sportsku i radnu praksu u namjenskim ustanovama i organizacijama sa kojima univerzitet ima potpisane Ugovore o akademskoj saradnji u skladu sa Nastavnim planom i programom tih predmeta i rasporedom nastavnih aktivnosti.

Ugovori o akademskoj saradnji definišu potrebnu dokumentacionu i informativnu osnovu za evidenciju i verifikaciju praktičnih nastavnih oblika za studente, a takođe utvrđuju i angažman stručnih saradnika i eksperata na realizaciji ciljeva u okviru ovih nastavnih aktivnosti.

Za studente za koje se ne obezbijedi praktična nastava, laboratorijska, klinička, sportska i radna praksa u namjenskim alociranim ustanovama i organizacijama, obezbijedena je realizacija ovih programskih aktivnosti u kondenzovanom obliku u ustanovama iz sjedišta Panevropskog univerziteta u okviru namjenskog zimskog i ljetnjeg seminara/kampusa koji se organizuju u trajanju od 7-14 dana u skladu sa Nastavnim planom i programom licenciranih studijskih programa u kojima su planirane ove aktivnosti.

- ⇨ Studentima koji praktičnu nastavu iz pojedinih predmeta obavljaju ili su obavljali kao dio svoje radne i profesionalne aktivnosti u okviru svoga zaposlenja odn. svoga radnog angažmana, priznat će se praktična nastava iz tih predmeta.

- ↻ U nastavnom planu definisane su lekcije (*poglavlja*) iz elektronskog udžbenika prema rasporedu nastave (*za svaku radnu nedelju predviđen je programiran broj lekcija*). Kada je potrebno, studenti se upućuju i na jedan ili više klasičnih udžbenika;
- ↻ Od studenata se očekuje da studentske zadatke/projekte (*koji se daju dva puta u semestru*) urade prema programiranom rasporedu (na vrijeme) i predaju elektronskom poštom. Studentski zadaci/projekti se evaluiraju, prihvataju i ocjenjuju, vraćaju na doradu sa komentarima profesora ili prihvataju i komentarišu, a studenti se obavještavaju o rezultatima. Rješenja studentskih zadataka postavljaju se u diskusione grupe.
- ↻ Studenti imaju mogućnost da međusobno razmenjuju znanja i postavljaju pitanja (kolaborativno učenje, diskusione grupe i elektronska pošta).
- ↻ Samostalni studentski projekti se izrađuju uz pomoć mentora. Studentski radovi se publikuju na WEB portalu Univerziteta i dostupni su za pregled ostalim studentima i javnosti.

Član 109.

Studenti posredstvom lokalne mreže sa univerziteta ili putem Interneta pristupaju svim edukacionim sadržajima sa udaljenih lokacija po principu **24/7** (*sedam dana nedeljno, 24 časa na dan*) koji su struktuirani tako da omogućavaju:

- Pristup digitalizovanim nastavnim sadržajima kroz auditivne medije, vizuelne medije, tekstualne medije i animirane lekcije;
- Pristup predavanjima profesora sa udaljenih lokacija kroz on-line *video konferencije sa više učesnika i kroz asinhroni pristup katalogiziranim predavanjima na računarskom serveru Univerziteta primjenom metoda VoD – Video on Demand*;
- Kolaborativni zajednički rad studenata na vježbama, projektima i kroz konsultacije sa nastavnim osobljem primjenom telekomunikacionih medija i internet tehnologija.

Na Univerzitetu je obezbjeđena **"on-line" video komunikacija** ne samo za izabrana predavanja profesora već i za video-konferencije (*telekonferencing*) kojima su podržana predavanja gostujućih profesora, kao i za diskusione panele, okrugle stolove, naučne konferencije i webinare.

Član 110.

Primjena **kompjuterski podržanog učenja** podrazumjeva da studenti posjeduju računar odgovarajućih performansi, da imaju neposredan pristup internetu odn. odgovarajuća telekomunikaciona sredstva, koja obezbjeđuju učenje na daljinu, da na računaru imaju instalisan odgovarajući sistemski i komercijalni softver i odgovarajuće module softvera za podršku učenju na daljinu (*Learning management softvera*).

Kompjuterski podržano učenje i obrazovanje na daljinu takođe podrazumjevaju da studenti posjeduju minimum prethodnih i neophodnih znanja i vještina potrebnih za efektno korištenje primjenjenih kompjuterskih i telekomunikacionih tehnologija.

Član 111.

Pojedini oblici nastave u sistemu učenja na daljinu organizovani su na slijedećim principima:

1. Primjenjuju se u cjelosti licencirani nastavni plan i program redovnih studija sa istom procjenom opterećenja predmeta;
2. Evidencija studenata i ispita se vrši u skladu sa postojećom organizacijom Univerziteta i propisima o vođenju dokumentacije;
3. Studenti koji su obavili pojedine oblike nastave učenjem na daljinu stiču identične diplome kao studenti na redovnim studijima Univerziteta;
4. Studenti mogu da slušaju teorijsku nastavu i putem telekonferensinga ili video-projeksija nastave u odjeljenjima ili preuzimanjem snimljene nastave na WEB stranici učenja na daljinu Panevropskog univerziteta. Studenti mogu da ostvaruju neposredne kontakte sa nastavnicima i saradnicima putem planiranih on-line odn. telekonferensing konsultacija. Studentima se u inicijalnom seminaru orijentacije na studiju u neposrednom kontaktu sa odgovornim nastavnim osobljem objašnjavaju metodi rada i specifični zahtjevi učenja na daljinu, literatura, programski sadržaji i način evaluacije znanja;

Studenti koji studiraju u sistemu obrazovanja na daljinu imaju pravo da učestvuju u nastavnom procesu u vidu fakultativne i instruktivne kontakt-nastave i konsultacija koji se namjenski organizuju u sjedištu Panevropskog univerziteta za sve studijske programe i sve predmete, i koji se za vanredne studente održavaju

svake sedmice u sjedištu univerziteta;

5. Studenti polažu ispite u rokovima i terminima koji su planirani i za redovne odn. vanredne studente;
6. Direktne konsultacije sa nastavnikom (*on-line i putem elektronske pošte*) predviđene su prema programiranom rasporedu i dinamikom kao i za ostale studente Univerziteta, ili svakodnevno korišćenjem diskusionog foruma;
7. Studentima su na raspolaganju pitanja za samovrednovanje stečenog znanja i progressa u savladavanju i razumjevanju gradiva te zadaci za vježbu u skladu sa zahtjevima nastavnika, kako bi se što bolje pripremili za ispit;
8. Studentima su na raspolaganju i multimedijalni didaktički materijali kojima se podstiče dinamičnost i motivacija studenata. Ovi materijali su arhivirani na WEB portalu Univerziteta i student im pristupa u bilo koje vrijeme (*24/7 sistem*);
9. U organizaciji nastave planirane su i ostale forme rada studenta čiji rezultati čine dio konačne ocjene studenta a u skladu sa pojedinačnim studijskim programom.
10. Primjenjeni sistem učenja na daljinu omogućava sljedeće asinhronne metode komunikacije učesnika u edukativnom procesu koji se primjenjuju u pojedinim oblicima nastave u sistemu učenja na daljinu:
 - ✦ diskusione grupe (*forum*);
 - ✦ formiranje baze često postavljenih pitanja (*FAQ – Frequently Asked Questions*);
 - ✦ sistem elektronske pošte (*E-mail*);
 - ✦ kreiranje elektronskih panela "*vijesti*" za pojedine predmete;
 - ✦ elektronski podsjetnik i kalendar nastave;i sljedeće sinhronne metode komunikacije:
 - ✦ diskusione "chat" sesije;
 - ✦ diskusione "chat" konsultacije;
 - ✦ *on-line* videokonferencije.

Član 112.

U okviru podrške sistemu učenja na daljinu Univerzitet obezbeđuje slijedeće tehnološke opcije:

- ❑ Galerije slika, tehničkih crteža, dijagrama, grafikona i drugih multimedijalnih izvora, koji su transparentni i dostupni studentima putem interneta.
- ❑ Pokretne slike u obliku video-klipova, kompjuterskih animacija/simulacija i video prezentacija koje su dostupne studentima po istom principu kao i galerije slika;
- ❑ Asinhroni video sadržaji predavanja. Sva predavanja na Univerzitetu se snimaju, digitaliziraju i katalogiziraju na WEB-računarskom serveru Univerziteta i dostupna su studentima u bilo koje vrijeme (*asinhroni model*) putem autorizovanog pristupa WEB portalu Univerziteta na Internetu ili u lokalnoj računarskoj mreži Univerziteta.
- ❑ Sinhroni video sadržaji (*teleconferencing*) koji se prema usvojenom planu organizuju tokom semestra u okviru svakog predmeta u vidu *on-line* videokonferencija.
- ❑ Pored knjiga, priručnika i skripti u elektronskom obliku, studentima će biti na raspolaganju u elektronskom obliku svi normativni akti Univerziteta, nastavni planovi i rasporedi, te katalogizirani studentski radovi odn. projekti.

Elektronski udžbenici su publikovani na WEB računarskom portalu Univerziteta i na WEB stranici biblioteke univerziteta u hipertekstualnom obliku i u PDF formatu i obezbeđuju neposrednu interakciju studenta sa nastavnim sadržajima i drugim izvorima, te iniciraju istraživačke aktivnosti studenta u toku savladavanja nastavnog sadržaja.

- ❑ Studentima su na raspolaganju i liste neophodnih dokumenata za čitanje, kao i sve ostale knjige odn. literatura za koju je Univerzitet pribavio autorska prava u elektronskom obliku. Knjige koje su u javnom vlasništvu i koje su dostupne putem interneta, referencirane su u vidu linkova na WEB portalu univerziteta.

Univerzitet je pretplaćen na određen broj elektronskih izdanja časopisa kao i za pristup bibliotekama elektronskih izdanja, za koje se pristup naplaćuje.

11. Završni rad u studiju I ciklusa

Član 113.

Završni (diplomski) ispit predstavlja samostalni izraz stečenih znanja studenta tokom studija. Diplomski ispit se sastoji od izrade i odbrane razvršnog rada.

Student stiče pravo da uzme temu diplomskog rada odmah nakon upisa završne godine studija.

Student može da radi diplomski rad iz naučnih oblasti svoga studijskog programa u okvirima nastavnog predmeta usmjerenja, ili iz stručnih predmeta koji se izučavaju na Fakultetu i koji su od značaja za obrazovni profil (smer) za koji se student opredijelio, pod uslovom da je student tokom studija odslušao i položio taj predmet.

Studentu je omogućeno da aktivno učestvuje u izboru teme svog završnog diplomskog rada, tako što temu rada može da izabere sa unaprijed objavljene liste tema u okviru odabranog nastavnog predmeta, ili student može samostalno definisati i predložiti temu rada. Prijedlog teme i mentora student dostavlja na odgovarajućem zahtjevu u dekanat fakulteta.

Listu tema diplomskih radova za studijske programe svakog fakulteta donosi Nastavno-naučno vijeće fakulteta na prijedlog predmetnih nastavnika iz studijskih oblasti fakulteta.

U slučaju da student samostalno definiše i predlaže temu, neophodno je da tema zadovolji kriterije relevantnosti za datu oblast, aktuelnosti, dostupnosti istraživačkih resursa, izvora i vremena za obradu. Tema mora biti precizno definisana, ne smije biti uopštena ali ne smije biti ni preuska i pojedinačna, ne smije biti apstraktna, već konkretna i treba da sadrži aspekt praktične primjenjivosti.

Tema rada može da bude razrada određenog teorijskog pitanja, praktično istraživanje određene pojave ili analiza slučaja iz prakse. Detaljnija uputstva vezana za metodološke aspekte data su u "Metodologija izrade studentskih i završnih radova Panevropskog univerziteta".

Član 114.

Mentor diplomskog rada odabire se prvenstveno iz sastava odgovornog nastavnog osoblja Panevropskog univerziteta za tekuću školsku godinu.

Mentor može da bude nastavnik kojeg je student predložio u svom zahtjevu, odgovorni nastavnik za predmet odn. užu načunu oblast u okviru koje se izrađuje diplomski rad, nastavnik kojeg predloži Rektor univerziteta ili

Dekan fakulteta, nastavnik kojeg predloži Vijeće katedre.

Prioritet u izboru mentora imaju nastavnici koje je predložio student odn. odgovorni nastavnici za užu naučnu oblast u okviru koje se izrađuje diplomski rad. Prilikom izbora mentora mora se voditi računa o ravnomjernoj zastupljenosti opterećenja pri dodjeli mentorstva odgovornim nastavnicima Panevropskog univerziteta.

Mentorstvo na završnim diplomskim radovima je sastavni dio akademske i radne obaveze nastavnika. Nastavnik koji odbije mentorstvo dužan je dati pismeno obrazloženje.

Dužnost mentora je da pomogne studentu pri izboru teme, da preporuči izvore koje će koristiti i da ga uputi na metodologiju koju treba primijeniti. Mentor će takođe, u slučaju da se ukaže potreba, pomoći studentu u koncipiranju strukture rada, formulisanju naslova i podnaslova, te u rješavanju dilema i poteškoća koje se mogu pojaviti prilikom istraživanja ili razrade odabrane tematike. Mentor je dužan da periodično pregleda diplomski rad u fazi izrade, te da studentu daje uputstva za korekciju rada i metodološka uputstva vezana za istraživanje i korištenje izvora. Mentor je dužan da završeni rad pregleda i odobri za odbranu u roku od 15 dana od predaje diplomskog rada.

Član 115.

Temu završnog diplomskog rada i izbor mentora odobrava dekan fakulteta svojim rješenjem.

Istim rješenjem dekan imenuje **Komisiju za ocjenu i odbranu završnog diplomskog rada**, koju čine predsjednik i dva člana od kojih je jedan član ujedno i mentor kandidata, s tim da su najmanje dva člana komisije iz oblasti na koju se odnosi tema završnog diplomskog rada.

Član 116.

Student ima pravo da traži promjenu odobrene teme završnog diplomskog rada, promjenu mentora ili promjenu i mentora i odobrene teme u kom slučaju podnosi obrazložen zahtjev za promjenu i novu prijavu teme i mentora Rektor univerziteta.

Mentor ili tema završnog diplomskog rada mogu se mijenjati samo jedanput. O prijavi, odnosno zahtjevu za promjenu, kao i o eventualnim sporovima između studenta i mentora odlučuje Rektor univerziteta.

Član 117.

Završni diplomski rad mora biti samostalni stručni rad u kojem student

demonstrira stečeno znanje i kompetencije tokom studija i sposobnost za istraživački rad. Završni rad mora zadovoljiti opšte metodološke kriterije akademske pismenosti, standarde korektnog citiranja, zahtjeve minimalnog "obima rada" i zahtjeve relevantnosti "sadržaja rada" definisane sa mentorom odn. predmetnim nastavnikom prilikom zadavanja teme.

Za izradu završnog diplomskog rada predviđa se najviše šest meseci. Ukoliko student ne preda rad u postavljenom roku, može da podnese molbu za produženje roka za izradu završnog diplomskog rada, ili da opravda kašnjenje pismenim putem. Ako student ne preda rad na vreme iz opravdanih razloga, smatraće se kao da je rad predat na vreme. Opravdanost razloga cijeni mentor. O molbi studenta za produženje roka za izradu rada odlučuje dekan fakulteta.

Pravo na odbranu diplomskog rada student stiće ako je pismeni dio rada pozitivno ocjenjen od strane mentora. Uslov za pristupanju odbrani rada je da je student ispunio sve ostale obaveze vezane za nastavni plan i program svoga studija, te da je ispunio sve finansijske obaveze u skladu sa Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga. Student je uz zahtjev za odbranu završnog diplomskog rada dužan da preda u Biblioteku univerziteta pet primjeraka rada koji su propisno ukoričeni i jedan primjerak u elektronskom obliku.

Procedura odbrane završnog diplomskog rada detaljno je regulisana u Pravilniku o diplomskom, pristupnom i master radu.

Član 118.

Diplomski rad se brani pred **komisijom za ocjenu i odbranu** diplomskog rada. Odbrana završnog diplomskog rada je javna, a datum odbrane se objavljuje na oglasnoj tabli Univerziteta najmanje **tri dana** prije odbrane.

Odbrana završnog diplomskog rada se održava u roku od 15 dana dana od dana predaje rada. Troškove odbrane završnog rada snosi student uz skladu sa Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga .

Na odbrani diplomskog rada student treba da pokaže da vlada materijom iz oblasti iz koje brani diplomski rad, da obrazloži zaključke i saznanja do kojih je došao i da ih odbrani. Odbrani završnog diplomskog rada prisustvuje i zapisničar koji vodi zapisnik o odbrani završnog rada.

Ocjena diplomskog ispita se formira na osnovu ocjene pismenog diplomskog rada i ocjene usmene odbrane.

Ako komisija nije pozitivno ocijenila diplomski rad, ili student ne odbrani diplomski rad, student se može ponovo prijaviti za izradu diplomskog rada.

Novi zadatak se daje, po pravilu, iz drugog nastavnog predmeta.

Nakon što je komisija pozitivno ocjenila diplomski rad i student odbranio diplomski rad pred komisijom za javnu odbranu, studentu se u odgovarajućoj javnoj ispravi unosi naziv diplomskog rada, postignuta ocjena i imena članova komisije pred kojim je rad odbranjen.

Član 119.

Do izdavanja diplome i dodatka diplomu, studentu se izdaje **uvjerenje o stečenom visokom obrazovanju** odgovarajućeg stepena.

Uvjerenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na zahtjev studenta u roku od 7 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 120.

Promocija diplomiranih studenata Panevropskog univerziteta vrši se na svečanoj akademiji jednom godišnje. Promociju je javna.

Član 121.

Studenti po pravilu nemaju obavezu da izrađuju diplomski rad u prvom ciklusu školovanja u trogodišnjem trajanju, što se za svaki licencirani studijski program utvrđuje pojedinačno.

Član 122.

Studenti mogu dobiti **priznanja** u vidu pismene pohvale, novčane i druge nagrade za postignute rezultate u studiranju.

Odluku o dodjeli priznanja donosi Rektor, na prijedlog Upravnog odbora. Pravilnikom o uslovima, načinu sticanja i dodjele počasnih zvanja, priznanja i nagrada na Panevropskom univerzitetu utvrđuju se uslovi i postupak za dobijanje priznanja.

12. Pravila studija drugog ciklusa

Član 123.

Panevropski univerzitet "APEIRON" obavlja studij drugog ciklusa na licenciranim studijskim programima po osnovu rješenja o ispunjavanju uslova i dozvole za izvođenje studija drugog ciklusa na odobrenim studijskim programima koje izdaje Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske.

Panevropski univerzitet organizuje **studije drugog ciklusa** iz naučnih oblasti za koje je Univerzitet matičan.

Član 124.

Studije drugog ciklusa su efikasane, **individualne** i kredibilne studije, dizajnirane po mjeri studenta, koje se izvode sistemom ličnog mentorstva, vođenjem instruktivne i konsultativne nastave i vježbi, te organizovanjem naučno-istraživačkih projekata studenata.

Osnovni cilj studija jeste da student-kandidat master studija stekne duboka i specijalistička znanja iz užeg područja u kojem kandidat priprema završni rad, te da stekne potrebno znanje korišćenja naučnih metoda i istraživačkih tehnika u užem području istraživanja, kako bi se osposobio da kreativno rješava kompleksne probleme iz svoje prakse, ili kako bi se osposobio za dalji naučno istraživački rad.

Član 125.

Osnovni uslovi studija drugog ciklusa definisani su u članu **16.** ovog Statuta. Studij drugog ciklusa, kao studij kontinuiteta, mogu da upišu studenti Univerziteta iz trogodišnjih ili četverogodišnjih studija odn. kandidati koji su ranije završili odgovarajući studij na nekom drugom Univerzitetu.

Kredit-bodovi normirani za završetak studija drugog ciklusa (**300 ECTS bodova**), akumuliraju se po osnovu kredit-bodova stečenih iz prethodnog studija uključujući i bodove dodjeljene za završni diplomski rad, bodove dodjeljene za aktivnosti studenta-kandidata u izbornom i akciono-istraživačkom programu koji su izraz prepoznatljivog uloženog rada i koji su relevantni za sadržaj studija drugog stepena i usvojenu temu završnog rada, te kredit-bodove stečene tokom samih studija drugog ciklusa savladavanjem plana i programa studija koji uključuje i planirani program istraživanja, kao i kredit-bodove dodjeljene za sam završni rad. Ovi elementi su preciznije utvrđeni Nastavnim planom i programom svakog pojedinačnog studijskog programa.

U studiju II ciklusa vrednuju se i sljedeće van-nastavne aktivnosti: istraživanje i naučno-istraživačke aktivnosti koje su vezane za izradu završnog rada, referati i koreferati na okruglim stolovima i tribinama, verifikovano učešće na seminarima, konferencijama, radionicama, učešće u radu na stručnim i naučno-istraživačkim projektima, sertifikati i uvjerenja o položenim kursevima, čija je tema i sadržaj usko vezana za šire naučno područje studija, radovi publikovani u naučnim i stručnim časopisima i zbornicima, čija je tema i sadržaj usko vezana za šire naučno područje upisanog studija, inovacije i patenti koji su zvanično priznati odn. certificirani. Ovi elementi su preciznije utvrđeni Nastavnim planom i

programom svakog pojedinačnog studijskog programa.

Član 126.

Struktura nastavnog programa studija II ciklusa podrazumjeva opcije dvogodišnjeg (četverosemestralnog) studija za studente koji su završili trogodišnjim studij prvog ciklusa i stekli 180 ECTS kredit-bodova, odnosno jednogodišnjeg studija drugog ciklusa u trajanju od dva semestra za studente koji su završili četverogodišnji studij prvog ciklusa i stekli 240 ECTS kredit-bodova.

Nastavni program drugog ciklusa obuhvata komponente obaveznog, izbornog, diferencijalnog i fakultativnog nastavnog programa podjeljenog u teorijsko-metodološki obavezni blok, specijalističko-aplikativni izborni blok, istraživačko-akcionu programsku komponentu, te komponentu pristupnog i završnog rada.

Obavezni program obezbjeđuje sticanje opštih, generičkih kompetencija studenata na nivou drugog ciklusa, te specifičnih kompetencija vezanih za teorijsko-metodološka, naučno-stručna i opšte-stručna znanja bitna za razumjevanje sadržaja predmeta ili uže naučne oblasti.

Po osnovu **obaveznog programa** u prvoj godini studija drugog ciklusa student ne može da ostvari manje od 40 odn. više od 50 ECTS a u drugoj godini student ne može da ostvari manje od 15 odn. više od 20 ECTS.

Po osnovu **izbornog programa** u prvoj godini studija drugog ciklusa student ne može da ostvari manje od 5 odn. više od 10 ECTS a u drugoj godini student ne može da ostvari manje od 15 odn. više od 20 ECTS.

Po osnovu studijskih aktivnosti u **istraživačko-akcionom programu** studija drugog ciklusa student ne može da ostvari manje od 10 odn. više od 30 ECTS, pri čemu je istraživanje u okviru master rada/teze obavezna studijska aktivnost.

Struktura nastavnog programa studija II ciklusa Panevropskog univerziteta			
Seme- star	Vrsta aktivnosti	Br. aktivn.	Suma ECTS min/maks.

Prva godina master studija za studente sa ulaznim nivoom od 180 ECTS (IV godina ukupnog visokoškolskog obrazovanja)

I (VII)	Obavezni program	4-5	20-25
I (VII)	Izborni program	1-3	5-10

II (VIII)	Obavezni program	4-5	20-25
II (VIII)	Pristupni rad	1	5-10

SUMA UKUPNO prva godina master studija 10-14 60-70

Druga godina master studija (V godina ukupnog visokog obrazovanja) - završna godina

(samostalna i završna godina za studente sa ulaznim nivoom od 240 ECTS)

1/ Teorijsko-metodološki obavezni blok

III (IX)	• metodologija naučno-istraživačkog rada	1	5
III (IX)	• obavezni program iz uže načne oblasti	2	10-15

UKUPNO teorijsko-metodološki blok 3 15-20

2/ Specijalističko-aplikativni izborni blok

III (IX)	• Izvorni izborni program (1-3 predmeta)	1-3	
III (IX)	• Program iz kompatibilnih studijskih grupa	1-3	
III (IX)	• priznati ispiti položeni na drugim VŠU u studiju II ciklusa	1-3	

UKUPNO specijalističko-aplikativni blok 3-6 15-20

3/ Istraživačko-akcioni blok

III-IV	• istraživanje u okviru master rada/teze (uključujući i istraživanje izvora);		
III-IV	• učešće u stručnim ili naučno-istraživačkim projektima		
III-IV	• objavljeni radovi		
III-IV	• učešće na naučno-stručnim skupovima		

UKUPNO istraživačko-akcioni blok 10-30

4/ Master / magistarski rad

IV-V	Master/magistarski rad	1	10-15
------	------------------------	---	-------

UKUPNO master/magistarski rad 10-15

SUMA UKUPNO druga godina master studija 8-15 60-90

Član 127.

Da bi se obezbjedila potrebna efikasnost i kredibilitet studija drugog ciklusa, te da bi se profilisao nastavni plan i program završne godine studija, plan i program istraživačkog projekta master rada, kao i da bi se definisala i obrazložila teza od završni rad, student-kandidat master studija mora da obezbjedi **mentora** odmah pri upisu završene godine studija drugog ciklusa.

Uz upisnu dokumentaciju završne godine studija drugog ciklusa, student prilaže i *Zahtjev za odobravanje teme i imenovanje mentora* u kojem se izjašnjava o vrsti i karakteru studija drugog ciklusa kojeg želi da studira, bira užu naučnu oblast svoga obaveznog studijskog programa koja je od značaja za profesionalni profil za koji se student opredijelio, navodi okvirni naziv i sadržaj teme završnog rada, predlaže mentora, predlaže izvore i sadržaj izbornog programa i kandiduje za priznavanje predmete iz studija drugog ciklusa koje je položio na drugim visokoškolskim ustanovama.

Član 128.

Zadatak mentora je da pomogne studentu-kandidatu master studija u izboru i definisanju teme završnog rada i analizi kredibiliteta teze, da zajedno sa kandidatom profilise plan i program završne (pete) godine studija, te da definiše pedagoške i didaktičke specifičnosti izbornog programa, da asistira kod organizacije i izvođenja studija, koordinira sa nastavnim osobljem izbornog programa, da pruži pomoć kod metodološkog profilisanja obrade teme koja je prihvaćena za završni rad, pomoć u definisanju, organizaciji i izvođenju istraživanja koja su predviđena u okviru studija drugog ciklusa, pomoć kod izbora osnovne i pomoćne literature i u selekcionisanju i pronalaženju ostalih izvora potrebnih za uspješno završavanje rada, da obezbjedi koordinaciju sa komisijama koje su involvirane u raznim fazama studija, da vrši reviziju master rada po fazama i recenziju gotovog rada, te da pripremi studenta-kandidata master studija za odbranu rada.

Mentor je dužan da pregleda završeni master rad studenta i da mišljenje o gotovosti rada uputi dekanu fakulteta radi zakazivanja odbrane. Odbrana rada se zakazuje u roku od 15 dana od predaje završnog master rada.

Mentor može u isto vrijeme imati najviše pet dodjeljenih mentorstva.

Član 129.

Mentor u studiju drugog ciklusa odabire se prvenstveno iz sastava odgovornog nastavnog osoblja Panevropskog univerziteta pod uslovom da posjeduje akademsko zvanje iz naučnog područja iz kojeg student izrađuje završni master rad.

Mentor može da bude nastavnik kojeg je student predložio u svom zahtjevu, odgovorni nastavnik za predmet odn. užu načunu oblast u okviru koje se izrađuje završni rad, nastavnik kojeg predloži Rektor univerziteta ili Dekan fakulteta, nastavnik kojeg predloži Vijeće katedre i nastavnik sa druge visokoškolske ustanove sa kojom Panevropski univerzitet ima sklopljen sporazum o akademskoj i naučno-istraživačkoj saradnji ili sporazum o izvođenju zajedničkih studijskih programa drugog ciklusa, ili sporazum o

mobilnosti nastavnog osoblja.

Prioritet u izboru mentora imaju nastavnici koje je predložio student odn. odgovorni nastavnici za užu naučnu oblast u okviru koje se izrađuje završni rad. Prilikom izbora mentora mora se voditi računa o ravnomjernom opterećenju pri dodjeli mentorstva odgovornim nastavnicima Panevropskog univerziteta.

Izuzetno ukoliko nema raspoloživih nastavnika iz reda odgovornog nastavnog osoblja na Panevropskom univerzitetu, ili zbog obrazloženog zahtjeva kandidata, za mentora se može izabrati nastavnik sa drugih visokoškolskih ustanova u svojstvu gostujućeg nastavnika, ukoliko zadovoljava opšte uslove za mentorstvo.

Član 130.

Dekan fakulteta upoznaje Nastavno-naučno vijeće fakulteta sa *Zahtjevom za odobravanje teme i imenovanje mentora*, zatim sa *Rješenjem komisije za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa*, ukoliko je komisija donosila takvo rješenje za studenta-kandidata master studija u kojem se odlučuje, te upoznaje Vijeće sa ostalim zvaničnim kandidaturama za mentora u skladu sa prethodnim članom ovog Statuta. Na osnovu uvida u navedenu dokumentaciju i obrazloženja dekana, Nastavno-naučno vijeće fakulteta donosi odluku o izboru mentora i obaveznom nastavnom programu kandidata.

Izbor mentora na Nastavno-naučnom vijeću fakulteta mora da se obavi najkasnije 15 dana od dana dostavljanja zahtjeva kandidata.

Na odluku o izboru mentora, prigovor mogu da ulože student na kojeg se odnosi odluka, predloženi mentori u postupku, ili bilo koja druga zainteresovana strana. Prigovor se dostavlja Senatu univerziteta koji donosi konačnu odluku.

Sjednici Nastavno-naučnog vijeća na kojoj se odlučuje o mentorstvu za studenta-kandidata master studija mogu da prisustvuju sam student o čijem se zahtjevu odlučuje, kao i nastavnik koji je predložen za mentora.

Član 131.

Ukoliko je student-kandidat nezadovoljan radom mentora tokom trajanja studija, može da se obrati Senatu Panevropskog univerziteta sa zahtjevom za promjenu mentora.

Član 132.

Student u saradnji sa mentorom definiše detaljan prijedlog nastavnog plana

i programa završne godine studija drugog ciklusa koji predstavlja individualizirani i personalizirani plan obrazovnih i istraživačkih aktivnosti i korespondentnih programskih sadržaja, čiji je cilj stvaranje pedagoških i formalno-pravnih uslova za pristupanje izradi i odbrani završnog rada.

Plan i program master studija uzima u obzir i rezultate prethodnog formalnog obrazovanja kojeg je kandidat završio, ali i rezultate ostalih obrazovnih i saznavnih iskustava kandidata u okviru neformalnog obrazovanja kojeg je kandidat prošao i praktičnih iskustava i saznanja koja je stekao kroz svoje cjeloživotno radno i stvaralačko angažovanje.

Rezultati prethodnog formalnog i neformalnog obrazovanja, praktičnog iskustva i radnog angažovanja kvantificiraju se u ECTS sistemu kredit-bodova.

Uzimajući u obzir kvantificirane rezultate prethodnog formalnog obrazovanja studenta-kandidata master studija u prvom ciklusu, podjelu na naučne discipline i specifičnosti znanja i vještina u naučnoj oblasti kojoj po sadržaju pripada predložena tema završnog rada, te potrebna specijalistička znanja i istraživačke aktivnosti za izradu završnog rada, mentor kandidata u saradnji sa kandidatom definiše specifičan *Plan i program nastavnih i istraživačkih aktivnosti studenta*. Plan i program sadrži sljedeće elemente:

- (a) Ciljeve personalnog nastavnog plana i programa;
- (b) Ishode nastavnog programa sa definisanim opštim kompetencijama koje treba da dobije kandidat nakon savladavanja programa;
- (c) Opis rezultata prethodnog formalnog obrazovanja (sa ECTS kvantifikacijama);
- (d) Jezik (jezici) na kojem (kojima) se izvodi nastava i vrši ocjenjivanje određenog predmeta ili pojedinog studijskog oblika;
- (e) Način procjene rezultata svakog pojedinog obrazovnog oblika i svakog predmeta;
- (f) **Izborni program studenta-kandidata** sa navođenjem izbornih predmeta i modula, bilo da su izvorni predmeti ili predmeti iz kompatibilnih studijskih programa ili predmeti koji su položeni na drugoj visokoškolskoj ustanovi. Svaki predmet mora da bude kvantificiran u ECTS sistemu bodovanja.

Uz predložene predmete i module mora se priložiti **nastavni program** (*syllabus*) **naprednog nivoa** obrade ovih predmeta, sa okvirnim i dodatnim nastavnim sadržajima, ciljevima i opisom predmeta, naprednim kompetencijama znanja i vještina, oblicima i metodologijom izvođenja nastave i istraživanja, preduslovima za obradu pojedinih predmeta i grupe

predmeta, načinom evaluacije znanja, kao i spisak obaveznih udžbenika, priručnika, dodatne literature za stepen drugog ciklusa i drugih izvora na osnovu kojih se polaže ispit i vrši evaluacija postignuća studenta.

- (g) Detaljna **specifikacija ostalih izvora vrednovanja** sa ECTS kvantifikacijama koji se predlažu za bodovanje u okviru studija drugog ciklusa a koji mogu da sadrže:
- Objavljene stručne i naučne radove (*knjige, monografije, članke, zbornike, udžbenike, zbirke, praktikume i dr.*)
 - Seminarske i pristupne radove planirane da se izrade i odbrane tokom obrade nastavnog programa studija drugog ciklusa;
 - Radove prezentovane i objavljene na stručnim ili naučnim skupovima;
 - Prisustvovanje naučnim ili stručnim skupovima bez prezentovanja rada;
 - Prisustvovanje kursovima cjeloživotnog učenja i usavršavanja sa listom neformalnih obrazovnih oblika koje je kandidat prošao tokom cjeloživotnog obrazovanja, a koji su relevantni za postdiplomski studij (*sa ECTS kvantifikacijama*);
 - Učešće u naučno-istraživačkim ili stručnim projektima;
 - Profesionalna ili studentska radna, stručna, klinička, ili laboratorijska praksa
 - Novi proizvod, tehnologije ili patenti;
 - Uredništvo i članstvo u stručnim ili naučnim odborima
 - Volonterski rad u lokalnoj zajednici ili organima uprave;
 - Opis i vrednovanje radnog i stručnog iskustva i postignutih rezultata u praksi koji su relevantni za postdiplomski studij (*sa ECTS kvantifikacijama*);
- (h) **Plan i program istraživačkog projekta** master rada u vidu vremenskog dijagrama toka (gantograma) istraživanja po fazama i osnovnim metodološkim i didaktičkim aspektima izvođenja studija i istraživanja sa potrebnim vremenom za izvođenje pojedinih oblika istraživanja;
- (i) Dijagram toka **izrade završnog rada** po fazama sa planom periodičnog izvještavanja;
- (j) Druga pitanja od značaja za izvođenje nastavnog programa.

Student-kandidat master studija u saradnji sa mentorom dužan je da najkasnije 15 dana od dana izbora mentora završi nastavni plan i program iz prethodnog člana i dostavi ga Nastavno-naučnom vijeću fakulteta na usvajanje.

Član 133.

Plan i program studija drugog ciklusa za predloženog studenta-kandidata razmatra i usvaja Nastavno-naučno vijeća fakulteta. Na sjednici vijeća prisustvuju mentor i kandidat koji obrazlažu predloženi plan i program.

Plan i program kandidata moraju da se stave na dnevni red Vijeća najkasnije 30 dana od dana izbora mentora

Član 134.

Na osnovu usvojenog personalnog Plana i progama studija drugog ciklusa za svakog studenta pojedinačno, stručne službe fakulteta i univerziteta planiraju raspored nastavnih, istraživačkih i obrazovnih aktivnosti. Ukoliko se nastava iz personalnog plana i programa studenta izvodi i u okviru drugog studijskog programa, ili se izvodi u prvom ciklusu studija, ili se izvodi u izbornom programu usvojenom na univerzitetu za tekuću školsku godinu, student-kandidat master studija se slobodno uključuje u rad interdisciplinarne, multi-departmanske studentske grupe.

Student-kandidat master studija savladava ove predmete na naprednom nivou o čemu se neposredno dogovara sa predmentim profesorom, ostalim nastavnim osobljem i svojim mentorom. Da bi student ostvario pravo na napredni nivo u ECTS bodovanju ovih predmeta, nastavno osoblje i mentor moraju dokumentovati u dnevniku rada dodatne odn. proširene obrazovne sadržaje i proširene odn. dodatne izvore za učenje.

Usvojeni Plan i program studija drugog ciklusa realizuje se kroz skup različitih formi rada, angažovanih profesora, kandidata i mentora koje uključuju, ali se ne ograničavaju na redovnu nastavu, instruktivnu i konsultativnu nastavu i seminare, rad u sekcijama, ljetne i zimske kampove, učešće na okruglim stolovima i radionicama, izradu seminarskih i pristupnih radova i referata, naučno istraživačke aktivnosti, te izradu završnog-master rada.

Nastava na studiju drugog ciklusa je interaktivnog, instruktivnog i konsultativnog karaktera. Ispiti iz obaveznih i izbornih predmeta na studijama drugog ciklusa polažu se u skladu sa planiranim oblicima evaluacije iz nastavnog programa predmeta i u skladu sa odredbama Statuta koje definišu i razrađuju sistem evaluacije znanja i postignuća studenata na Panevropskom univerzitetu.

Nastavni i istraživački proces na studijima drugog ciklusa organizuje se u skladu sa Pravilima studija drugog ciklusa. U izvođenju dijela mentorske nastave na master studijama mogu učestvovati i istaknuti stručnjaci i

naučnici, profesori sa drugih univerziteta i profesori emeritusi u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i odredbama ovog Statuta.

Član 135.

Kandidat u saradnji sa mentorom definiše i obrazlaže predloženu **temu završnog-master rada** u formi "pristupnog rada" ili u vidu "Izvještaja o podobnosti teme". Pristupni rad odn. izvještaj sadrži:

- 📖 Ime i prezime kandidata sa kratkom biografijom i podacima o toku prethodnih studija sa naznakama o stečenim zvanjima u prethodnom studiju;
- 📖 Prijedlog naziva teme završnog-master rada;
- 📖 Obrazloženje prijedloga teme koje sadrži:
 - opis stručnog, tehnološkog ili naučnog problema, pojave ili uže oblasti koji se želi istraživati, analizirati ili opisati;
 - opis ciljeva koji se analizom i istraživanjem žele postići;
 - pregled postojećih saznanja odn. vladajućih shvatanja u literaturi;
 - nacrt zaključaka, ključni elementi analize rada ili hipoteza koja se želi provjeriti;
 - metodologija koja će se primjenjivati i
 - naznaku građe koja će se koristiti.
- 📖 kratak sadržaj programa istraživanja na kojima kandidat treba raditi da bi došao do predloženih zaključaka, izvršio planiranu analizu ili dokazao predloženu hipotezu;
- 📖 Spisak objavljenih stručnih i naučnih radova kandidata uključujući i same radove u originalnom izdanju, kopirane ili u elektronskom obliku.
- 📖 Spisak patenata ili drugih otkrića, odnosno dokaza o postignutim uspjesima u praksi, sa preporukama, ukoliko postoje.

Student-kandidat master studija predlaže temu završnog rada Nastavno-naučnom vijeću fakulteta najkasnije do kraja prvog semestra završne godine studija.

Član 136.

Nakon što usvoji predloženu temu Nastavno-naučno vijeće fakulteta donosi odluku o izboru *Komisije za ocjenu i odbranu završnog-master rada*, koju

čine predsjednik i dva člana od kojih je, jedan član mentor kandidata, s tim da su najmanje dva člana komisije iz oblasti na koju se odnosi tema završnog-master rada.

Član 137.

Završni-master rad mora biti samostalni stručni, kreativni i istraživački rad u kojem student demonstrira stečeno znanje i kompetencije tokom studija i sposobnost za istraživački rad. Završni master rad mora zadovoljiti opšte metodološke kriterije akademske pismenosti, standarde korektnog citiranja, zahtjeve minimalnog "obima rada" i zahtjeve "sadržaja rada" definisane sa mentorom prilikom zadavanja teme.

Završni master rad predstavlja samostalni izraz znanja, sposobnosti, kreativnosti i kompetencija studenta stečenih tokom studija drugog ciklusa.

Član 138.

Mentor podnosi najmanje jedan, a po pravilu dva periodična izvještaja Nastavno-naučnom vijeću fakulteta o statusu završnog-master rada, kao i o izvršenju plana i programa istraživačkog projekta kandidata koji je vezan za izradu rada. Sjednici Nastavno-naučnog vijeća na kojoj se razmatraju periodični izvještaji može da prisustvuje i student master studija na kojeg se izvještaj odnosi.

Zavisno od izvršenja progama istraživanja i gotovosti master rada u odnosu na planirane parametre iz dijagrama vremenskog toka tih aktivnosti usvojenog u nastavnom planu i programu kandidata, odobravaju se alikvotni dijelovi ukupno planiranih kredit-bodova za ove aktivnosti. Parcijalno bodovanje aktivnosti kandidata u izradi rada i sprovođenju plana i programa istraživanja odobrava se ukoliko Nastavno-naučno vijeće usvoji izvještaj mentora.

Nastavno-naučno vijeće fakulteta može da odbije usvajanje izvještaja u kom slučaju se ne dodjeljuju kredit-bodovi za izvještajne aktivnosti kandidata. Nastavno-naučno vijeće fakulteta može da naloži Komisiji za ocjenu i odbranu master rada da izvrši periodičnu reviziju statusa završnog rada i istraživanja vezanih za izradu rada. Po osnovu revizionog izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu rada, Nastavno-naučno vijeće može da donese akt upozorenja zbog neizvršavanja planiranih aktivnosti, ili da predloži donošenje drugih mjera.

Član 139.

Da bi pristupio odbrani rada i time završio upisani studij drugog ciklusa student mora da ispuni sljedeće uslove:

- ☑ Student mora da položi sve ispite iz obaveznog i izbornog programa koji su usvojeni na Nastavno-naučnom vijeću fakulteta;
- ☑ Student mora da završi i sve ostale obrazovne aktivnosti planirane u svom nastavnom planu i programu studija drugog ciklusa;
- ☑ Student mora da završi i sve istraživačke i projektne aktivnosti planirane kao podrška u izradi završnog-master rada;
- ☑ Student mora da obezbjedi bar jedan periodični izvještaj na Nastavno-naučnom vijeću fakulteta o realizaciji studija, sa parcijalnim bodovanjem istraživačkih i projektnih aktivnosti;
- ☑ Student mora da završi master rad, sa pozitivnim mišljenjem mentora i da prođe proceduru prijave rada;
- ☑ Student je ispunio sve finansijske obaveze u skladu sa Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga;

Mentor kandidata, nakon što ocjeni da je master rad završen, dostavlja mišljenje o gotovosti rada i ispunjenosti uslova iz prethodnog stava u pisanom obliku dekanu fakulteta. Dekan fakulteta u koordinaciji sa Komisijom za ocjenu i odbranu rada pokreće proceduru prijave rada i zakazuje termin odbrane rada.

Odbrana završnog master rada je javna, a datum odbrane se objavljuje na oglasnoj tabli i na Internet stranici univerziteta najmanje **deset dana** prije odbrane. Procedura prijave i odbrane rada detaljno je opisana u Pravilima studija drugog ciklusa.

Član 140.

Kandidat je dužan da Univerzitetu preda 10 (deset) štampanih primjeraka završnog-master rada i rad u elektronskom obliku. Radovi kandidata moraju biti izloženi javnosti u biblioteci univerziteta najmanje deset dana prije odbrane rada.

Član 141.

Senat univerziteta može odobriti studentu-kandidatu master studija, na njegov zahtjev, **produženje roka** za odbranu završnog-master rada i zakonskog trajanja studija drugog ciklusa iz razloga utvrđenih za mirovanje prava i obaveza studenta, zbog nepovoljnih uslova za eksperimentalno istraživanje, zbog odlaska na stručno usavršavanje u inostranstvo, zbog bolesti ili drugih razloga više sile, vrhunskom sportisti zbog obaveza vezanih za takmičenja i iz drugih sličnih razloga.

Vrijeme produženja zakonom utvrđenog roka može da traje dok traju razlozi zbog kojih je rok produžen.

13. Postupak odbrane završnog-master rada

Član 142.

Završni-master rad se brani pred **Komisijom za ocjenu i odbranu** rada.

Na **odbrani završnog-master rada** kandidat treba da pokaže da vlada materijom iz oblasti u kojoj brani rad, te da obrazloži i odbrani zaključke i saznanja do kojih je došao. Na odbrani rada komisija provjerava samostalnost rada, osnovanost njegovih izlaganja i vrijednost stručnih odn. naučnih zaključaka.

Procedura odbrane master rada detaljno je opisana u Pravilima studija drugog ciklusa i u Pravilniku o diplomskom, pristupnom i master radu.

Član 143.

Članovi komisije za ocjenu i odbranu master rada, biraju između sebe **predsjednika** koji rukovodi zasijedanjem i odbranom.

Odbrani završnog-master rada prisustvuje i zapisničar koji vodi zapisnik o odbrani završnog-master rada.

Član 144.

Predsjednik komisije otvara zasijedanje i saopštava biografske podatke o kandidatu, podatke o njegovom ranijem stručnom i istraživačkom radu, kao i podatke o ispunjenosti uslova za odbranu master rada.

Član komisije kojeg odredi predsjednik, čita izvještaj mentora, odluku dekana o zakazivanju odbrane i odluku o sastavu komisije za ocjenu i odbranu master rada.

Član 145.

Pošto su izvršene radnje iz predhodnog člana ovog Statuta, **kandidat izlaže usmeno predmet rada i metod istraživanja** i glavne stručne odn. naučne rezultate i zaključke rada i daje odgovore na postavljena pitanja od strane članova komisije i prisutnih lica.

Na traženje kandidata, predsjednik komisije dozvoliće kandidatu **završni osvrt** na primedbe koje su stavili članovi komisije i prisutna lica.

Poslije završnog osvrta kandidata, predsjednik komisije proglašava da je postupak odbrane završen, a komisija se povlači na vijećanje o rezultatu odbrane.

Član 146.

Komisija za ocjenu i odbranu master rada, na vijećanju bez prisustva drugih lica većinom glasova, donosi odluku da li je kandidat odbranio rad, a zatim javno saopštava odluku.

Odluka komisije glasi "*odbranio*", ili "*nije odbranio*".

Komisija takođe donosi ocjenu rada na standardnoj skali ocjenjivanja u sistemu visokog obrazovanja prema Zakonu o visokom obrazovanju i u skladu sa odredbama ovog Statuta. Ocjena master rada se formira na osnovu ocjene pismenog rada i ocjene usmene odbrane.

Ukoliko odluka komisije nije jednoglasno donesena, javno se konstatuje izuzeto mišljenje člana komisije i unosi u zapisnik.

Nakon što je komisija pozitivno ocjenila master rad i student odbranio rad pred komisijom, studentu se u odgovarajućoj javnoj ispravi unosi naziv završnog-master rada, postignuta ocjena i imena članova komisije pred kojim je rad odbranjen.

Komisija za ocjenu i odbranu rada, kandidatima čiji rad to zaslužuje, može izreći dodatne ocjene i kvalifikacije stručnog odn. naučnog kvaliteta i doprinosa, koje se unose u zapisnik.

Član 147.

U toku odbrane rada, vodi se **zapisnik** koji potpisuju svi članovi komisije. Zapisnik se dostavlja studentskoj službi i Senatu univerziteta radi informisanja.

Član 148.

Ako komisija u toku odbrane rada, stekne uvjerenje da je potrebno izvršiti provjeravanje samostalnosti kandidatovog rada može odbranu **odložiti** na tri meseca. Ovaj zaključak komisije se javno saopštava i unosi u zapisnik.

Član 149.

Ako kandidat ne dođe na odbranu rada, a izostanak ne opravda u roku od **30** dana od dana zakazanog za odbranu, **obustaviće** se postupak odbrane.

14. Doktorski studij trećeg ciklusa

Član 150.

Panevropski univerzitet u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i nakon pribavljanja licence za izvođenje studija trećeg ciklusa na određenim studijskim programima, će organizovati na tim programima doktorske

studije trećeg ciklusa u trajanju od tri godine, kao šestosemestralne studije koje se vrednuju sa minimalno 180 ECTS kredit-bodova tako da u zbiru sa bodovima prvog i drugog ciklusa iznosi najmanje 480 ECTS kredit-bodova.

Panevropski univerzitet će organizovati **studije trećeg ciklusa** iz naučnih oblasti za koje je Univerzitet matičan.

Panevropski univerzitet organizuje ocjene i odbrane doktorata u skladu sa Zakonom o univerzitetu.

Član 151.

Pravilnikom o doktorskim studijama bliže se regulišu doktorske studije trećeg ciklusa a naročito: ciljevi studija, naučno-obrazovna djelatnost, pristup studiju i način priznavanja stranih visokoškolskih isprava odn. vrednovanje stranih studijskih programa, prelazak sa drugih visokoškolskih ustanova i produžetak školovanja, kriterijumi i uslovi prenosa ECTS bodova, način izvođenja studija, organizacija naučno-istraživačkog i nastavno-obrazovnog procesa, struktura nastavnog plana i programa doktorskih studija trećeg ciklusa, evaluacija znanja, procedure pripreme, izrade i odbrane doktorske dizertacije, naučna zvanja u studiju trećeg ciklusa, specifični organi i nadležnosti ostalih organa i tijela visokoškolske ustanove u studiju trećeg ciklusa, način angažovanja akademskog i stručnog osoblja, prava i obaveze doktorskih kandidata.

15. Naučna djelatnost Panevropskog univerziteta

Član 152.

Naučno-istraživačka djelatnost obuhvata fundamentalna, aplikativna, razvojna i ekspertna istraživanja.

Naučnu djelatnost Panevropski univerzitet obavlja u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti, godišnjim i dugoročnim programima naučnih istraživanja.

Programom naučnih istraživanja utvrđuju se pojedinačni projekti i programi istraživanja, naučni zadaci, vrijeme trajanja istraživanja, metodi istraživanja i sastav timova po oblastima nauke.

Programom naučnih istraživanja obezbjeđuju se uslovi za osposobljavanje kadrova za naučna istraživanja i uključivanje naučnog podmlatka u naučni rad. Naučno-nastavni i naučno-istraživački rad su ravnopravne djelatnosti Panevropskog univerziteta.

Član 153.

Godišnjim programom istraživanja konkretizuje se ostvarivanje dugoročnog programa istraživanja u kalendarskoj godini. Dugoročni program se izrađuje po pravilu za petogodišnji period.

Izveštaj o realizaciji i rezultatima godišnjeg programa istraživanja usvaja Senat Panevropskog univerziteta.

Član 154.

Naučna istraživanja ostvaruju se kroz individualni i timski rad nastavnika i istraživača na univerzitetu, u okvirima doktorskog studija trećeg ciklusa ili u okvirima Instituta odn. drugih specijaliziranih naučno-istraživačkih organizacionih jedinica Panevropskog univerziteta.

U **istraživačke timove** mogu da se uključe i naučni radnici izvan Panevropskog univerziteta, stručnjaci iz prakse, kao i naučni radnici sa drugih univerziteta i naučnih ustanova iz zemlje i inostranstva.

U istraživačkim aktivnostima mogu da se angažuju i studenti prvog i drugog ciklusa Univerziteta.

Član 155.

U okviru naučne djelatnosti, Senat Panevropskog univerziteta:

- prati razvoj nauke i usklađuje programe studija sa naučnim dostignućima;
- podstiče razvoj studenata talentovanih za naučno-istraživački rad;
- ostvaruje i podstiče naučnu saradnju u zemlji i inostranstvu;
- stara se o obezbjeđenju opreme i naučno-informativne dokumentacije;
- donosi odluku o organizovanju naučnih skupova;
- preduzima druge mjere i aktivnosti za sistematsko unapređivanje naučno-istraživačkog rada;
- obavlja i druge poslove u vezi sa ostvarivanjem naučne djelatnosti Panevropskog univerziteta.

Član 156.

Radi podsticanja naučno-istraživačke djelatnosti na Panevropskom univerzitetu:

- organizuju se međunarodne i nacionalne naučne konferencije i drugi naučni i stručni skupovi, kao i

- ☑ univerzitet izdaje naučne časopise iz naučnih oblasti svoje matičnosti u skladu sa Pravilnikom o publikovanju naučnih publikacija Ministarstva nauke i tehnologije i Pravilima o radu Centra za izdavačku djelatnost Panevropskog univerziteta.

Član 157.

Naučnoistraživački poslovi koji su u funkciji podizanja kvaliteta izvođenja nastave bilo u praktičnom ili teorijskom obliku na Panevropskom univerzitetu su:

- ☑ stalno stručno i naučno usavršavanje;
- ☑ praćenje domaće i strane literature;
- ☑ pisanje udžbenika, priručnika, skripti i druge literature za potrebe studenata;
- ☑ objavljivanje naučnih i stručnih radova;
- ☑ učestvovanje u radu na naučno-istraživačkim i razvojnim projektima;
- ☑ razvijanje laboratorija, kao i projektovanje laboratorijskih instalacija i uređaja;
- ☑ učešće u komisijama za izbor nastavnika i saradnika, i dr.

V ZAŠTITA PRAVA I ODGOVORNOST STUDENATA

Član 158.

Studenti koji su primljeni i upisani na Panevropskom univerzitetu ulaze u **ugovorni odnos** sa Univerzitetom u kojem se detaljno definišu prava i obaveze studenata i univerziteta.

Član 159.

Studenti Panevropskog univerziteta uživaju **slobodu govora, organizacije i okupljanja** u skladu sa zakonom i imaju pravo da ispituju i testiraju primljeno znanje i da nude nove ideje i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa, ili gubitka drugih privilegija koje uživaju u okviru Univerziteta.

Studenti imaju prava da koriste sve prostore sistema Panevropskog univerziteta namjenjene za specifične vrste rada i aktivnosti studenata, i da učestvuju u svim vidovima nastavnih, van-nastavnih, izbornih, fakultativnih i slobodnih aktivnosti studenata bez obzira na tip i vrstu studija koji je student upisao.

Studenti imaju pravo da učestvuju u naučno-istraživačkom radu i na stručnim projektima Panevropskog univerziteta. Uslovi i način uključivanja studenata u istraživačkim i stručnim aktivnostima regulišu se posebnim aktom koji donosi Senat univerziteta.

Studenti imaju pravo da ostvaruju studij u svim organizacionim jedinicama za ostvarivanje obrazovnih i drugih edukativnih djelatnosti Panevropskog univerziteta (*fakulteti i/ili studijski programi, instituti, katedre, odjeljenja-filijale i strukovne akademije*), te da učestvuju u radu funkcionalnih jedinica (*biblioteka, laboratorija za informaciono-komunikacione tehnologije i učenje na daljinu, ostali kabineti i laboratorije, centar za izdavačku djelatnost, business inkubacioni centar, business klub, centar za vođenje karijere, centar za odnose sa javnošću, sportski centar univerziteta*), u skladu sa Poslovnica i pravilima o radu tih organizacionih jedinica.

Studenti imaju pravo da Senatu Panevropskog univerziteta **podnose prigovore** i prijedloge koji se odnose na kvalitet nastavnog procesa, na organizaciju i način izvođenja nastave, te na povredu bilo kojih specifičnih i opštih prava koja proizilaze iz njihovog statusa.

Senat univerziteta dužan je da razmotri prigovore, odnosno prijedloge iz stava 1. ovog člana i pismeno obavjesti podnosioca prigovora o svom stavu u roku koji ne može biti duži od 30 dana.

Član 160.

Učesnik konkursa koji se prijavio na jedan od oblika studija Panevropskog univerziteta može podnijeti **prigovor na redosljed kandidata** za upis u prvu godinu studija. Prigovor se podnosi Rektor Panevropskog univerziteta u roku od 3 dana od dana objavljivanja liste na oglasnoj tabli Panevropskog univerziteta. Po prigovoru učesnika konkursa Rektor donosi odluku u roku od tri dana od dana prijema prigovora. U roku od tri dana po prijemu rješenja učesnik konkursa može podnijeti prigovor Upravnom odboru Panevropskog univerziteta. Upravni odbor Panevropskog univerziteta rješava po žalbi u roku od 3 dana od dana prijema žalbe.

Član 161.

Student može podnijeti prigovor odn. podnesak neposredno Rektor Panevropskog univerziteta:

- na ocjenu dobijenu na ispitu ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa Zakonom i ovim Statutom;
- na akt kojim mu nije dozvoljen upis u narednu godinu studija, ako smatra da isti nije donijet u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

- zahtjev za mirovanje prava i obaveza u slučaju teže bolesti, upućivanja na stručnu praksu, njege djeteta do godinu dana, održavanja trudnoće i u drugim slučajevima u kojima se ocjeni opravdanost

Student podnosi prigovor Rektor Panevropskog univerziteta u roku od tri dana od dana saopštenja ocjene, odnosno prijema akta iz stava 1. ovog člana.

Rektor donosi rješenje po prigovoru studenta u roku od pet dana od dana prijema prigovora odn. donosi rješenje o podnesku u roku od 10 dana od dana prijema podneska.

Univerzitet odnosno organizacione jedinice univerziteta postupaju po Zakonu o upravnom postupku kada rješavaju o pojedinačnim pravima i obavezama studenata.

Član 162.

Studenti upisani na Panevropskom univerzitetu imaju obaveze:

- ↯ da prisustvuju predavanjima, vježbama, seminarima i drugim oblicima nastave organizovanim u okvirima predmeta studijskog programa, u skladu sa njihovim statusom,
- ↯ da se pridržavaju pravila koja je ustanovila visokoškolska ustanova,
- ↯ da ukazuju dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata
- ↯ da ukazuju dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvuju u akademskim aktivnostima.

Član 163.

Student odgovara za povredu obaveze u skladu sa **Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti studenata** kojim se pružaju pravični i nepristrasni mehanizmi rješavanja disciplinskih pitanja.

Za lakše povrede obaveza studenata izriče se disciplinska mjera "**opomena**" ili "**ukor**", a za teže povrede obaveza studenata izriče se disciplinska mjera "**strogog ukora**" ili "**isključenja**" sa Panevropskog univerziteta. Isključenje može trajati najduže do jedne godine.

Disciplinski postupak se ne može pokrenuti po isteku šest meseci od dana saznanja za povredu obaveze i učinioca, odnosno dvanaest meseci od dana kada je povreda učinjena. Student odgovara za povredu obaveze koja je u

vrijeme izvršenja bila utvrđena opštim aktom visokoškolske ustanove.

Pravilnikom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti studenata utvrđuju se lakše i teže povrede obaveza studenata i disciplinski organi i propisuje se disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti.

VI STALNO STRUČNO OBRAZOVANJE I USAVRŠAVANJE

Član 164.

Panevropski univerzitet najmanje svake pete godine na odgovarajući način saopštava nova dostignuća u nauci i struci.

Panevropski univerzitet po potrebi organizuje i stručno usavršavanje i obrazovanje iz pojedinih oblasti.

Sadržaj i način realizacije programa stručnog obrazovanja i usavršavanja donosi Senat.

VII PRIZNAVANJE STRANIH VISOKOŠKOLSKIH ISPRAVA

Član 165.

Panevropski univerzitet vrši priznavanje strane visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja imaoca isprave u sistemu visokog obrazovanja Panevropskog univerziteta iz naučnih oblasti za koje je univerzitet matičan i u skladu sa vrstom studija za koji je registrovan.

U postupku priznavanja strane visokoškolske isprave imaocu isprave se utvrđuje pravo na nastavak početog visokog obrazovanja odn. pravo na uključivanje u određene nivoe visokog obrazovanja na studijskim programima organizovanim na Panevropskom univerzitetu.

Član 166.

Postupak priznavanja strane visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja podrazumjeva sljedeće korake:

- vrednovanje stranog studijskog programa radi utvrđivanja pravnog subjektiviteta strane ustanove i pedagoškog legitimiteta ustanove i studijskog programa;
- vrednovanje strane visokoškolske isprave radi utvrđivanja autentičnosti isprave;
- utvrđivanje matičnosti stranog studijskog programa koji je pozitivno vrednovan;

- ☑ upoređivanje matičnosti stranog studijskog programa sa odgovarajućim programom Panevropskog univerziteta radi utvrđivanja usklađenosti;
- ☑ definisanje diferencijalnog programa u slučaju utvrđivanja djelimične matičnosti;
- ☑ Izdavanje odgovarajućeg rješenja.

Član 167.

Da bi se izvršilo vrednovanje stranog studijskog programa lice koje posjeduje stranu ispravu dužno je da dostavi sljedeću dokumentaciju:

- a) ovjerenu fotokopiju diplome, odnosno druge strane visokoškolske isprave koja ima funkciju diplome;
- b) ovjerenu fotokopiju dodatka diplomu (ukoliko je izdat studentu);
- c) prevod diplome, odnosno druge strane visokoškolske isprave, ovjeren od strane ovlaštenog sudskog tumača;
- d) prevod dodatka diplomu, ovjeren od strane ovlaštenog sudskog tumača;
- e) original prepisa položenih ispita sa ocjenama izdat od strane visokoškolske ustanove, ili njegovu ovjerenu fotokopiju;
- f) prevod prepisa položenih ispita sa ocjenama, ovjeren od strane ovlaštenog sudskog tumača;
- g) nastavni plan i program studija, odnosno studijski program, bilo original ili sa internet stranice strane visokoškolske ustanove;
Sažetak studijskog programa ili nastavnog plana na izvornom (originalnom) jeziku stranka može odštampati sa internet stranice visokoškolske ustanove, pod uslovom da je na dokumentu jasno naveden link sa kojeg je preuzet, te da je u pitanju program/plan po kojem je stranka studirala.
- h) prevod nastavnog plana i programa, odnosno studijskog programa, ovjeren od strane sudskog tumača;
- i) biografiju na jednom od jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, iz koje mora biti vidljiv tok obrazovanja i radno iskustvo;
- j) dokaz o uplati naknade za troškove postupka priznavanja u skladu sa Pravilima o visini naknade za studiranje i cijeni usluga;
- k) ostalu dokumentaciju, po naknadnom zahtjevu Komisije.

Da bi se utvrdio pravni subjektivitet i pedagoški legitimitet ustanove i studijskog programa stručne službe fakulteta i univerziteta moraju pribaviti odgovarajuće podatke iz izvora dostupnih na internetu, iz međunarodnih javnih baza podataka i javnih registara, ili od *Komisije za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske*.

Član 168.

Pravni subjektivitet ustanove podrazumjeva utvrđivanje da li je ustanova zvanično sudski registrovana kao pravni subjekt u zemlji u kojoj ima sjedište prema propisima o pravnom subjektivitetu te zemlje;

Pedagoški legitimitet podrazumjeva utvrđivanje pedagoškog statusa ustanove u sistemu akreditacije i licenciranja visokoškolskih ustanova od strane nadležnih organa, kao i utvrđivanje pozicije koju ustanova ima na osnovu tog statusa u sistemu visokog obrazovanja zemlje.

Utvrđivanje pedagoškog legitimiteta ustanove podrazumjeva prethodno poznavanje sistema visokog obrazovanja zemlje u kojoj ustanova ima sjedište.

Autentičnost visokoškolske isprave podrazumjeva utvrđivanje eventualnog falsifikata isprave koja je predložena kao original odn. kao ovjerena kopija.

Utvrđivanje matičnosti stranog studijskog programa podrazumjeva utvrđivanje ključnih stručnih i profesionalnih kompetencija diplomiranih studenata na tim ustanovama i utvrđivanje užih naučnih oblasti odn. naučnih polja u okvirima kojih su te kompetencije stečene.

Upoređivanje stepena usklađenosti matičnosti predstavlja utvrđivanje međusobne relacije dva studijska programa u odnosu na njihovu osnovnu matičnost:

- ❑ Studijski programi su međusobno matični ukoliko se stručne i profesionalne kompetencije u obrazovnim ishodima preklapaju više od 80 %, odn. ukoliko oba programa imaju podudarne ključne kompetencije u obrazovnim ishodima.
- ❑ Studijski programi su međusobno djelimično matični ukoliko se stručne i profesionalne kompetencije u obrazovnim ishodima preklapaju više od 60 %, odn. ukoliko oba programa imaju u većem dijelu podudarne ključne kompetencije.
Djelimična matičnost može da bude posljedica zastarjelosti nekog od studijskih programa ili usmjerenost na različite obrazovne profile u okviru iste struke.
- ❑ Studijski programi nisu matični ukoliko je preklapanje stručnih i profesionalnih kompetencija studenata manje od 50 %, što je posljedica pozicioniranja tih studijskih programa u različitim širim naučnim oblastima odn. u udaljenim naučnim poljima iste naučne oblasti.

Djelimična matičnost podrazumjeva usklađivanje programa tako što studenti nadoknađuju nedostajuće ključne stručne i profesionalne kompetencije polaganjem diferencijalnog studijskog programa.

Član 169.

Vrednovanje studijskog programa je proces u kojem se na osnovu informacija o stranjoj visokoškolskoj ustanovi na kojoj se izvodi studijski program i informacija o sistemu obrazovanja u zemlji u kojoj je stečena strana diploma, utvrđuju ključne kompetencije i ishodi obrazovanja studijskog programa. U procesu vrednovanja se takođe utvrđuje i vrsta i nivo studija kojeg je student završio, stručni, akademski ili naučni naziv i prava koja ta isprava daje njenom imaoocu u zemlji u kojoj je stečena, postignuta znanja i vještine, uslovi upisa na studijski program i sadržaj studijskog programa.

Na osnovu saznanja dobijenih vrednovanjem studijskog programa vrši se identifikacija sastava programa u odnosu na uže i šire naučne oblasti koje se izučavaju, kao i druge činjenice od značaja za priznavanje.

Priznavanje strane visokoškolske isprave je proces pronalaženja odgovarajućeg obrazovnog ekvivalenta u domaćem sistemu visokog obrazovanja sa stanovišta vrste i nivoa studija, kao i sa stanovišta stručne i profesionalne podudarnosti obrazovnih ishoda.

Jednom izvršeno pozitivno vrednovanje određenog stranog studijskog programa važi za sve naredne slučajeve kada je riječ o istom studijskom programu.

Član 170.

Nastavno-naučno vijeće fakulteta imenuje stalnu ***Komisiju za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa*** koja se sastoji od tri člana i dva zamjenika, vodeći računa da imenovani članovi predstavljaju sve studijske programe na fakultetu.

Komisiju za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa obavlja sljedeće poslove:

- vrši vrednovanje stranih i domaćih studijskih programa;
- utvrđuje matičnost stranih i domaćih studijskih programa;
- vrši upoređivanje matičnosti studijskih programa drugih visokoškolskih ustanova sa odgovarajućim programom Panevropskog univerziteta radi razgraničenja programa na matične, djelimično matične i nematične;
- donosi mišljenje o načinu upisa studenata sa diplomom druge visokoškolske ustanove;
- donosi mišljenje o načinu prelaska studenata sa druge visokoškolske ustanove tokom studija;

- ☑ definiše diferencijalni program u prvom i drugom studijskom ciklusu;
- ☑ vrši priznavanje stranih visokoškolskih isprava radi nastavka školovanja;
- ☑ vrši priznavanje pojedinačnih ispita;
- ☑ priprema izdavanje odgovarajućih rješenja za navedene slučajeve.

Član 171.

Na sjednicama Komisije vodi se zapisnik. Zapisnik vodi administrativni radnik fakulteta koji ujedno obavlja i stručne poslove pripreme sjednica, obezbjeđenja dokumentacije za vrednovanje i priznavanje, te izradu nacрта rješenja.

Član 172.

Komisija za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa utvrđuje pravni subjektivitet ustanove provjerom sudskih registracionih podataka, vjerodostojnost isprave provjerom akreditacije i/ili licenciranja visokoškolske ustanove koja je izdala tu ispravu u registru licenciranih visokoškolskih ustanova zemlje porijekla, te formalnu ispravnost i valjanost isprave u smislu uočavanja falsifikata.

U postupku upoređivanja matičnosti studijskih programa Panevropskog univerziteta sa programom u okviru kojeg je stečena strana visokoškolska isprava radi nastavka obrazovanja, Komisija vrši vrednovanje stranih studijskih programa u okvirima kojih je izdana strana visokoškolska isprava te upoređujući ih sa studijskim programima Panevropskog univerziteta utvrđuje postojanje ekvivalentnog programa, kao i stepen usklađenosti programa kroz dodjelu **atributa matičan, djelimično matičan i nematičan**.

Jednom izvršeno pozitivno vrednovanje studijskog programa važi za sve naredne slučajeve.

Član 173.

Dekan fakulteta donosi rješenje o zahtjevu za priznavanje strane visokoškolske isprave na osnovu obrazloženog prijedloga *Komisije za priznavanje ispita i vrednovanje studijskih programa*. Rješenje potpisuju i članovi komisije.

Rješenje o priznavanju visokoškolske isprave radi nastavka obrazovanja sadrži: godinu studija, semestar, položene ispite i izvršene druge školske obaveze na stranjoj visokoškolskoj ustanovi, te stepen i studijski program

koji se priznaje na Panevropskom univerzitetu radi nastavka školovanja. Rješenje može da sadrži i diferencijalni program kojeg student mora da završi da bi u produžetku školovanja na Panevropskom univerzitetu stekao diplomu.

Protiv ovog rješenja student može da podnese prigovor Senatu Panevropskog univerziteta u roku od 15 dana od prijema rješenja.

Odluka Senata po osnovu prigovora je konačna u upravnom postupku

VIII EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE

Član 174.

Na Panevropskom univerzitetu odn. na njegovim organizacionim jedinicama vode se sljedeće **evidencije**:

- 📁 **matična knjigu studenata** za akademske i strukovne studije prvog ciklusa, akademske studije drugog ciklusa i akademske studije trećeg ciklusa koje će se organizovati nakon pribavljanja licence za studij III ciklusa;
- 📁 **evidencija o izdatim javnim ispravama** (diplomama, uvjerenjima o diplomiranju i dodacima diplomu);
- 📁 **evidencija o ispitima**;
- 📁 **druge evidencije** koje propiše Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske;

Matična knjiga studenata i evidencija o izdatim diplomama i uvjerenjima se trajno čuvaju.

Podaci iz evidencija koriste se tako da se objezbjeđuje zaštita identiteta studenata.

Opšti podaci o studentu u matičnu knjigu studenata prvog, drugog i trećeg ciklusa studija unose se najkasnije 30 dana nakon upisa, a podaci o ocjenama sedam dana nakon polaganja ispita.

Podaci iz evidencija iz ovog pravilnika mogu se obrađivati i elektronski.

Član 175.

Na osnovu podataka iz evidencije, Panevropski univerzitet, te Fakulteti i Akademije u sastavu univerziteta odn. druge organizacione jedinice u

sastavu Panevropskog univerziteta koje su ovlaštene od strane Panevropskog univerziteta vode i izdaju, javne isprave, u skladu sa Zakonom.

Javne isprave na Univerzitetu su: studentska knjižica (indeks), diploma o stečenom visokoškolskom obrazovanju, dodatak diplomi (*DS–Diploma Supplement*), uvjerenje o položenim ispitima i uvjerenje o stečenoj akademskoj tituli, odn. zvanju u određenoj oblasti.

Panevropski univerzitet izdaje javne isprave na jednom od službenih jezika i službenih pisama u BiH.

Kada se nastava ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, odnosno na nekom od svjetskih jezika, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično na jednom od službenih jezika u BiH, kao i na jeziku i pismu na kojem se izvodi nastava.

Dodatak diplomi obavezno se izdaje na engleskom jeziku, a može biti štampan i dvojezično ili višejezično (uz engleski na jednom od službenih jezika u BiH i/ili drugom stranom jeziku).

Na zahtjev studenta Univerzitet izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa koja sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignute rezultate.

Član 176.

Diplome i dodatak diplomi **potpisuje** Rektor Panevropskog univerziteta i Dekan fakulteta u sastavu Panevropskog univerziteta, a ovjeravaju se suvim žigom.

Član 177.

Panevropski univerzitet izdaje duplikat javne isprave, posle proglašenja originalne javne isprave nevažećom u "Službenom glasniku Republike Srpske", na propisanom obrascu, na osnovu postojeće evidencije i u skladu sa Zakonom. Na novoj diplomi se stavlja oznaka da se radi o duplikatu diplome, koja je izdata poslije proglašenja originala diplome nevažećom.

Javna isprava iz stava 1. ovog člana ima značaj originalne javne isprave.

Član 178.

Diploma, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju oglašavaju se ništavim:

- (a) ako ih je izdala nelicencirana visokoškolska ustanova,

- (b) ako ih je potpisalo neovlašćeno lice ili
- (c) ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na studiju na način i prema postupku koji je utvrđen zakonom, podzakonskim aktom i studijskim programom visokoškolske ustanove.

Za utvrđivanje okolnosti iz predhodnog stava Senat na predlog Rektora imenuje komisiju od tri člana.

Na osnovu izveštaja komisije gde je utvrđena jedna od činjenica iz stava 1. alineja 1. do 3. ovog člana Senat donosi odluku i diploma se oglašava ništavom.

Član 179.

Panevropski univerzitet, oglašava ništavom diplomu o stečenom akademskom nazivu magistra nauka ako utvrdi da magistarska teza nije rezultat samostalnog naučnog rada.

Panevropski univerzitet, oglašava ništavom diplomu o stečenom naučnom stepenu doktora nauka, ako utvrdi da doktorska disertacija nije rezultat samostalnog naučnog rada kandidata odnosno da ne predstavlja originalni naučni rezultat i doprinos u određenoj naučnoj oblasti.

Panevropski univerzitet je sva pitanja vezana za plagijarizam detaljno definisao i normirao u okviru Pravilnika o plagijarizmu Panevropskog univerziteta kojim se bliže utvrđuju povrede kriterijuma korektnog akademskog pisanja, ostali oblici prevare u naučno-istraživačkom radu, naučno nedolična ponašanja u oblasti akademskog pisanja i naučno-istraživačkog rada, mjere i postupci za sprečavanje i predupređivanje ovih pojava, sankcije koje će univerzitet primjeniti prema nosiocima ovih pojava, odgovornost organa univerziteta, odgovornost nosioca univerzitetskih funkcija, akademskog osoblja i studenata za predupređivanjem i sprečavanjem ovih pojava, kao i ostala pitanja iz ove oblasti.

Član 180.

Inicijativu za oglašavanjem ništavim diploma stečenih na Panevropskom univerzitetu, može podneti Rektor Panevropskog univerziteta po službenoj dužnosti, te drugi organi, organizacije, visokoškolske ustanove i zainteresovana lica.

Inicijativa mora biti obrazložena.

Senat razmatra inicijativu i u slučaju da je inicijativa osnovana Rektor imenuje komisiju od pet nastavnika iz odgovarajuće naučne oblasti.

Komisija razmatra inicijativu i podnosi Senatu univerziteta izveštaj.

Ako komisija utvrdi da magistarska teza nije rezultat samostalnog rada, odnosno doktorska disertacija ne predstavlja originalan naučni rezultat i doprinos u određenoj naučnoj oblasti, Senat donosi odgovarajuću odluku i diploma se oglašava ništavom.

IX AKADEMSKO OSOBLJE UNIVERZITETA

1. Zvanja nastavnika i saradnika

Član 181.

Obrazovnu i naučnu djelatnost na Panevropskom univerzitetu obavljaju **nastavnici i saradnici** opredjeljeni da ispunjavaju viziju, misiju i ciljeve Panevropskog univerziteta, koji poštuju klauzulu o nediskriminaciji, poštuju slobodu obrazovnog i naučnog stvaralaštva, pravo na slobodno i kritičko mišljenje i slobodu govora, autonomiju djelatnosti i nepovredivost prostora Univerziteta, koji prihvataju pedagoške principe na kojima je zasnovan rad na Univerzitetu, specifične metode nastavno-edukativnog procesa koje se primjenjuju na Univerzitetu, specifične načine procjene znanja i ocjenjivanja studenata koji se primjenjuju na Univerzitetu, koji prihvataju da njihov rad bude predmetom objektivnog procjenjivanja i evaluacije, koji prihvataju prava i obaveze što prizilaze iz Statuta univerziteta i ostalih opštih akata donesenih na Univerzitetu, koji prihvataju i sve nastavne i ostale vannastavne obaveze koje proizilaze iz ugovornog odnosa sa Univerzitetom, kodeks nastavničke etike koji se primjenjuje na Univerzitetu, te koji smatraju da su odgovorni kako za kvalitet i nivo znanja koji prenose studentima tako i za stepen prolaznosti studenata.

Član 182.

Naučno-nastavna zvanja na Panevropskom univerzitetu jesu: docent, vanredni profesor i redovni profesor.

Zvanje **nastavnika stranog jezika** na Panevropskom univerzitetu je saradnik- predavač.

Panevropski univerzitet u skladu sa svojim kadrovskim potrebama može da dodijeli na prijedlog fakulteta ili druge organizacione jedinice zvanje **profesora emeritusa** penzionisanom redovnom profesoru koji se posebno istakao svojim naučnim, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u obezbjeđivanju nastavno-naučnog kadra u oblasti za koju je izabran.

Profesor emeritus može učestvovati u izvodenju nastave na drugom i trećem ciklusu učestvovati u izradi istraživačkih projekata i biti član komisije za izbor u zvanja, a ne može biti određen za odgovornog nastavnika.

Uslovi i način sticanja zvanja profesora emeritusa preciznije se definišu *Pravilnikom o uslovima, načinu sticanja i dodjele počasnih zvanja, priznanja i nagrada na Panevropskom univerzitetu.*

Član 183.

Saradnička zvanja na Panevropskom univerzitetu jesu: asistent, viši asistent i lektor.

2. Uslovi za sticanje zvanja nastavnika i saradnika

Član 184.

Zvanje docenta može da stekne lice koje ima:

- 📖 naučni stepen doktora nauka iz odgovarajuće naučne oblasti;
- 📖 najmanje tri (3) naučna rada iz oblasti u kojoj se bira objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom;
- 📖 pokazane nastavničke sposobnosti.

Član 185.

Zvanje vanrednog profesora može da stekne lice koje ima:

- 📖 proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta;
- 📖 najmanje pet (5) naučnih radova iz oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom nakon izbora u zvanje docenta;
- 📖 objavljenu knjigu (naučnu knjigu, monografiju ili univerzitetski udžbenik) ili patent, odnosno originalni metod u odgovarajućoj naučnoj oblasti, priznat kao zaštićena intelektualna svojina, nakon izbora u zvanje docenta i;
- 📖 učešće u komisijama za odbranu magistarskog ili doktorskog rada ili ima mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;

Član 186.

Zvanje redovnog profesora može da stekne lice koje ima:

- 📖 proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora;
- 📖 najmanje osam naučnih radova iz oblasti za koju se bira objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom, nakon sticanja zvanja vanrednog profesora;
- 📖 najmanje dvije objavljene knjige (naučnu knjigu, monografiju ili

univerzitetski udžbenik) nakon sticanja zvanja vanrednog profesora;

- 📖 uspješno mentorstvo kandidata za stepen drugog ili trećeg ciklusa nakon izbora u zvanje vanrednog profesora;
- 📖 ima uspješno ostvarenu međunarodnu saradnju sa drugim univerzitetima i relevantnim institucijama u oblasti visokog obrazovanja.

Član 187.

Zvanje asistenta može da stekne lice koje ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom osam (8)

Zvanje višeg asistenta može da stekne lice koje ima završen stepen drugog ciklusa sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija od 8,0 odnosno kandidat koji ima naučni stepen magistra nauka.

Zvanje lektora stranog jezika može da stekne lice koje ima završen stepen drugog ciklusa sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija od 8,0 odnosno kandidat koji ima naučni stepen magistra nauka, te objavljene stručne i naučne radove.

Član 188.

Prilikom izbora u naučno-nastavna zvanja uzima se u obzir i vrednovanje nastavničkih sposobnosti u okviru sistema kvaliteta univerziteta.

Član 189.

Nastavu stranih jezika odn. vještina može izvoditi nastavnik stranih jezika odn. vještina u zvanju saradnik-predavač stranih jezika odn. vještina, koji je završio osnovne studije ili drugi ciklus studija s najmanjom prosječnom ocjenom osam (8) ili 3,5 i na prvom i na drugom ciklusu studija, koji ima objavljene stručne radove u odgovarajućoj oblasti, te sposobnost za nastavni rad.

Istaknuti naučnik ili stručnjak odn. ekspert može biti pozvan da učestvuje kao **stručni saradnik** u ostvarivanju dijela nastave na Panevropskom univerzitetu.

Način izbora i vrijeme trajanja izbora stručnih saradnika, kao i ostala pitanja vezana za angažman stručnih saradnika reguliše se bliže Pravilnikom o sticanju akademskih zvanja i zasnivanju radnog odnosa akademskog osoblja Panevropskog univerziteta.

Član 190.

Lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno za krivično delo protiv polne slobode, falsifikovanja javne isprave koju izdaje visokoškolska ustanova ili primanja mita u obavljanju poslova u visokoškolskoj ustanovi ne može biti birano na naučno-nastavna ili saradnička zvanja na Panevropskom univerzitetu.

3. Izbor u zvanje akademskog osoblja

Član 191.

Nastavnici i saradnici **biraju se u zvanje**, ili u viša zvanja ili se ponovno biraju u isto zvanje u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Zakonom o radu, Pravilnikom o sticanju akademskih zvanja i zasnivanju radnog odnosa akademskog osoblja Panevropskog univerziteta, Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mesta na Panevropskom univerzitetu i Pravilnikom o radnim odnosima.

Nastavnici i saradnici biraju se zvanja na Panevropskom univerzitetu za uže naučne oblasti.

Nastavnici i saradnici biraju se na **izborni period** koji je regulisan Zakonom o visokom obrazovanju. Predavač stranog jezika ili vještina bira se na period od 4 (četiri) godine sa mogućnošću ponovnog izbora. Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzima se u obzir ispunjenje uslova u vremenu od poslednjeg izbora.

Nastavnik i saradnik imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja u vrijeme dok obavljaju dužnost rektora ili prorektora ili dok obavljaju drugu javnu funkciju.

Nastavniku ili saradniku koji se nalazi na porodijskom odsustvu ili bolovanju duže od godinu dana izborni period se produžava za to vrijeme.

Član 192.

Postupak sticanja naučno-nastavnih i saradničkih zvanja, izbora u zvanje, angažovanja akademskog osoblja sa drugih visokoškolskih ustanova i zasnivanja radnog odnosa, izbor nastavnika stranih jezika i vještina, te angažovanje istaknutih naučnika ili stručnjaka, bliže se reguliše Pravilnikom o sticanju akademskih zvanja i zasnivanju radnog odnosa akademskog osoblja Panevropskog univerziteta;

Član 193.

Kandidat za izbor u naučno-nastavno zvanje, koji se prvi put bira i koji

ranije nije izvodio nastavu u visokoškolskim ustanovama, dužan je da pred komisijom koju formira Naučno-nastavno vijeće fakulteta održi predavanje iz nastavnog predmeta uže naučne oblasti za koju je konkurisao. Univerzitet je dužan da javno oglasi vrijeme održavanja ovog predavanja.

Član 194.

Izbor akademskog osoblja vrši se na osnovu **javnog konkursa**. Senat univerziteta raspisuje konkurs **za izbor u zvanje**, ili u viša zvanja ili ponovni izbor u isto zvanje nastavnika i saradnika na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća fakulteta.

Konkurs za izbor nastavnika i saradnika u viša zvanja ili ponovni izbor u isto zvanje objavljuje se najkasnije šest (**6**) mjeseci prije isteka perioda na koji je nastavnik odnosno saradnik biran.

Izbor u zvanje nastavnika i saradnika Panevropski univerzitet obavlja najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od dana objavljivanja konkursa. U slučaju da procedura izbora akademskog osoblja nije završena u navedenom roku, neće se pokretati postupak raskida ugovora o radu sa akademskim osobljem iz prethodnog stava, do okončanja postupka izbora, a najduže u roku od godinu dana od dana raspisivanja konkursa.

Član 195.

Konkurs iz prethodnog člana sadrži sljedeće elemente: naznaku uže naučne oblasti i nastavničkog zvanja za koje se raspisuje, opšte i posebne uslove koje kandidat treba da ispuni, naznaku o vrsti radnog angažovanja odn. radnog odnosa, rok za prijavljivanje i dokumenta koja kandidat prilaže kao dokaz da ispunjava uslove. Konkurs može da sadrži i druge dodatne elemente

Kandidat obavezno mora da priloži sljedeća dokumenta: svoju biografiju, originalne ili ovjerene prepise diploma, spisak radova i same radove koji su uslov za izbor u zvanje. Konkursom se od kandidata mogu tražiti i drugi dodatni dokumenti.

Konkurs je otvoren **15** dana od dana objavljivanja.

Kandidate koji uz prijavu nisu podnijeli potrebnu dokumentaciju Rektor će po isteku roka za podnošenje zahtjeva pismeno obavjestiti da njihovi zahtjevi neće biti razmatrani.

Član 196.

Naučno-nastavno vijeće fakulteta u roku od **8** dana po završetku konkursa imenuje *Komisiju za pripremu izvještaja o prijavljenim kandidatima*.

Komisija se sastoji od najmanje tri nastavnika iz naučnog polja, od kojih je najmanje jedan iz uže naučne oblasti za koju se nastavnik, odnosno saradnik bira, od kojih najmanje jedan član komisije mora biti u radnom odnosu na drugoj visokoškolskoj ustanovi.

Članovi komisije su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

Član 197.

Izveštaj komisije o rezultatima raspisanog konkursa i prijavljenim kandidatima sadrži: biografske podatke, pregled i mišljenje o dosadašnjem naučnom odn. stručnom radu svakog prijavljenog kandidata, podatke o objavljenim radovima, mišljenje o ispunjavanju drugih uslova utvrđenih Zakonom o visokom obrazovanju, prijedlog za izbor određenog kandidata u zvanje nastavnika odn. saradnika u skladu sa raspisanim konkursom, te ispunjavanje drugih elemenata propisanih Uredbom o uslovima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova i postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova, Pravilnikom o sticanju akademskih zvanja i zasnivanju radnog odnosa akademskog osoblja Panevropskog univerziteta i ovim Statutom.

Komisija je dužna da izvještaj o prijavljenim kandidatima dostavi Rektor u roku od **30** dana od dana prijema rješenja o imenovanju.

Član 198.

Izbor kandidata u zvanja nastavnika i saradnika obavlja Senat univerziteta, na osnovu izvještaja Komisije o prijavljenim kandidatima iz prethodnog člana. Odluka o izboru u zvanje donosi se većinom glasova ukupnog broja članova senata.

Rektor je dužan da u roku od 8 dana od dana donošenja odluke izvjesti sve učesnike konkursa o rezultatu konkursa.

Kandidat može podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru kandidata u naučno-nastavna zvanja, Senatu univerziteta, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o odluci senata. Odluka senata, po zahtjevu za preispitivanje, je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Član 199.

Rješenje o izboru saradnika-predavača stranih jezika ili vještina i rješenje o angažovanju istaknutog naučnika odn. stručnjaka sa definisanim programom angažovanja donosi Rektor univerziteta na prijedlog Upravnog odbora univerziteta. Nastavno-naučna vijeća fakulteta ili Senat univerziteta mogu da podnesu Upravnom odboru inicijativu za angažovanje istaknutih

naučnika odn. stručnjaka.

Angažovanje lica iz prethodnog stava vrši se u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sticanju akademskih zvanja i zasnivanju radnog odnosa akademskog osoblja Panevropskog univerziteta.

Za angažovanje ovih lica se ne raspisuje javni konkurs osim ukoliko ova lica zasnivaju radni odnos.

4. Zasnivanje radnog odnosa i angažovanje akademskog osoblja

Član 200.

Akademski radnici obavljaju kreativne poslove najviše složenosti koji se odnose na nastavni proces, konsultantski rad sa studentima, pripreme za nastavu, te proces evaluiranja znanja i postignuća studenata u svim planiranim oblicima i planiranim rokovima na predmetima na kojima su raspoređeni kao odgovorno akademsko osoblje u skladu sa ovim Statutom i zakonskim propisima koji regulišu oblast visokog obrazovanja.

Akademski radnik obavlja i naučno-istraživački odn. naučno-publicistički rad u matičnim područjima na kojima ima izbor, te aktivnosti vezane za objavljivanje rezultata rada.

Akademski radnik će obaveze iz prethodnog stava izvršavati u okvirima opterećenja definisanih standardima iz Uredbe o uslovima za osnivanje i početak rada visokoškolskih ustanova i postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova i Pravilnika o raspodjeli Panevropskog univerziteta.

Specifičan režim posla akademskog radnika podrazumjeva transparentan rad u učionicama, kabinetima, laboratorijama, biblioteci i kod kuće, rad u akademskim i stručnim komisijama i drugim radnim tijelima Panevropskog univerziteta, rad na naučnim i stručnim projektima, te učešće na naučnim i stručnim skupovima.

Član 201.

Akademsko osoblje zasniva radni odnos na Panevropskom univerzitetu sa punim ili sa skraćenim radnim vremenom na određeno ili na neodređeno vrijeme. Akademsko osoblje u naučnoj oblasti biomedicine i zdravstva sa punim radnim vremenom u zdravstvenim ustanovama koje imaju status Univerzitetske klinike, Univerzitetskog kliničkog centra, Univerzitetske laboratorije ili Nastavne baze, po pravilu zasnivaju radni odnos sa Univerzitetom sa nepunim radnim vremenom.

Član 202.

Univerzitet može da **angažuje** nastavnike koji imaju izbor sa drugih visokoškolskih ustanova za izvođenje nastave u skladu sa Ugovorom za izvođenje nastave koji sklapaju Univerzitet i nastavnik.

Angažovanim nastavnicima ne mora da se vrši ponovni izbor u zvanje na Panevropskom univerzitetu, već se donosi akt o preuzimanju postojećeg zvanja. Ukoliko je izbor u zvanje angažovanog nastavnika izvršen na pojedinačnom predmetu, Panevropski univerzitet donosi akt o nivelaciji i ekvivalenciji izbora u zvanje prema užim nastavnim oblastima u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i podzakonskim aktima.

Član 203.

Prije početka svake akademske godine Panevropski univerzitet odn. njegove organizacione jedinice utvrđuju **odgovorne nastavnike i saradnike**, koji ispunjavaju zakonom propisane uslove za tu akademsku godinu.

Angažovani nastavnici iz prethodnog člana mogu da budu određeni za odgovorne nastavnike na Panevropskom univerzitetu.

Član 204.

Akademski radnik može zaključiti ugovor o dopunskom radu odn. akademskom angažovanju na drugoj visokoškolskoj ustanovi sa kojom Panevropski univerzitet ima sklopljen odgovarajući ugovor odn. sporazum o akademskoj, naučno-tehničkoj ili poslovnoj saradnji i uz prethodnu saglasnost Panevropskog univerziteta.

Poslovi koje radnik obavlja kod drugog poslodavca ne smiju da remete raspored radnih obaveza, kao ni da umanje predviđeni kvalitet i obim poslova koje akademski radnik ima na Panevropskom univerzitetu u skladu sa opštim aktima Panevropskog univerziteta.

Član 205.

Panevropski univerzitet može otkazati akademskom radniku ugovor o radu u sljedećim slučajevima:

- ako radnik izvrši težu povredu radne obaveze u skladu sa Zakonom o radu, za djelo koje je u vrijeme kada je počinjeno opštim aktima Panevropskog univerziteta predviđeno kao povreda radne obaveze i za koje je predviđena mjera za povredu radne obaveze, kao i zbog grubog narušavanja ugleda visokoškolske ustanove, u skladu sa ovim Statutom;

- ☒ ako zaključi ugovor o dopunskom radu odn. akademskom angažovanju na drugoj visokoškolskoj ustanovi bez znanja Panevropskog univerziteta;
- ☒ ako prilikom evaluacije kvaliteta na predmetima na kojima je raspoređen kao odgovorni nastavnik dobije lošu odn. negativnu ocjenu u skladu sa Pravilnikom o osiguranju kvaliteta Panevropskog univerziteta;
- ☒ u slučaju da svojim ponašanjem krši odredbe Kodeksa akademske etike Panevropskog univerziteta, a naročito ukoliko na bilo koji način ucjenjuje studenta ili iznuđuje ekonomsku korist;
- ☒ ako se iz ekonomskih, organizacionih i tehničkih razloga ukaže potreba za prestankom rada akademskog radnika pod uslovom da poslodavac ne raspolaže drugim odgovarajućim radnim mjestima na koje bi radnik mogao biti raspoređen;
- ☒ ako akademski radnik s obzirom na svoje stručne i radne sposobnosti ne može uspješno izvršavati obaveze iz ovog Ugovora,
- ☒ ako radnik ima neopravdan izostanak u trajanju od 3 dana u toku kalendarske godine.

Akademski radnik ima pravo na otkazni rok u skladu sa Pravilnikom o radu Panevropskog univerziteta osim u slučaju teže povrede radne obaveze.

Član 206.

U slučaju da akademski radnik koji je zaključio ugovor o radu na neodređeno vrijeme, ne budu izabran u isto ili više zvanje, pokrenuće se postupak raskida ugovora o radu u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju. Obaveza sprovođenja ponovnog izbora prestaje nakon što nastavnik bude izabran u zvanje redovnog profesora na univerzitetu.

Član 207.

Senat Panevropskog univerziteta može u skladu sa potrebama univerziteta, a na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća fakulteta, da donese odluku o produženju ugovornog radnog angažovanja nastavnika kojem je prestao radni odnos zbog starosnog cenzusa, za jednu akademsku godinu ukoliko po prethodno raspisanom konkursu nije izabran odgovarajući kandidat, sa mogućnošću produženja za još jednu godinu po istoj proceduri.

5. Prava, obaveze i odgovornosti nastavnika i saradnika

Član 208.

Akademsko osoblje Panevropskog univerziteta uživa **slobodu govora** i ima

pravo da ispituje i testira primljeno znanje i da nudi nove ideje i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlaže opasnosti od gubitka zaposlenja, ili gubitka drugih privilegija koje uživa u okviru Univerziteta.

Akademsko osoblje ima pravo na **slobodu organizovanja** i okupljanja u skladu sa zakonom.

Član 209.

U pogledu ostalih prava, obaveza i odgovornosti nastavnika i saradnika i drugih zaposlenih na Panevropskom univerzitetu primjenjuje se Zakon o radnim odnosima, Zakon o visokom obrazovanju, odredbe ovog Statuta i odredbe ostalih opštih akata donesenih na Univerzitetu.

Međusobni odnosi nastavnika i saradnika sa Univerzitetom u pogledu prava i obaveza koji proizilaze iz radnog odnosa regulišu se **Ugovorom o radu** kojeg u vidu pojedinačnog pravnog akta sklapaju Univerzitet kao poslodavac i nastavnik odn. saradnik kao posloprimac.

Član 210.

Obaveze akademskog radnika su:

- Da prihvata pedagoške principe na kojima je zasnovan rad na Univerzitetu i specifične metode nastavno-edukativnog procesa koje se primjenjuju na Univerzitetu, te da za predmete odn. naučne oblasti na kojima je raspoređen razrađuje stvaralačku primjenu tih metoda;
- Da aktivno radi na dizajniranju i prilagođavanju Nastavnih planova i programa iz predmeta na koje je raspoređen u skladu sa savremenim i inoviranim naučnim saznanjima i procesima reforme visokog obrazovanja;
- Da obrazovnu i naučnu djelatnost na Panevropskom univerzitetu obavlja prema usvojenom Nastavnom planu i programu koji će realizovati u vidu dijaloga sistema interaktivne nastave sa mentorskim vođenjem studenta;
- Da striktno poštuje obaveze prema studentima i ustanovi koje proizilaze iz dogovorenog i usvojenog rasporeda nastavnih i ispitnih aktivnosti i rada na Panevropskom univerzitetu, koji uključuju sve planirane nastavne i vannastavne aktivnosti, planirane konsultacije sa studentima, te planirane forme evaluacije znanja i postignuća studenata, što podrazumjeva ispunjavanje svih kvantitativnih parametara planirane metrike nastavnog predmeta

(broja časova po svim planiranim osnovama nastavnog i pedagoškog rada) i isporuku svih planiranih nastavnih sadržaja studentima.

- ☑ Da prihvata specifične načine procjene znanja i ocjenjivanja studenata koji se primjenjuju na Univerzitetu, te da ih razrađuje i prilagođava specifičnosti predmeta na koje je izabran;
- ☑ Nastavnik je u obavezi da izvrši sve planirane oblike evaluacije znanja studenata (*predispitne i ispitne obaveze studenata i ostale specifične forme evaluacije znanja i vještina*) prema Nastavnom programu predmeta na koji je izabran, Statutu Panevropskog univerziteta i Pravilniku o ispitima, te da u konačnoj ocjeni sumira aktivno znanje i vještine, ali i cjelokupan rad i aktivnosti studenata uložene u savladavanje nastavnog predmeta.
- ☑ Da u skladu sa resursima univerziteta uvodi studente u naučno-istraživački rad;
- ☑ Da učestvuje u mentorstvu i odbranama studentskih završnih radova: diplomskih i master radova i doktorskih dizertacija;
- ☑ Da prihvata da je odgovoran, kako za kvalitet i nivo znanja koji prenosi studentima, tako i za ukupnu efikasnost studijskog procesa odn. za stepen prolaznosti studenata,
- ☑ Da prihvata da njegov rad bude predmetom periodičnog objektivnog procjenjivanja i evaluacije u skladu sa Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Panevropskom univerzitetu i Pravilnikom o studentskom vrednovanju i anketiranju te zakonskim odredbama koje se odnose na osiguranje kvaliteta na visokoškolskoj ustanovi;
- ☑ Da ostvari aktivnu i kooperativnu saradnju sa saradnicima angažovanim u nastavi na predmetima na kojima je izabran;
- ☑ Da prihvata prava i obaveze što prizilaze iz Statuta univerziteta i ostalih opštih akata donesenih na Univerzitetu;
- ☑ Da prihvata i upražnjava kodeks nastavničke etike koji se primjenjuje na Univerzitetu;
- ☑ Da prihvata i sve ostale nastavne i van-nastavne obaveze koje proizilaze iz ugovornog odnosa sa Univerzitetom, kao i obaveze učešća u radu akademskih i ostalih tijela i organa univerziteta kao što su učešće u radu katedre, nastavno-naučnog vijeća, izbornog vijeća, Senata univerziteta, i drugih stručnih i akademskih organa i komisija fakulteta i univerziteta;

Član 211.

Akademski radnik se obavezuje da će u periodu u kojem je zasnovao radni odnos aktivno raditi na:

- 📖 vlastitom naučnom napredovanju i stručnom usavršavanju iz oblasti na kojima je izabran;
- 📖 na izradi odgovarajućih izvora za učenje studenata koji su prilagođeni zahtjevima nastavnih programa i procesima reforme visokog obrazovanja u oblastima na koje je izabran;

Član 212.

Akademski portfolio odgovornog nastavnika na izabranim predmetima čini:

- 📖 Nastavni program predmeta na kojima je akademski radnik izabran za odgovornog nastavnika;
- 📖 Pisani izvori za učenje odn. za samostalan rad studenata, koji uključuju osnovni udžbenik, skriptu ili sistematski kompendijum izvora;
- 📖 Prezentacija predmetnih sadržaja i ostali nastavni elektronski izvori;
- 📖 Video snimci predavanja uobličeni u sistem video-lekcija;
- 📖 Audio izvod predavanja i osnovnog udžbenika;
- 📖 Baza ispitnih pitanja

Odgovorni nastavnik je dužan da kao dio svog akademskog portfolia na izabranim predmetima definiše ispitna pitanja kojih po svim osnovama ne može biti manje od **50** i više od **300** te da studente na početku nastave upozna sa specifičnim zahtjevima i metodologijom organizacije nastave, praćenja i ocjenjivanja, karakterom i sadržinom završnog ispita, strukturom ukupnog broja poena i načinom formiranja ocjene.

Član 213.

O pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa nastavnika i saradnika odlučuje Rektor. Rektor Panevropskog univerziteta donosi odluku o **povredama radne obaveze nastavnika i saradnika** uz prethodnu konsultaciju sa Nastavno-naučnim vijećem fakulteta, Upravnim odborom, direktorom i Senatom univerziteta.

O pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa drugih zaposlenih na Panevropskom univerzitetu odlučuje direktor.

O pojedinačnim pravima, dužnostima i odgovornostima Rektora odlučuje

Upravni odbor.

Nastavnici i saradnici odgovaraju za povredu svojih radnih i drugih obaveza iz rada kao i zbog grubog narušavanja ugleda Panevropskog univerziteta "APEIRON" u skladu sa odredbama ovog Statuta i Pravilnika o radnim odnosima.

Upravni odbor odlučuje o prigovoru zaposlenih na odluke tijela visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih iz radnog odnosa.

6. Uslovi i postupak za izbor istraživača

Član 214.

U zavisnosti od pokazanih rezultata u naučnoistraživačkom radu mogu se steći istraživačka zvanja: istraživač-saradnik i istraživač-viši saradnik i naučna zvanja: naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savjetnik.

Zvanja utvrđena ovim zakonom odgovaraju zvanjima utvrđenim Zakonom o visokom obrazovanju, i to:

- zvanje istraživač-saradnik - zvanju asistent,
- zvanje istraživač-viši saradnik - zvanju viši asistent,
- zvanje naučni saradnik - zvanju docent,
- zvanje viši naučni saradnik - zvanju vanredni profesor,
- zvanje naučni savjetnik - zvanju redovni profesor.

Istraživači u naučnoistraživačkim zvanjima: naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savjetnik mogu učestvovati u ostvarenju dijela nastave na visoko-školskoj ustanovi u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

Uslovi za sticanje naučnih zvanja utvrđuju se Kriterijumima za sticanje naučnih zvanja, koje donosi ministar nauke i tehnologije.

Naučnoistraživačko i istraživačko zvanje može se steći, u skladu sa odredbama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti i Kriterijuma za sticanje naučnoistraživačkih zvanja, u institutu, odnosno na univerzitetu za naučnu oblast za koju univerzitet organizuje drugi i treći ciklus visokog obrazovanja.

Član 215.

Postupak za sticanje naučnog i istraživačkog zvanja na Panevropskom univerzitetu pokreće Institut Panevropskog univerziteta ili Senat, grupa naučnih radnika ili zainteresovano lice.

Procedura izbora u naučno-istraživačka zvanja regulisana je Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

X ORGANIZACIJA Panevropskog univerziteta

1. Opšte odredbe

Član 216.

U zavisnosti od nastavno-naučnih i pedagoških zahtjeva odn. zahtjeva obima i vrste posla, Panevropski univerzitet može osnovati različite tipove organizacionih jedinica u svom sastavu i to: **organizacione jedinice** za ostvarivanje obrazovne i naučno-istraživačke djelatnosti, organizacione jedinice za logistiku i funkcionalne jedinice.

Kao organizacione jedinice za **ostvarivanje obrazovnih naučno-istraživačkih i drugih edukativnih djelatnosti** Panevropski univerzitet na osnovnim studijima prvog i drugog ciklusa i doktorskim studijima trećeg ciklusa organizuje fakultete i/ili studijske programe, institute, katedre, odjeljenja (filijale) i strukovne akademije.

Organizacione jedinice za ostvarivanje obrazovne djelatnosti nemaju svojstvo pravnog lica. U pravnom prometu nastupaju pod zajedničkim nazivom Panevropskog univerziteta dopunjen svojim nazivom i koriste pečat i štambilj univerziteta dopunjen svojim nazivom.

Kao **logističke organizacione jedinice** Univerzitet organizuje Rektorat i stručnu službu.

Kao **funkcionalne jedinice** Univerzitet organizuje:

- 📖 Biblioteku;
- 📖 Laboratoriju za informaciono-komunikacione tehnologije i učenje na daljinu: (*Laboratory for ICT-information & communication technologies & DL-distance learning*);
- 📖 Centar za izdavačku djelatnost;
- 📖 *Business* inkubacioni centar;
- 📖 *Business Club*;
- 📖 Centar za vođenje karijere (*Career Guidance Centre*);
- 📖 Centar za odnose sa javnošću Univerziteta (*Public Relation Centre*);
- 📖 Sportski centar Univerziteta (*Sports Centre*).

Panevropski univerzitet može obrazovati i druge organizacione jedinice

(zavode, centre, laboratorije i dr.) u svom sastavu.

Odluku o broju i vrsti organizacionih jedinica donosi Upravni odbor Univerziteta.

Radi komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog rada Panevropski univerzitet može osnovati samostalne eksterne profitne jedinice koje imaju svojstvo pravnog lica, kao što su centri za transfer tehnologije, inovacioni centri, poslovno-tehnološki parkovi, samostalni naučno-istraživački instituti i dr. Odluku o registraciji takvih jedinica i strukturi osnivača donosi Upravni odbor Univerziteta.

Član 217.

Odluku o obrazovanju pojedinačnih organizacionih jedinica donosi Upravni odbor Univerziteta.

Inicijativu za osnivanjem organizacionih jedinica za ostvarivanje obrazovne djelatnosti razmatra Senat univerziteta na prijedlog Rektora u skladu sa ovim Statutom.

Odlukom o obrazovanju organizacione jedinice uređuju se poslovi, ovlaštenja, unutrašnja organizacija, način rada, upravljanje, uvođenje i način upotrebe pečata i štambilja, finansiranje i obavljanje stručno-administrativnih poslova organizacione jedinice, te pitanja u vezi sa otvaranjem transakcionog podračuna organizacione jedinice.

Organizacione jedinice imaju Pravila o organizaciji i radu kojima se u cilju promocije inicijative jedinica, precizira na koji način i u kom omjeru jedinice imaju akademska i finansijska ovlaštenja i preuzimaju odgovornost unutar ustanove, način nastupa organizacionih jedinica na tržištu, način raspolaganja novčanim sredstvima koja se ostvare na tržištu, putem donacija ili na drugi način.

2. Katedra

Član 218.

Panevropski univerzitet, po potrebi nastavnog procesa, organizuje katedru.

Katedru čine nastavnici, saradnici i laboranti angažovani na grupi predmeta koji pripadaju istoj katedri.

Katedra se može organizovati za najmanje jednu užu nastavno-naučnu oblast pod uslovom da ima najmanje **6** članova u zvanju nastavnika i saradnika u radnom odnosu na Panevropskom univerzitetu sa punim ili skraćenim radnim vremenom, od kojih su najmanje **3** nastavnika.

Član Vijeća katedre ne može biti istovremeno član dvije ili više katedri.

Senat Panevropskog univerziteta utvrđuje uže nastavno-naučne oblasti i discipline koje pripadaju katedri i donosi odluku o ispunjenju uslova Katedre iz ovog Člana.

Član 219.

Katedra ima **rukovodioca**, Vijeće katedre i sekretara.

Rektor imenuje rukovodioca katedre, po pravilu iz redova redovnih profesora na prijedlog odgovarajuće katedre, na period od dve godine.

Rukovodilac katedre je po funkciji predsjednik Vijeća katedre.

Sekretara katedre imenuje rukovodilac katedre iz reda saradnika, na period od dve godine.

3. Institut

Član 220.

Panevropski univerzitet, po potrebi razvoja naučno-istraživačke djelatnosti na univerzitetu i u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti Republike Srpske, može osnovati institute u sastavu univerziteta i virtuelne institute.

Institut u sastavu univerziteta je samostalna organizaciona jedinica koja obavlja naučno-istraživačku i istraživačko-razvojnu djelatnost na Panevropskom univerzitetu, učestvuje u vođenju i razvoju projekata i naučnoistraživačkog rada, angažuje nastavnike sa više fakulteta i katedri i samostalne eksperte, te učestvuje u unapređivanju naučno-nastavnog procesa na univerzitetu. U okviru Instituta obavljaju se pojedini poslovi iz naučnoistraživačke i stručne djelatnosti Panevropskog univerziteta.

Institut koristi prostor, opremu i druga sredstva Panevropskog univerziteta potrebna za ostvarivanje naučnoistraživačkih programa i projekata. Institut takođe koristi prostor opremu i laboratorijsku tehniku ustanova i drugih instituta sa kojima ima sklopljene sporazume o naučno-istraživačkoj poslovnoj i tehničkoj saradnji.

Institut Panevropskog univerziteta ima angažovane istraživače kompetentne za istraživanje u matičnim naučnim oblastima Panevropskog univerziteta koji su zaposleni sa punim radnim vremenom na univerzitetu u zvanju redovnog ili vanrednog profesora, kao i angažovani istraživači, naučni saradnici i naučni savjetnici sa naučnoistraživačkim zvanjima.

Član 221.

Virtuelni institut je naučnoistraživačka organizaciona forma koju ugovorom osniva Panevropski univerzitet i grupa istraživača sa naučnim zvanjem radi realizacije određenog naučno-tehnološkog projekta ili realizacije specifičnog naučnog rada.

Ugovorom iz prethodnog stava se definišu sva bitna pitanja vezana za odnose između ugovarača, međusobna prava i obaveze, način finansiranja projekata ili djelatnosti, raspodjela komercijalnih rezultata rada, te lice koje zastupa virtuelni institut.

Član 222.

Naučno - istraživački institut Panevropskog univerziteta je dobio odobrenje za rad i upisan u knjigu registra naučnoistraživačkih ustanova Rješenjem Ministarstva nauke i tehnologije u Banjoj Luci broj **06/6-040/050-3/08** od **11.03.2008.** godine.

Član 223.

Institut može ostvariviti dio licenciranih i/ili akreditovanih studijskih programa u drugom i trećem ciklusu na Panevropskom univerzitetu.

Studijske programe koji se realizuju na Institutu utvrđuje Senat Panevropskog univerziteta u okviru *Odluke o nastavnom planu i programu fakulteta i studijskih programa na Panevropskom univerzitetu* koja se usvaja početkom školske godine.

Član 224.

Naučnoistraživački institut u sastavu Panevropskog univerziteta je posebna organizaciona cjelina sa pravima i obavezama u pravnom prometu i posebnim obračunom rezultata poslovanja u okviru knjigovodstva univerziteta i u skladu sa zakonskim propisima. Institut nema status pravnog lica.

Rad naučnoistraživačkog instituta finansira se iz prihoda ostvarenih realizacijom naučnoistraživačkih programa i projekata i drugih izvora.

Član 225.

Institutom rukovodi direktor. Direktor instituta koordinira rad instituta, te zastupa institut u sastavu univerziteta i odlučuje o drugim pitanjima od važnosti za rad instituta u skladu sa osnivačkim aktima instituta i Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

Član 226.

Direktora instituta imenuje Upravni odbor Univerziteta, na period od četiri godine. Direktor Instituta se može razriješiti po postupku po kome je i imenovan.

4. Fakulteti i studijski programi

Član 227.

Panevropski univerzitet, po potrebi nastavnog i naučno-istraživačkog rada, može osnovati **Fakultete** kao naučno-nastavne organizacione jedinice Panevropskog univerziteta koje razvijaju naučno-istraživački rad kao osnov nastavne djelatnosti i predstavljaju skup licenciranih studijskih programa iz srodnih naučnih oblasti.

Na Panevropskom univerzitetu, danom stupanja na snagu ovog Statuta postoje slijedeći Fakulteti sa korespondentnim studijskim programima prvog ciklusa:

01. Fakultet poslovne ekonomije - *College of Modern Management (FPE-CMM)*

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
01.07.110.	PM	Preduzetnički menadžment	<i>Business Administration & Entrepreneurship</i>
01.07.120.	BFT	Menadžment finansija, bankarstva i trgovine	<i>Banking, Finance & Trade Management</i>
01.07.130.	JU	Menadžment javne uprave	<i>Public Administration & Governance</i>

02. Fakultet pravnih nauka – *Law College (FPN-LC)*

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
01.07.210.	OP	Opšte-pravna studijska grupa	<i>General Law Study Program</i>
01.07.220.	PP	Poslovno pravo	<i>Business Law</i>

03. Fakultet informacionih tehnologija - *College of Information Technologies (FIT-CIT)*

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
--------	------	-------------------------------------	----------------

01.07.310.	IT	Poslovna informatika (inženjering informacionih tehnologija)	<i>Information Technology Engineering</i>
01.07.320.	NI	Nastavnička informatika	<i>Computer Science Education</i>

04. Fakultet zdravstvenih nauka - College of Health Sciences (FZN-CHS)

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
01.07.410.	SS	Sestrinstvo	<i>Health Care & Nursing</i>
01.07.420.	MZ	Menadžmenta u zdravstvu	<i>Health-Care Management</i>
01.07.430.	FT	Fizioterapija i radna terapija	<i>Physiotherapy & Occupational Therapy</i>
01.07.440.	SI	Sanitarni inženjering	<i>Sanitary Engineering</i>
01.07.450.	LMI	Laboratorijsko-medicinski inženjering	<i>Medical Laboratory Engineering</i>

05. Fakultet sportskih nauka - College of Sports Sciences (FSN-CSS)

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
01.07.510.	SM	Sportski menadžment	<i>Sport Management</i>
01.07.520.	ST	Sportski trener	<i>Sport Training & Coaching</i>
01.07.530.	NS	Pedagoško-nastavni studijski program u sportu	<i>Sport Science Education</i>

06. Fakultet filoloških nauka - College of Philology (FFN-CPh)

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
01.07.610.	RU	Ruski jezik	<i>Russian Language</i>
01.07.620.		Nastavničko-prevodilački studijski program ruskog jezika	

07. Saobraćajni fakultet - College of Traffic Engineering (SF-CTE)

Oznaka	Skr.	Naziv studijskog programa / odsjeka	Engleski naziv
01.07.710.	SIT	Drumski saobraćaj i transport	<i>Traffic & Transportation Engineering</i>

Član 228.

Organi Fakulteta su: dekan i naučno-nastavno vijeće fakulteta. Dekana fakulteta imenuje rektor Panevropskog univerziteta na prijedlog Nastavno-naučnog vijeća fakulteta.

Dekan predstavlja fakultet i odgovaran je za zakonitost rada fakulteta, planira i razrađuje rasporede akademskog osoblja angažovanog na studijskim programima koji su organizovani na Fakultetu, izdaje radne naloge angažovanom akademskom osoblju i stara se o odvijanju nastavno-naučnog procesa na Fakultetu i donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom Panevropskog univerziteta.

Za dekana fakulteta može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na Panevropskom univerzitetu i član je Nastavno-naučnog vijeća fakulteta.

Dekan za svoj rad odgovara Nastavno-naučnom vijeću fakulteta i organima univerziteta, u skladu sa statutom univerziteta.

Dekan može biti razriješen dužnosti prije isteka perioda na koji je imenovan:

- ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini neadekvatnim za vršenje funkcije dekana;
- ako nestručno ili nesavjesno vršu funkciju dekana;
- ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i ovim Statutom ili prekorači ovlaštenja i time nanese štetu Panevropskom univerzitetu;
- zbog spriječenosti objektivne prirode da u dužem vremenu obavlja dužnost dekana.

5. Odjeljenje (filijala)

Član 229.

Odjeljenje (filijala) je dislocirana organizaciona jedinica koja pokriva odgovarajuće geografsko područje u kojoj je obezbjeđena odgovarajuća dozvola za obavljanje obrazovnih djelatnosti za koje je Univerzitet

licenciran od strane nadležnog organa i u kojoj se organizuje obrazovni proces.

Član 230.

U okvirima odjeljenja odvija se cjelokupni obrazovni proces uključujući i polaganje ispita. Odjeljenja su i logistički centri za organizovanje dijela obrazovnog procesa učenja na daljinu.

Član 231.

Radom odjeljenja upravlja **rukovodilac odjeljenja**.

Odjeljenje može da organizuje prema potrebi posla i vlastitu stručnu službu. Odluku o organizovanju stručne službe odjeljenja broju i vrsti zaposlenih stručnih radnika donosi Upravni odbor Univerziteta.

6. Strukovna akademija

Član 232.

Panevropski univerzitet može za potrebe razvoja cjeloživotnih studija i stalnog stručnog obrazovanja i usavršavanja da razvije odgovarajuće **strukovne akademije** i van okvira studijskih programa za koje je dobio dozvolu za rad.

Univerzitet će strukovne akademije organizovati samostalno ili u okviru sporazuma sa drugim akademijama, univerzitetima i univerzitetima iz zemlje i inostranstva, za koje će pružati kadrovske, tehničke i organizacione usluge.

Član 233.

Lica koja su obuhvaćena obrazovnim procesom strukovnih akademija nemaju status studenata. Po završetku strukovnih obrazovnih ciklusa, ova lica će dobijati odgovarajuća svjedočanstva/certifikate o završenom stručnom obrazovanju i usavršavanju.

Član 234.

Nastavni planovi i programi strukovnih akademija će se razvijati u saradnji sa privrednim i strukovnim komorama, cehovskim strukovnim organizacijama u zemlji i inostranstvu te ustanovama za obezbjeđenje nezaposlenih lica.

Organizaciju svake strukovne akademije će na osnovu odgovarajućeg elaborata potvrditi Upravni odbor Univerziteta, a u donošenju nastavnog plana i programa će učestvovati stručna tijela akademije.

7. Rektorat

Član 235.

Panevropski univerzitet, po potrebi posla a radi razmatranja i zauzimanja stavova o pitanjima iz djelaokruga univerziteta može obrazovati **Rektorat** i **Akademski kolegijum**.

Rektorat čine: Rektor i prorektori.

Kolegijum čine Rektorat, Board dekana i Board direktora organizacionih jedinica Panevropskog univerziteta.

Rektor saziva sjednice Rektorata i/ili Akademskog kolegijuma po potrebi radi razmatranja pitanja značajnih za rad i funkcionisanje Panevropskog univerziteta i njegovih organizacionih jedinica.

Sjednica kolegija se saziva i na zahtjev Upravnog odbora Panevropskog univerziteta.

8. Stručna služba

Član 236.

Panevropski univerzitet, po potrebi posla, može osnivati **stručne službe**.

Stručnu službu čine zaposleni na Panevropskom univerzitetu koji obavljaju analitičke, pravne, finansijsko-računovodstvene, studentske i druge stručne poslove kao i zaposleni koji obavljaju tehničke i pomoćne poslove odn. poslove održavanja.

Član 237.

Stručnom službom rukovodi **direktor** Panevropskog univerziteta.

Direktor Panevropskog univerziteta je radnik sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, koji obavlja poslove utvrđene opštim aktom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka.

9. Funkcionalne jedinice

Član 238.

Djelatnosti funkcionalnih jedinice koje organizuje Univerzitet su:

- 📖 **Biblioteka** – koja vrši poslove sistematskog prikupljanja bibliotekarske građe iz naučnih oblasti za koje je Univerzitet matičan i obezbjeđuje pristup relevantnim elektronskim stručnim medijima i bazama podataka.

Radnici biblioteke obezbjeđuju efikasan i transparentan pristup bibliotekarskoj građi svim studentima i radnicima Univerziteta za potrebe odvijanja studija i za naučno-istraživački rad.

Način rada biblioteke bliže se reguliše Pravilima rada biblioteke Panevropskog univerziteta.

📖 **Laboratorija za informaciono-komunikacione tehnologije i učenje na daljinu:** (*Laboratory for ICT& DL*) - obezbjeđuje funkcionisanje i održavanje informacionog sistema Univerziteta uključujući i održavanje WEB portala Univerziteta, izgradnju obrazovnih sadržaja sistema učenja na daljinu, razvoj eksternih projekata softverskog reinžinjerinaga, WEB i grafičkog dizajna, i internet poslova, te podršku implementaciji Univerziteta kao testnog i edukativnog centra.

📖 **Centar za izdavačku djelatnost**—obezbjeđuje logističko-dokumentaciono-pravnu podršku u pripremi za štampu svih izdanja Univerziteta (*udžbenika i stručnih odn. naučnih knjiga koje se objavljuju na Univerzitetu*) u okviru registracionih licenci Univerziteta kao izdavačke kuće što uključuju i obradu i pribavljanje ISBN kodova, te djelatnosti štampanja i umnožavanja knjiga i drugih publikacija u digitalnoj štampariji Univerziteta.

Centar za izdavačku djelatnost će sistematski publikovati diplomske, magistarske i doktorske radove studenata, nastavnika i saradnika Univerziteta u papirnom i elektronskom izdanju.

Centar za izdavačku djelatnost se stara i o koordinaciji sa uredništvima naučno-stručnih časopisa koje izdaje Panevropski univerzitet i štampanju odn. distribuciji tih časopisa.

Način rada Centra i izdavačka djelatnost Panevropskog univerziteta bliže se regulišu Pravilima o radu Centra za izdavačku djelatnost.

📖 **College Business inkubacioni centar** - namjenjen je za inicijalizaciju studentskih preduzetničkih projekata u formi virtuelnog biznisa i malog biznisa koji ima za cilj da za svoje akademske korisnike obezbjedi pedagoške radionice u oblasti mikropoduzetništva, da daje podršku nastavnom modulu "Inovativno preduzetništvo u poslovnim inkubacionim centrima" te da za najbolje projekte obezbjedi agregaciju mikro-finansijske podrške. Studentski samostalni poslovni poduhvati razvijeni i upravljani od strane studentskih grupa će biti implementirani u okvirima inkubacionog centra u skladu sa profilima utvrđenim na *Katedri za inovativno preduzetništvo* Univerziteta.

- 📖 **Business Club** - kao etablirana organizaciona jedinica Univerziteta podstiče neformalne oblike kulturnih i poslovnih veza kroz organizaciju neformalnih i formalnih susreta studenata, profesora, poslovnih ljudi i ostalih nosilaca društvenog života nastojeći da omogući kreativno posredovanje. Različite lokalne i međunarodne asocijacije će dobijati mogućnost za formalnu i neformalnu razmjenu mišljenja i ideja kroz klubske aktivnosti VIP - panela i okruglih stolova.
- 📖 **Centar za vođenje karijere** (*College Career Guidance Centre*) – razvija u okviru informacionog sistema Univerziteta bazu podataka o intelektualnim i profesionalnim sposobnostima svakog studenta, modulima teorijskog i praktičnog znanja koji su primili i etabliranim vještinama koje su naučili, kako bi se omogućilo organizovano i sistematsko posredovanje u promociji studenata Univerziteta kod najboljih kompanija i institucija bilo u organizaciji radne prakse bilo u njihovom daljem školovanju i zapošljavanju u zemlji i inostranstvu.
- 📖 **Centar za odnose sa javnošću Univerziteta** (*College Public Relation Centre*) – obezbjeđuje angažovanje studenata na PR aktivnostima Univerziteta u formi interne prakse. U okviru ovog centra studentima će biti omogućeno uređivanja vlastitog periodičnog časopisa
- 📖 **Sportski centar Univerziteta** (*College Sport Centre*). obezbjeđuje studentima bavljenje sportskim i rekreativnim aktivnostima na bazi izvršenih anketa (*fitness, tenis, plivanje, sportske igre...*) za koje Univerzitet obezbjeđuje materijalnu i stručnu podršku. Univerzitet takođe obezbjeđuje sistematski trening i podršku za vlastite sportske ekipe i takmičenja.
- 📖 Naziv i status **Univerzitetske klinike / kliničkog centra /laboratorije i nastavne baze** za studentske programe u oblasti medicinskih i biotehničkih nauka može se dodijeliti zdravstvenoj odn. stručnoj ustanovi koja na osnovu pozitivnih zakonskih propisa ima status klinike ili kliničkog centra, odn. ovlaštenog laboratorija, pod uslovom da ispunjava sve propisane pedagoške, stručne i naučne kriterije za izvođenje nastave i naučno-istraživačkog rada na univerzitetskim studijima.

Odnos ustanove koja ima status nastavne baze i Panevropskog univerziteta bliže se uređuje ugovorom o naučno-nastavnoj i poslovnoj saradnji. Naziv i status iz prethodnog stava dodijeljuje se odlukom Senata.

XI AKADEMSKA TIJELA Panevropskog univerziteta

Član 239.

Akadska tijela Panevropskog univerziteta su Senat Panevropskog univerziteta, Naučno-nastavno vijeće Fakulteta, Vijeće katedre i Vijeće za doktorske studije.

1. Senat Panevropskog univerziteta

Član 240.

Senat Panevropskog univerziteta je najviše akademsko tijelo Univerziteta, koje ima odgovornost za akademska pitanja rada Univerziteta i koje se kao naučno-stručni organ brine za ostvarivanje razvoja i osnovne edukativne i akademske djelatnosti Univerziteta, ostvarivanje naučno-istraživačkih funkcija univerziteta i ostvarivanju njegove društvene misije.

Senat Panevropskog univerziteta čine rektor i prorektori Panevropskog univerziteta, te po jedan predstavnik nastavnog osoblja sa svakog Fakulteta koji je u radnom odnosu na univerzitetu, kao i Predsjednik Unije studenata Panevropskog univerziteta koji je ujedno i predstavnik studenata iz prvog ciklusa, te jedan predstavnik studenata u drugom i trećem ciklusu. Broj studenata u sastavu Senata ne može biti manji od 15 % ukupnog broja članova Senata.

Broj članova Senata može da se mijenja u toku trajanja mandata zavisno od promjena u organizacionoj strukturi univerziteta.

Predstavnike nastavnog osoblja sa svakog Fakulteta predlažu Nastavno-naučno vijeća fakulteta, tako da vode računa da jednu trećinu od ukupnog broja članova Senata moraju da čine redovni profesori.

Predstavnike studenata u II i III ciklusu bira Predsjedništvo studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta.

Dekani Fakulteta ne mogu biti članovi Senata Panevropskog univerziteta.

Ukoliko na Univerzitetu nije formirana studentska organizacija, predstavnici studenata u Senatu biraju se prema definisanoj strukturi na studentskim vijećima po godinama studija.

Rektor Panevropskog univerziteta je predsjednik Senata po funkciji i predsjedava sjednicama Senata. U slučaju odsutnosti ili sprečenosti Rektora, Senatom predsjedava Prorektor za nastavu.

Mandat članovima Senata Panevropskog univerziteta koji su postavljeni po funkciji traje dok traje izbor na odgovarajuću funkciju odn. radni odnos člana. Mandat predstavnika nastavnog osoblja sa svakog Fakulteta traje četiri godine odn. dok traje izbor i radno angažovanje člana iz reda nastavnog osoblja. Mandat studenata traje dok traje njihov izbor u studentskim predstavničkim tijelima odn. dok imaju status studenta.

Član 241.

Senat Panevropskog univerziteta vrši sljedeće **poslove**:

- Donosi statut Panevropskog univerziteta na prijedlog Upravnog odbora univerziteta i nakon pribavljene saglasnosti Ministarstva za obrazovanje i kulturu Republike Srpske;
- Donosi opšte akte iz akademske oblasti nakon pribavljenih mišljenja Upravnog odbora univerziteta i Nastavno-naučnih vijeća fakulteta;
- Odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti Panevropskog univerziteta;
- Donosi studijske programe prvog, drugog i trećeg ciklusa studija;
- Usvaja nastavne programe pojedinih predmeta koji se predaju na Univerzitetu;
- Donosi program naučnih istraživanja Panevropskog univerziteta;
- Najmanje jednom godišnje razmatra izveštaj o ostvarivanju programa naučnih istraživanja koji donosi Univerzitet;
- Odlučuje o kadrovskim, tehničkim i organizacionim uslugama koje Univerzitet pruža u svim ciklusima studija, te u stručnom obrazovanju i usavršavanju u okviru Sporazuma sa drugim akademijama i univerzitetima iz zemlje i inostranstva;
- Donosi odluku o ukupnom broju i rasponu ECTS kredit-bodova i kredit-bodova za transfer na pojedinim predmetima odn. o broju ECTS kredit-bodova za druge aktivnosti studenta koje se vrednuju;
- Rješava prigovore i prijedloge studenata koji se odnose na nastavu i organizaciju nastavnog i obrazovnog procesa;
- Odlučuje o sadržaju i načinu realizacije programa stručnog obrazovanja nastavnika i saradnika;
- Donosi odluku o ništavosti javnih visokoškolskih isprava;

- Usvaja Plan i program individualnih postdiplomskih i doktorskih studija i imenuje Komisiju za ocjenu podobnosti kandidata i teme i Komisiju za ocjenu i odbranu doktorske disertacije;
- Daje saglasnost na izvještaje u postupku sticanja naučnog zvanja doktora nauka i odobrava odbranu doktorske teze;
- Predlaže drugim akademijama i univerzitetima iz zemlje i inostranstva matičnost Panevropskog univerziteta za pružanje usluga kadrovske, tehničke i obrazovne podrške za osnovne, studije prvog ciklusa i studije drugog i trećeg ciklusa;
- Utvrđuje uže nastavno-naučne oblasti na Panevropskom univerzitetu;
- Donosi godišnji plan udžbenika i osnovne literature;
- Daje mišljenje o broju studenata koji se upisuju u prvu godinu osnovnih studija prvog ciklusa i studija drugog ciklusa Ministarstvu prosvjete i kulture;
- Utvrđuje mjere za podsticanje razvoja izrazito uspješnih i darovitih studenata;
- Analizira rezultate i preuzima mjere za unapređenje obrazovanja i sprovođenja utvrđene politike;
- Utvrđuje politiku i postupke evaluacije akademskog uspjeha studenata, te analizira vrednovanje nastavnog osoblja, studijskih programa i organizacionih jedinica Univerziteta od strane studenata na osnovu studentskog izjašnjavanja i anketiranja;
- Obezbeđuje primjenu akademskih standarda na Panevropskom univerzitetu i definiše specifična pravila studiranja koja nisu utvrđena ovim Statutom;
- Utvrđuje i sprovodi postupke samovrednovanja i ocjene kvaliteta na Panevropskom univerzitetu i analizira rezultate vrednovanja;
- Dodjeljuje zvanje "profesor emeritus" i titulu počasnih doktora nauka, prema kriterijima utvrđenim Pravilnikom o uslovima, načinu sticanja i dodjele počasnih zvanja, priznanja i nagrada na Panevropskom univerzitetu;
- Donosi "*Kodeks akademske etike Panevropskog univerziteta*";
- Imenuje stalne i povremene akademske komisije iz svog domena rada i odgovornosti;
- Vršiti izbor akademskog osoblja u akademska i naučna zvanja na prijedlog Nastavno-naučnih vijeća Fakulteta;

- Utvrđuje odgovorne nastavnike i saradnike prije početka svakog semestra na prijedlog Nastavno-naučnih vijeća Fakulteta;
- Bira rektora i prorektore univerziteta na prijedlog Upravnog odbora Panevropskog univerziteta;
- Obavlja i druge poslove utvrđene ovim Statutom i drugim opštim aktima Panevropskog univerziteta, kao i ostale poslove koji se odnose na pitanja obrazovanja i nauke.

Član 242.

Senat može **punovažno da radi i odlučuje** ako sjednici prisustvuje ili u radu sjednice učestvuje više od polovine članova Senata, a odluke donosi većinom prisutnih članova Senata.

U svom radu i prilikom odlučivanja Senat može da uzme u obzir primjedbe prijedloge i mišljenja koji su dobijeni od Upravnog odbora univerziteta, Nastavno-naučnih vijeća fakulteta, Vijeća za doktorske studije, stručnih organa univerziteta, odnosno drugih organizacionih jedinica, kao i drugih organa visokoškolske ustanove.

Način rada i druga pitanja značajna za rad Senata Panevropskog univerziteta utvrđuju se **Poslovníkom o radu Senata**.

2. Nastavno-naučno vijeće Fakulteta

Član 243.

Panevropski univerzitet, po potrebi posla, može osnovati **naučno-nastavno vijeće Fakulteta**.

Naučno-nastavno vijeće fakulteta je stručni organ fakulteta i ujedno predstavlja **savjetodavno tijelo** Senata Panevropskog univerziteta.

Naučno-nastavno vijeće fakulteta čine nastavnici i saradnici u stalnom radnom odnosu na Panevropskom univerzitetu i predstavnici studenata u broju koji ne može biti manji od 15% ukupnog broja članova Vijeća.

Naučno-nastavnim vijećem fakulteta rukovodi Dekan fakulteta.

Član 244.

Naučno-nastavno vijeće fakulteta predlaže plan i program osnovnih studija I ciklusa i studija II ciklusa i doktorskih studija, bira predstavnika u Senat univerziteta, te predlaže program razvoja Fakulteta.

Naučno-nastavno vijeće fakulteta razmatra i druga pitanja iz nadležnosti Senata Panevropskog univerziteta vezana za obrazovni i naučni rad kao i

pitanja iz djelatnosti Univerziteta i studijskih programa koji su organizovani na Fakultetu, te predlaže donošenje odgovarajućih odluka.

Utvrđuje specifične kriterijume za vrednovanje studijskih programa izjednačavanje obrazovanja i programa stečenog po ranijim propisima i na drugim visokoškolskim ustanovama sa obrazovnim sistemom koji se sprovodi na Panevropskom univerzitetu, a koji nisu utvrđeni ovim Statutom.

Član 245.

Sjednice Naučno-nastavno vijeće fakulteta održavaju se po potrebi i mogu da se održavaju ako sjednici prisustvuje većina članova, a odluke se donose većinom glasova prisutnih članova Vijeća.

3. Vijeće katedre

Član 246.

Panevropski univerzitet, po potrebi posla, može osnovati **Vijeće katedre**.

Vijeće katedre čine svi nastavnici i saradnici katedre. Vijeće katedre:

- predlaže nastavni program nastavnih predmeta katedre;
- daje mišljenje o programu naučnih istraživanja i o naučnim radovima u kojima učestvuju nastavnici i saradnici katedre;
- odgovara za uredno obavljanje nastavnog procesa iz oblasti za koje je katedra osnovana;
- organizuje predavanja iz aktuelnih istraživanja svojih članova;
- daje stručna mišljenja organima Panevropskog univerziteta;
- pokreće postupak za izbor u zvanja i zasnivanje radnog odnosa nastavnika i saradnika
- učestvuje u saradnji katedri u zemlji i inostranstvu.
- predlaže članove komisije za pripremu izvještaja za izbor nastavnika i saradnika i naučnih radnika, članove komisije za odbranu doktorata, završnih radova u studiju II ciklusa i diplomskih radova;
- predlaže angažovanje istaknutog stručnjaka odnosno naučnog radnika za ostvarivanje dijela nastave na Panevropskom univerzitetu;
- daje mišljenje o podobnosti teme i kandidata za doktorsku disertaciju i magistarsku tezu;

Vijeće katedre razmatra i druga pitanja iz nadležnosti Senata Panevropskog univerziteta vezana za obrazovanje i naučni rad iz djelatnosti Panevropskog univerziteta za koju je organizovana katedra.

Sjednice Vijeća katedre se održavaju po potrebi i mogu se održati ako sjednici prisustvuje više od polovine članova, a odluke se donose većinom glasova svih članova Vijeća katedre.

4. Vijeće za doktorske studije

Član 247.

Senat Univerziteta imenuje **Vijeće za doktorske studije** koje se sastoji se od Predsjednika vijeća, zamjenika predsjednika vijeća, prorektora za nastavu Panevropskog univerziteta i Dekana svih Fakulteta odn. obrazovnih organizacionih jedinica u sastavu Panevropskog univerziteta. Članovi vijeća su nastavnici angažovani u nastavnom procesu na Univerzitetu. Mandat vijeća je 4 godine.

Član 248.

Zadaci Vijeća za doktorske studije su da obavi **prethodni postupak i koordinira nastavni, naučni i istraživački proces** na doktorskim studijama kako bi taj proces bio efikasan i ažuran i kako bi se obezbjedio kvalitet i kredibilitet doktorskih studija trećeg ciklusa.

Vijeće za doktorske studije prethodno razmatra i daje preporuke Senatu Panevropskog univerziteta po svim pitanjima vezanim za doktorske studije kao i za proceduru ocjenjivanja, odobravanja i izrade doktorskih dizertacije i odbrane doktorskih teza prema Zakonu o univerzitetu.

Član 249.

Osim opštih zadataka opisanih u prethodnom članu, Vijeće za doktorske studije vrši i slijedeće **poslove**:

- Utvrđuje podobnost kandidata obzirom na matičnost studija za kandidate koji upisuju doktorski studij nakon završenih master studija drugog ciklusa na drugom univerzitetu;
- Izabira mentora i komentora za vođenje dokorskog studija određenog kandidata;
- Razmatra predložene teme dokorskog studija;
- Razmatra plan i program dokorskog studija;

- Predlaže sastav *Komisija za ocjenu podobnosti kandidata i teme i Komisija za ocjenu i odbranu doktorskih disertacija* koje bira Senat Panevropskog univerziteta;
- Razmatra izvještaje komisija iz prethodnog stava i prosljeđuje ih Senatu Panevropskog univerziteta na usvajanje;
- Razmatra periodične izvještaje mentora o realizaciji studija za pojedinačne kandidate;
- Razmatra zahtjeve za produženje roka za izradu doktorske disertacije;
- Razmatra i druge zahtjeve doktorskih kandidata;

Član 250.

Senat Panevropskog univerziteta imenuje Predsjednika Vijeća za doktorske studije i njegovog zamjenika. Predsjednik Vijeća je **rukovodioc dokorskog studija**. Predsjednik Vijeća je akademik ili redovni profesor odgovarajućeg naučnog područja, a njegov zamjenik je redovni profesor.

Predsjednik Vijeća za doktorske studije **predsjedava** Vijećem.

Predsjednik Vijeća sastavlja opšti program doktorskih studija i sastavlja spisak nastavnog osoblja koje će biti neposredno angažovano u izvođenju doktorskih studija odn. spisak nastavnog osoblja za članstvo u komisijama za ocjenu podobnosti kandidata i teme i ocjenu i odbranu dokorskog rada prema kriterijumu naučne i pedagoške kompetentnosti.

Zamjenik predsjednika Vijeća je zajedno sa prorektorom za nastavu Panevropskog univerziteta i mentorom svakog pojedinog kandidata odgovoran za planiranje rasporeda izvođenja dokorskkih studija i pojedinačnih nastavnih i naučno-istraživačkih aktivnosti, te za blagovremenu i uspješnu realizaciju tih aktivnosti.

Predsjednik Vijeća za doktorske studije u saradnji sa kandidatom utvrđuju prijedlog za imenovanje mentora dokorskkih studija odn. mentora kandidata za ocjenu i odbranu dokorskke dizertacije.

XII STRUČNI ORGANI Panevropskog univerziteta

Član 251.

Stručni organi Panevropskog univerziteta su Direktor, Rektor i Upravni odbor.

1. Direktor/finansijski direktor

Član 252.

Direktor je **poslovodni organ** Panevropskog univerziteta. Zajedno sa Rektorom a u okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom i ovim Statutom rukovodi radom Panevropskog univerziteta.

Izbor i razriješenje direktora Univerziteta vrši Upravni odbor Univerziteta.

Za direktora može biti imenovano lice koje pored opštih uslova predviđenih Zakonom, ispunjava i sledeće **posebne uslove**:

- da ima završen prvi ciklus obrazovanja u četverogodišnjem trajanju ili drugi ciklus obrazovanja u oblastima za koje je Univerzitet matičan prema članu 11. stav 1. i 3. Statuta. Prednost imaju kandidati koji imaju završen drugi ciklus obrazovanja,
- da ima iskustva na poslovima rukovođenja od najmanje jednu godinu pri čemu je prednost odgovarajuće iskustvo u radu sa privrednim subjektima,
- da vrlo dobro poznaje jedan svjetski jezik pri čemu se prednost daje njemačkom i engleskom jeziku;
- da ima izrazite organizacione i komunikacione sposobnosti
- da ima izrazite sposobnosti za timski rad;
- da ima smisla za pedagoški i naučno istraživački rad

Član 253.

U ostvarivanju **funkcije rukovođenja** direktor Univerziteta:

- predstavlja i zastupa Univerzitet i svoje funkcije ostvaruje u interesu Univerziteta, direktor može punomoćjem prenijeti pojedina ovlašćenja za zastupanje na druga lica samo uz saglasnot Upravnog odbora Univerziteta;
- organizuje i rukovodi procesom rada stručnih službi i vodi poslovanje Univerziteta neposredno i preko radnika sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima;
- na osnovu uputstava i odluka Upravnog odbora, samostalno i u konsultacijama sa Rektorom, te u skladu sa Zakonom, Planom poslovanja i Programom razvoja donosi odluke, rješenja i druge zakonske akte i zaključuje ugovore;
- potpisuje kolektivne ugovore osim onih koji su u nadležnosti Upravnog odbora;

- daje pojedinačnu ili zajedničku prokuru uz saglasnost Upravnog odbora;
- Stara se o zakonitosti rada i odgovara za zakonitost rada Univerziteta obustavljajući sve akte Univerziteta od primjene i izvršenja ako su protivni Zakonu, ovom Statutu, opštim aktima i interesu Univerziteta;
- učestvuje u radu Upravnog odbora;
- aktivno učestvuje u kreiranju osnova poslovne politike, izrade nacrtu programskih, planskih i razvojnih dokumenta i izrade nacrtu opštih akata;
- izvršava odluke Upravnog odbora Univerziteta;
- donosi odluke o zapošljavanju i odlučuje o raspoređivanju radnika stručnih službi na poslove i radne zadatke;
- odlučuje o pravima i dužnostima zaposlenih u stručnim službama Univerziteta (o rasporedu i preraspodjeli radnog vremena, o odsustvovanju radnika);
- odlučuje o upućivanju radnika stručnih službi na specijalizaciju i prekvalifikaciju;
- procjenjuje doprinos u radu radnika stručnih službi;
- odlučuje o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika stručnih službi u skladu sa Zakonom i kolektivnim ugovorom;
- odlučuje o udaljavanju radnika stručnih službi sa poslova koje obavlja na druge poslove ili iz Univerziteta u slučajevima i na način utvrđen Zakonom i kolektivnim ugovorom;
- donosi organizacione propise i daje uputstva za rad;
- odobrava službena putovanja u zemlji i inostranstvu.
- zamjenjuje Rektora u njegovom odsustvu;
- razmatra zakone i akte drugih organa, te na osnovu analize i uvida daje prijedloge i mišljenja;

Član 254.

Direktor Univerziteta **izvršava**:

- odluke Upravnog odbora;
- zaključke i odluke Senata i drugih stručnih organa Univerziteta iz svoga djelokruga rada i ovlaštenja;
- pravosnažne sudske odluke;
- obezbjeđuje sprovođenje mjera obezbjeđenja, zaštite autorskih prava i zaštite tajnosti podataka.

Član 255.

Direktor Univerziteta redovno **izvještava** Upravni odbor Univerziteta:

- Podnosi skraćeni pisani izvještaj o materijalnim i finansijskim rezultatima poslovanja Upravnom odboru Univerziteta kvartalno,
- Podnosi pismeni i usmeni izvještaj i analizu rezultata poslovanja sa bilansnim izvještajima Upravnom odboru univerziteta dva puta godišnje na osnovu periodičnih polugodišnjih i zaključnih godišnjih knjigovodstvenih obračuna;
- Priprema materijale iz različitih izvora, izvještaje, akta i drugu analitičku dokumentaciju za redovne i vanredne sjednice Upravnog odbora

Član 256.

Direktor Univerziteta **snosi materijalnu odgovornost** za odluke iz svojih ovlaštenja i svoga djelokruga rada, a kojima je nanesena šteta Univerzitetu. Direktor Univerziteta je materijalno odgovoran za dokazanu štetu počinjenu Univerzitetu namjerno, zloupotrebom položaja, prekoračenjem ili puštanjem ovlaštenja.

Odgovornost direktora utvrđuje Upravni odbor u skladu sa ovim Statutom i Zakonom.

Direktor Univerziteta može biti razriješen dužnosti radi neizvršavanja ugovorenih ili zakonskih obaveza, neostvarivanja poslovnih rezultata, sukoba interesa sa Univerzitetom, zloupotrebe položaja ili drugih aktivnosti, kojima je nanesena neposredna materijalna šteta ili šteta po interese Univerziteta.

2. Rektor

Član 257.

Rektor **rukovodi** radom Panevropskog univerziteta zajedno sa direktorom, a u okviru svojih ovlaštenja definisanih Zakonom i ovim Statutom.

Za rektora može biti izabran nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora koji se na Panevropskom univerzitetu nalazi u radnom odnosu s punim radnim vremenom.

Rektor univerziteta bira se na vrijeme od četiri godine i može biti ponovo izabran.

Član 258.

Rektor ima prava i dužnosti utvrđene Zakonom, a naročito:

- razmatra Statut Panevropskog univerziteta;
- odgovara za ostvarivanje obrazovne i naučne djelatnosti i rukovodi stručnim radom na Univerzitetu;
- aktivno učestvuje u kreiranju osnova poslovne politike, i kreiranju programskih, planskih i razvojnih dokumenta;
- utvrđuje organizaciju izvođenja nastave u toku školske godine po semestrima;
- donosi odluku o rasporedu obaveznih predmeta u zavisnosti od prethodnog obrazovanja;
- rješava zahtjeve za prelazak studenta sa drugog istorodnog fakulteta ili sa jednog na drugi smjer unutar Univerziteta i odlučuje o priznavanju ispita prilikom prelaska sa druge visokoškolske ustanove;
- donosi rješenje o poništavanju ispita na zahtjev studenta;
- odlučuje o zahtjevima i naknadama za ispunjavanje zaostalih predispitnih obaveza;
- odlučuje po prigovorima studenata na upisne liste, prigovorima na ocjene i rješenju o prelasku u narednu godinu studija;
- potpisuje diplome svih studijskih ciklusa;
- predlaže godišnji program rada i plan razvoja;
- izvršava odluke Upravnog odbora iz svoje nadležnosti i svog djelokruga;
- podnosi godišnji izvještaj o nastavno-naučnom radu Fakulteta;
- pokreće inicijativu i predlaže rješenja o pitanjima od značaja za vršenje djelatnosti Panevropskog univerziteta;
- prije početka školske godine odlučuje o smjerovima i usmjerenjima za koje će se u toj školskoj godini držati nastava;
- koordinira i nadzire rad prorektora;
- predlaže tijelima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;
- predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
- izvršava odluke upravnog odbora i Senata Panevropskog univerziteta;
- rektor univerziteta učestvuje u radu rektorske konferencije;
- obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom Panevropskog univerziteta i drugim opštim aktima Panevropskog univerziteta.

Rektor radi proučavanja pitanja iz svoje nadležnosti može obrazovati komisije

Rektor može pojedine zadatke i poslove prenijeti prorektorima i radnicima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima.

Član 259.

Rektor je **samostalan** u obavljanju poslova iz svog djelokruga i za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara Senatu Panevropskog univerziteta, a u domenu poslovanja odgovara Upravnom odboru Panevropskog univerziteta.

Rektor može biti razriješen dužnosti prije isteka perioda na koji je imenovan:

- ako bude osuđen za krivično djelo koje ga čini neadekvatnim za vršenje funkcije rektora;
- ako nestručno ili nesavjesno vršu funkciju rektora;
- ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom i ovim Statutom ili prekorači ovlaštenja i time nanese štetu Panevropskom univerzitetu;
- zbog spriječenosti objektivne prirode da u dužem vremenu obavlja dužnost rektora.

Član 260.

Panevropski univerzitet, po potrebi posla, ima **prorektore**, i to:

- ☞ Prorektora za nastavu;
- ☞ Prorektora za naučni rad i međunarodnu saradnju;
- ☞ Prorektora za osiguranje kvaliteta i razvoj;

Član 261.

Prorektor za nastavu:

- zamjenjuje Rektora u njegovom odsustvu;
- pomaže Rektor u koordinaciji i objedinjavanju održavanja nastave;
- stara se o organizacionim i tehničkim uslovima nastave;
- koordinira sa studentskom službom, studentima, nastavnicima i saradnicima;
- preduzima mjere radi sprovođenja odluka Senata Panevropskog univerziteta u vezi nastave;
- rješava konkretne zahtjeve studenata vezane za nastavu za koje nisu nadležni Rektor i Senat Univerziteta;
- koordinira rad izdavačke djelatnosti vezane za nastavu;
- vrši i druge poslove za koje ga ovlasti Rektor.

Član 262.

Prorektor za naučni rad i međunarodnu saradnju:

- predlaže način ostvarivanja međunarodne saradnje;
- pomaže Rektor u poslovima vezanim za naučni rad i međunarodnu saradnju Panevropskog univerziteta;
- preduzima mjere radi sprovođenja odluka Senata Panevropskog univerziteta, Rektora i Upravnog odbora u vezi naučnog rada i međunarodne saradnje;
- obavlja i druge poslove određene ovim Statutom i drugim aktima Panevropskog univerziteta ili koje mu Rektor povjeri.

Član 263.

Prorektor za osiguranje kvaliteta i razvoj:

- pomaže u pripremi materijala za sjednice Upravnog odbora i Senata Panevropskog univerziteta;
- preduzima mjere radi sprovođenja odluka Upravnog odbora u vezi razvoja;
- predlaže mjere za racionalno trošenje materijalnih sredstava;
- stara se da Panevropski univerzitet ostvaruje svoja prava u organima putem kojih se finansira djelatnost univerziteta;
- predlaže visinu školarine i drugih troškova koje snose studenti;
- obavlja i druge poslove u određenim oblastima za koje ga Rektor ovlasti;

Član 264.

Prorektori za svoj rad odgovaraju Rektor u.

Član 265.

Prorektore bira Senat Panevropskog univerziteta iz reda redovnih i vanrednih profesora prema prijedlogu Upravnog odbora univerziteta, na period od dvije godine.

Član 266.

Prorektori mogu biti **razriješeni dužnosti** i prije isteka vremena na koje su birani:

- u slučaju da dođe do prestanka radnog odnosa zbog primjene

zakonskih propisa koji regulišu radne odnose;

- na sopstveni zahtev, ili ako su spriječeni da u dužem vremenskom periodu vrše prava i dužnosti;
- ako svojom krivicom nanesu štetu univerzitetu;
- ako svojom krivicom povrijede ugled Panevropskog univerziteta;
- ako ne izvršavaju zadatke utvrđene ovim Statutom.

Prorektor može biti razriješen dužnosti prije isteka vremena na kojeg je biran i ako u vršenju povjerenih poslova izazove slučaj zbog kojeg Rektor može biti razriješen dužnosti prije isteka vremena i ako povjerene poslove vrši protivno ovlaštenju ili uputstvima.

3. Upravni odbor

Član 267.

Upravni odbor Univerziteta je formiran osnivačkim aktima univerziteta u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

Upravni odbor ima **9** članova. Članove Upravnog odbora univerziteta čine predstavnici osnivača univerziteta, akademskog osoblja, neakademskog osoblja i studenata.

Osnivači univerziteta koji posjeduju više od 30 % osnivačkog uloga imenuju po dva člana Upravnog odbora, dok ostali osnivači imenuju po jednog člana. Pravna lica - osnivači univerziteta imenuju svoje predstavnike odlukom svojih Upravnih odbora. Senat univerziteta imenuje jednog člana Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja zaposlenog na Panevropskom univerzitetu i jednog člana neakademskog osoblja koji ne mora biti u radnom odnosu na univerzitetu. Studentska unija Panevropskog univerziteta bira jednog člana Upravnog odbora iz rada studenata po proceduri utvrđenoj Statutom studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta, a imenuje ga Senat Panevropskog univerziteta.

Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine. Mandat predstavnika studenata traje jednu godinu.

Član 268.

Upravni odbor obavlja slijedeće **poslove**:

- daje mišljenje o statutu Panevropskog univerziteta Senatu univerziteta;
- daje mišljenje o o statutu organizacionih jedinica u skladu sa svojim nadležnostima;

- donosi pojedinačna i opšta akta iz svoje nadležnosti;
- donosi unutrašnju organizaciju Panevropskog univerziteta i Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji po prethodno pribavljenom mišljenju organizacionih jedinica;
- donosi odluku o obrazovanju novih unutrašnjih organizacionih jedinica na prijedlog senata univerziteta;
- razmatra nacрте akata koje donose drugi organi i tijela na Univerzitetu;
- donosi Pravila o visini naknade za studiranje i cijeni usluga, i Odluku o visini naknada za studiranje na univerzitetu za svaku školsku godinu;
- usvaja planove razvoja Univerziteta i preduzima mjere za njihovo sprovođenje;
- donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
- donosi godišnji program rada Univerziteta, na prijedlog Senata Panevropskog univerziteta,
- odlučuje o svim vanrednim zahtjevima korisnika usluga Univerziteta koji direktno utiču na ostvarivanje prihoda Univerziteta;
- donosi Pravilnik o raspodjeli na Panevropskom univerzitetu i pojedinačne odluke o visini različitih naknada nastavnom i drugom osoblju Univerziteta za redovne i vanredne radne aktivnosti i poslove obavljene na Univerzitetu;
- usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrdenog blagajničkim maksimumom a posebno o korištenju sredstava za investicije;
- donosi finansijski plan Panevropskog univerziteta na prijedlog direktora i vrši nadzor nad njegovom realizacijom;
- usvaja izveštaje o poslovanju i godišnji obračun Panevropskog univerziteta;
- donosi godišnji program rada na prijedlog Senata;
- prati primjenu opštih akata i stara se o zakonitosti i javnosti rada na Panevropskom univerzitetu;
- kreira osnove poslovne politike i utvrđuje obrazovnu, naučno-istraživačku i razvojno-investicionu politiku Panevropskog univerziteta;

- najmanje jednom godišnje podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju Panevropskog univerziteta;
- odlučuje o pitanjima koja se odnose na opšti i materijalni položaj Panevropskog univerziteta i njegovih radnika;
- odlučuje o prigovoru zaposlenih na odluke tijela Panevropskog univerziteta koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih iz radnog odnosa;
- imenuje stalne i povremene komisije iz svog domena rada i odgovornosti;
- rješava po prigovorima o nostrifikaciji;
- donosi odluke o imenovanju i razrješavanju lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima;
- imenuje i razrješava direktora;
- razmatra prijedlog za izbor Rektora i prorektora univerziteta i upućuje ga Senatu univerziteta;
- daje punomoćja iz svoje nadležnosti ovlaštenim radnicima Univerziteta i trećim licima;
- razmatra prijedloge sindikata u vezi sa ostvarivanjem prava radnika;
- obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom Panevropskog univerziteta i drugim opštim aktima Panevropskog univerziteta.

Za pitanja koja su od neposrednog interesa za akademsko osoblje Upravni odbor Panevropskog univerziteta mora pribaviti **mišljenje Senata** univerziteta odn. Naučno-nastavnog vijeća fakulteta.

Za pitanja koja su od neposrednog interesa za studente mora da se pribavi mišljenje studentskog predstavničkog tijela.

Član 269.

Upravni odbor može punovažno da radi ako sjednici prisustvuje više od polovine članova Upravnog odbora. Upravni odbor **odlučuje većinom** glasova od ukupnog broja članova.

Izuzetno, Upravni odbor odlučuje jednoglasno o raspodjeli dobiti i o pokriću gubitaka, o zaduženju ustanove i o davanju kredita, o udruživanju sa drugim ustanovama i o izmjenama i dopunama djelatnosti. Ukoliko nama saglasnosti, odlučuje se većinom glasova pod uslovom da osnivači koji glasaju za odluku imaju dvije trećine osnivačkog uloga.

O statusnim pitanjima i o povećanju ili smanjenju osnivačkog kapitala –

uloga, Upravni odbor odlučuje jednoglasno.

Članovi upravnog odbora mogu o pitanjima iz nadležnosti Upravnog odbora da se izjasne pismenim putem.

Način rada, kao i druga pitanja značajna za rad Upravnog odbora, utvrđuju se **Poslovníkom o radu Upravnog odbora**.

Član 270.

Predsjednik Upravnog odbora priprema i saziva sjednice Upravnog odbora u saradnji sa direktorom i Rektorom univerziteta.

Predsjednik Upravnog odbora vodi sjednice, stara se o redu na sjednicama, potpisuje akta i odluke donesene na sjednici Upravnog odbora.

Predsjednik Upravnog odbora Panevropskog univerziteta može da bude **profesionalno lice** u radnom odnosu ili lice vezano odgovarajućim ugovorom, kojemu se pored poslova iz prethodnog stava dodjeljuju i poslovi vezani za razvoj i institucionalnu izgradnju Panevropskog univerziteta i koje za svoj rad dobija odgovarajuću nadoknadu.

XIII STUDENTSKO PREDSTAVNIČKO TIJELO PANEVROPSKOG UNIVERZITETA

Član 271.

Studentsku Uniju Panevropskog univerziteta čini asocijacija studentskih organizacija fakulteta i drugih organizacionih jedinica u sastavu Panevropskog univerziteta. Rad studentske unije, studentskih organizacija i organa na Panevropskom univerzitetu reguliše se *Statutom Studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta*.

Studentski parlament Panevropskog univerziteta je najviše predstavničko tijelo studenata univerziteta, koji predstavlja Studentsku uniju Panevropskog univerziteta i koji se sastoji od izabranih predstavnika studenata svih fakulteta/organizacionih jedinica Panevropskog univerziteta.

Broj predstavnika i sastav Studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta definisan je u *Statutu Studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta*.

U cilju cjelovitog zastupanja interesa i potreba studenata Panevropskog univerziteta Studentski parlament osnivaju sekcije, komisije i forume čija je funkcija, broj i sastav definisana u *Statutu Studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta*.

Član 272.

Studentskim parlamentom Panevropskog univerziteta rukovodi Predsjedništvo parlamenta i Predsjednik studentskog parlamenta koji je ujedno i predsjednik Studentske unije Panevropskog univerziteta. Predsjedništvo studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta je osnovni izvršni organ satudentskog parlamenta.

Predsjedništvo studentskog parlamenta se formira od po tri predstavnika sa svakog fakulteta/organizacione jedinice Panevropskog univerziteta. Predsjedništvo tajnim glasanjem bira Predsjednika studentskog parlamenta i zamjenika predsjednika

Radi ostvarivanja prava i zaštite interesa studenata, Predsjedništvo studentskog parlamenta na konstituirajućoj sjednici takođe bira i dva predstavnika studenata u Senat univerziteta vodeći računa da predstavljaju drugi i treći obrazovni ciklus koji su organizovani na Univerzitetu. Predsjedništvo bira i jednog predstavnika studenata u Upravni odbor Panevropskog univerziteta.

Predsjedništvo studentskog parlamenta bira i predstavnike studenata Panevropskog univerziteta u Uniju studenata Republike Srpske.

Studentski parlament Panevropskog univerziteta, Predsjedništvo i Predsjednik Studentske Unije zastupaju interese studenata i daju doprinos društvenim, kulturnim, akademskim i fizičko-rekreativnim potrebama studenata.

Član 273.

Sekretara studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta bira skupština Studentskog parlamenta iz redova studentskih predstavnika. Mandat sekretara Studentskog parlamenta iznosi godinu dana.

Sekretar studentskog parlamenta sakuplja i distribuiše sve relevantne informacije o članovima i ostalim institucijama, vodi zapisnik sa sjednica svih organa Unije studenata Panevropskog univerziteta, obavještava članove organa o mjestu i vremenu održavanja sjednica, vodi arhivu, održava prostorije namjenjene Uniji studenata Panevropskog univerziteta, podnosi izvještaj o svom radu Predsjedniku Studentskog parlamenta, odlazi redovno sa Predsjednikom studentskog parlamenta na sastanke, te obavlja i druge poslove u skladu sa odlukama organa Unije studenata Panevropskog univerziteta.

Član 274.

Studentsku organizaciju fakulteta/organizacione jedinice čine svi studenti upisani na fakultetu/organizacionoj jedinici kojima nije prestao status studenta.

Studentska organizacija fakulteta/organizacione jedinice ima skupštinu i predsjedništvo.

Skupštinu studentske organizacije fakulteta čine svi upisani studenti. Skupština Studentske organizacije radi putem Vijeća studenata organizovanih po godinama studija i studijskim programima. Radom Vijeća studenata rukovodi radno predsjedništvo koje se bira neposredno javnim glasanjem na sjednici Zbora studenata. Zbor godine kandiduje i tajnim glasanjem bira predstavnike za Predsjedništvo studentske organizacije fakulteta/organizacione jedinice. Broj kandidovanih studenata mora da bude veći od broja izabranih studenata. Radno predsjedništvo Vijeća godine je istovremeno i glasački odbor. Radno predsjedništvo Vijeća studenata mora da vodi računa o nacionalnoj, polnoj, starosnoj, strukovnoj i interesnoj strukturi predloženih studenata prilikom kandidovanja za Predsjedništvo Studentske organizacije fakulteta, kako bi izabrani članovi Predsjedništva u najvećem mjeri odrazili strukturu, potrebe i interese studenata fakulteta.

Član 275.

Predsjedništvo studentske organizacije fakulteta je osnovni predstavnički i izvršni organ Studentske organizacije fakulteta/organizacione jedinice. Čine ga predstavnici svih godina odn. studijskih progama na fakultetu/organizacionoj jedinici koji se biraju svake godine tajnim i neposrednim glasanjem putem Zborova studenata. Predsjedništvo ima tri člana.

Sastav predsjedništva odražava nacionalnu, polnu starosnu, strukovnu i interesnu strukturu studenata fakulteta/organizacione jedinice. Sastav i broj članova Predsjedništva Studentske organizacije fakulteta/organizacione jedinice definiše se Statutom Studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta.

Predsjedništvo Studentske organizacije fakulteta/organizacione jedinice ulazi u sastav Predsjedništva studentskog parlamenta Panevropskog univerziteta.

Član 276.

Studentski parlament finansira aktivnosti Unije studenata Panevropskog univerziteta iz izvora Panevropskog univerziteta, sponzorstvom,

konkurisanjem projekata za finansiranje kod fakulteta, univerziteta, državnih organa ili fondacija i iz ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Član 277.

Mandat svih članova studentskih predstavničkih tijela na Univerzitetu i Fakultetima odn. organizacionim jedinicama traje godinu dana. Izbor članova studentskih predstavničkih tijela održava se svake godine najkasnije do 30. novembra, tajnim i neposrednim glasanjem. Niko ne može više od dva puta biti biran na istu funkciju.

XIV STICANJE SREDSTAVA

Član 278.

Panevropski univerzitet **stiće prihod** vršenjem djelatnosti definisanih u članovima 9 i 13 ovoga Statuta na osnovu Ugovora sa osnivačima, na osnovu Ugovora sa korisnicima usluga, kao i iz sredstava koja obezbeđuje vlada iz budžeta i sredstava donatora u skladu sa Zakonom.

Panevropski univerzitet može sticati sredstva od školarine, od pružanja usluga trećim licima, kao drugih izvora (poklon, donacija, sponzorstvo i dr.).

Prihod Panevropskog univerziteta je jedinstven.

Univerzitet može sticati sredstva:

1. ostvarivanjem programa naučnih istraživanja,
2. iz naknade koju plaćaju studenti, polaznici postdiplomskih studija i doktorskih studija
3. ostvarivanjem programa stručnog obrazovanja i usavršavanja
4. iz sredstava koja obezbeđuje vlada iz budžeta
5. iz izdavačke i informativne djelatnosti,
6. iz prihoda po osnovu autorskih prava i патената
7. iz konsalting i menadžment poslova
8. iz poslova izrade projekata u oblastima za koje je univerzitet matičan;
9. iz poslova posredovanja u oblasti obrazovanja
10. iz poklona i zavještanja,
11. iz kamata i dividendi
12. iz drugih izvora nastalih obavljanjem djelatnosti

Član 279.

Sredstva iz prethodnog člana ovog Statuta, Panevropski univerzitet može koristiti, u skladu sa godišnjim programom rada za:

- troškove poslovanja;
- zarade zaposlenih u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o raspodjeli i Kolektivnim ugovorom;
- nabavku opreme i nekretnina;
- rješavanje stambenih pitanja radnika;
- obavljanje naučnog rada, koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave;
- naučno i stručno usavršavanje nastavnika i saradnika;
- podsticanje razvoja nastavnog podmlatka;
- rad sa darovitim studentima;
- međunarodnu saradnju;
- izvore informacija i informacione sisteme; i
- druge namjene u skladu sa Zakonom.

Raspoređivanje i upravljanje sredstvima Panevropskog univerziteta, kao i regulisanje načina formiranja i isplate zarada zaposlenih, regulisani su posebnim opštim aktima Panevropskog univerziteta.

Član 280.

Novčana sredstva Panevropskog univerziteta su sva sredstva koja je po osnovi obavljanja djelatnosti pribavio Univerzitet putem ugovora ili drugih pravnih radnji.

Član 281.

Rezultati poslovanja Panevropskog univerziteta utvrđuju se periodičnim i godišnjim obračunom u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Periodični i godišnji obračun predlaže direktor Upravnom odboru.

XV IZDAVAČKA DJELATNOST

Član 282.

Na Panevropskom univerzitetu se u obrazovno-naučnom radu koriste

osnovni **udžbenici**, pomoćni udžbenici i **skripta**:

- 📖 Osnovni udžbenik po pravilu obuhvata najmanje 90% sadržaja predmeta utvrđenih nastavnim planom i programom.
- 📖 Pomoćni udžbenici su: atlasi, dijagrami, literatura - odabrani tekstovi, praktikumi, zbirke zadataka, riječnici i drugi sadržaji kojima se doprinosi ostvarivanju nastavnih planova i programa.
- 📖 Skripta su autorizovana predavanja koja se, po pravilu, izdaju u slučaju kada ne postoji odgovarajući osnovni udžbenik. Na univerzitetu je obezbjeđena udžbenička literatura, dok se skripta koriste izuzetno.

Na Panevropskom univerzitetu se u obrazovno-naučnom radu koriste takođe i elektronski i multimedijalni nosioci informacija, odnosno "*on-line*" metode diseminacije informacija korištenjem Interneta, računarskih mreža i multimedijalnih sredstava.

Član 283.

Panevropski univerzitet odobrava i u skladu sa raspoloživim sredstvima, izdaje osnovne udžbenike, pomoćne udžbenike, skripta i monografije. Sredstva za izdavačku djelatnost se planiraju i obezbjeđuju u okviru godišnjih budžeta Panevropskog univerziteta.

Član 284.

Senat Univerziteta, po potrebi posla, imenuje **Izdavački savjet** na četiri godine iz reda nastavnika i saradnika Panevropskog univerziteta.

Izdavački odbor za publikacije Univerziteta čine: glavni i odgovorni urednik izdavača koji je ujedno i rukovodilac Centra za izdavačku djelatnost Panevropskog univerziteta, od jednog do tri člana iz reda nastavnika i od jednog do dva člana iz reda saradnika koje imenuje Senat Panevropskog univerziteta.

Član 285.

Izdavanje i uređivanje zbornika radova, kao zajedničke publikacije nastavnika, studenata i saradnika Panevropskog univerziteta, uređuje se u skladu sa Zakonom.

Član 286.

Senat Panevropskog univerziteta donosi Godišnji plan kojim utvrđuje vrstu i broj potrebnih osnovnih udžbenika, kao i koji se pomoćni udžbenici i skripta (*u daljem tekstu: udžbenik*) mogu koristiti za ostvarivanje programa

studija na univerzitetu.

Za izbor udžbenika odgovoran je predmetni nastavnik.

Uz zahtev za odobravanje udžbenika prilaže se recenzija.

Član 287.

Standarde koje treba da zadovolji udžbenik, način pribavljanja i odobravanja rukopisa za udžbenik, kao i njegovo praćenje i ocjenjivanje utvrđuje Senat posebnim pravilnikom.

Odobrenjem udžbenika iz stava 1. ovog člana stiče se pravo da se na naslovnoj strani istakne zaštitni znak i logotip Panevropskog univerziteta i naziv "*Škola evropskih znanja*".

Član 288.

Senat Panevropskog univerziteta objavljuje spisak odobrenih udžbenika i priručnika, do 31. maja tekuće godine, koji će se koristiti po obrazovnim profilima i godinama studija u narednoj školskoj godini.

Član 289.

Nastavnik na ispitu nema pravo da ispituje studente po udžbeniku koji nije u *Spisku odobrenih udžbenika i pomoćnih sredstava*.

XVI OBAVJEŠTAVANJE STUDENATA I ZAPOSLENIH RADNIKA

Član 290.

Organi i stručni organi Panevropskog univerziteta dužni su da obezbjede **javnost svoga rada** prema subjektima koji imaju pravni interes za praćenje rada i poslovanja Panevropskog univerziteta, kada to nije protivno interesu Panevropskog univerziteta, a u skladu sa Zakonom.

Član 291.

Obim i način obezbjeđivanja javnosti rada organa i stručnih organa Panevropskog univerziteta utvrđuju se Poslovníkom o radu kolektivnih organa i pojedinačnim kolektivnim ugovorom.

XVII POSLOVNA TAJNA

Član 292.

Poslovnóm tajnom smatraju se isprave i podaci čije bi saopštenje neovlašćenom licu bilo protivno interesima ili bi štetilo interesima i poslovnom ugledu Panevropskog univerziteta.

Poslovnu tajnu dužni su da čuvaju svi zaposleni koji na bilo koji način saznaju za ispravu ili podatak koji se smatra poslovnom tajnom i po prestanku radnog odnosa na Panevropskom univerzitetu.

XVIII OPŠTA AKTA Panevropskog univerziteta

Član 293.

Organi Univerziteta donose odluke, pravila, pravilnike, poslovnike, uputstva, preporuke i druge opšte akte, u skladu sa njihovim nadležnostima.

Pod opštim aktima podrazumijevaju se:

- Ugovor o osnivanju;
- Statut univerziteta i statuti fakulteta;
- Pravilnici/pravila;
- Poslovnici;
- Metodologije i klasifikacije;
- Kodeksi;
- Strategije i politike;
- Registri i katalozi;
- Administrativne procedure;
- Odluke kojima se na opšti način uređuju odnosi, u skladu sa zakonom, statutom i djelatnošću Panevropskog univerziteta;

Tumačenje Statuta i drugih opštih akata daje organ Panevropskog univerziteta koji je ovlašten za njegovo donošenje.

Član 294.

Opšta akta Panevropskog univerziteta su:

Pravilnici/pravila:

- Pravilnik o sistematizaciji poslova i organizaciji Panevropskog univerziteta;
- Pravilnik o opisu poslova i radnih procedura na Panevropskom univerzitetu;
- Pravilnik o radnim odnosima na Panevropskom univerzitetu;
- Pravilnik o raspodjeli;
- Pravila o visini naknade za studiranje i cijeni usluga;
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama;
- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju;

- Pravila studija prvog ciklusa;
- Pravila studija drugog ciklusa;
- Pravilnik o doktorskim studijama;
- Pravilnik o studiju obrazovanja na daljinu;
- Pravilnik o kontinuitetu studija;
- Pravilnik o evaluaciji znanja i postignuća studenata;
- Pravilnik o sticanju akademskih zvanja i zasnivanju radnog odnosa akademskog osoblja Panevropskog univerziteta;
- Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti studenata;
- Pravilnik o kvalifikacionom ispitu i upisu na Panevropski univerzitet;
- Pravilnik o priznavanju ispita i vrednovanju studijskih programa;
- Pravilnik o mobilnosti studenata;
- Pravilnik o osiguranju kvaliteta na Panevropskom univerzitetu;
- Pravilnik o studentskom vrednovanju i anketiranju;
- Pravila o radu Centra za izdavačku djelatnost;
- Pravila rada biblioteke Panevropskog univerziteta;
- Pravilnik o uslovima, načinu sticanja i dodjele počasnih zvanja, priznanja i nagrada na Panevropskom univerzitetu;
- Pravilnik o finansiranju i sufinansiranju naučno-istraživačkih projekata;
- Pravilnik o diplomskom, pristupnom i master radu;
- Pravilnik o plagijarizmu;

Poslovnici:

- Poslovnik o radu Senata Panevropskog univerziteta;
- Poslovnik o radu Upravnog odbora Panevropskog univerziteta;
- Poslovnik o radu Nastavno-naučnog vijeća fakulteta;
- Poslovnik o radu Vijeća za doktorske studije;

Metodologije i klasifikacije:

- Klasifikacija naučnih oblasti na Panevropskom univerzitetu;
- Nomenklatura stručnih, akademskih i naučnih naziva koji se stiču na studijskim programima Panevropskog univerziteta;
- Kriteriji kompetetnosti akademskog osoblja;
- Metodologija izrade studentskih i završnih radova;

- ☑ Standardi za izradu, pribavljanje praćenje, ocjenjivanje i odobravanje udžbenika;

Kodeksi:

- ☑ Kodeks akademske etike Panevropskog univerziteta;
- ☑ Kućni red ustanove

Strategije i politike:

- ☑ Izjava o misiji;
- ☑ Strategija razvoja Panevropskog univerziteta;
- ☑ Strategija osiguranja kvaliteta na Panevropskom univerzitetu;
- ☑ Politika kvaliteta na Panevropskom univerzitetu;

Registri i katalogi:

- ☑ Registar opštih akata;
- ☑ Registar ugovora;
- ☑ Registar ugovora o autorskim pravima;
- ☑ Katalog statusno-registracione dokumentacije;
- ☑ Katalog projekata;
- ☑ Katalog marketing izvora;

Na Panevropskom univerzitetu, po potrebi posla, donose se i druga opšta akta.

Upravni odbor, po ukazanoj potrebi može donijeti i druga opšta akta vezana za regulisanje prava i obaveza iz radnih odnosa.

Član 295.

Opšta akta koja regulišu raličita akademska pitanja i odnose na Panevropskom univerzitetu donosi Senat univerziteta, dok akta koja regulišu poslovni proces, radne odnose, organizaciju i akta vezana za finansiranje i potrošnju reguliše Upravni odbor univerziteta.

Upravni odbor razmatra u prethodnom postupku i akta vezana za akademske odnose na univerzitetu i dostavlja Senatu svoje mišljenje i prijedloge, obzirom da pojedina akademska pitanja mogu da bitno utiču na rezultate poslovanja Univerziteta.

Prilikom donošenja akata iz svoje nadležnosti, Upravni odbor je u prethodnom postupku dužan da pribavi mišljenje Senata, a nakon donošenja akta, obavezno upoznaje Senat univerziteta sa konačnim sadržajem akta.

Poslovnike o radu donose organi na koje se akt odnosi.

Opšta akta objavljuju se na oglasnoj tabli i na internet stranici Univerziteta, a stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja, ukoliko samim aktom nije drugačije određeno.

Izvornici opštih akata čuvaju se u posebnoj dokumentaciji Univerziteta. O opštim aktima se vodi zaseban registar.

XIX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 296.

Odredbe opštih akata koje su se primjenjivale do stupanja na snagu ovog Statuta a nisu u suprotnosti sa Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom, primjenjivaće se do usaglašavanja tih akata sa Statutom.

Član 297.

Usaglašavanje opštih akata na Panevropskom univerzitetu izvršiće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 298.

Upravni odbor Panevropskog univerziteta je na svojoj sjednici od 08.07.2011. godine usvojio prijedlog Statuta univerziteta.

Senat univerziteta je usvojio prijedlog statuta na svojoj 63. sjednici održanoj dana 14.07.2011. pod brojem 1278-12/11.

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske dalo je saglasnost na ovaj Statut svojim aktom br. 07.023/612-42-1/12 od 08.08.2014. godine.

Ovaj Statut je objavljen na oglasnoj tabli Panevropskog univerziteta dana 15.07.2014. godine pod brojem A/int-01.00.000.521.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut univerziteta od 12.07.2007. godine.

OVJERA AKTA

Broj protokola:

1278-12/11

Oznaka akta:

A/int-01.00.000.521.

Datum protokola:

14.07.2011.

Datum stupanja:

15.07.2011.

Odgovorno lice/potpis:

(1) *ime i prezime*

Esad Jakupović

titula i zvanje

Prof. dr, redovni prof.

potpis

(2) *ime i prezime*

Darko Uremović

titula i zvanje

CEO projekt menadžer, dipl.inž

potpis

Funkcija potpisnika:

(1) Rektor

(2) Predsjednik upravnog odbora

Zvanični pečat:

ISBN 99938-99-00-3

9789993899006